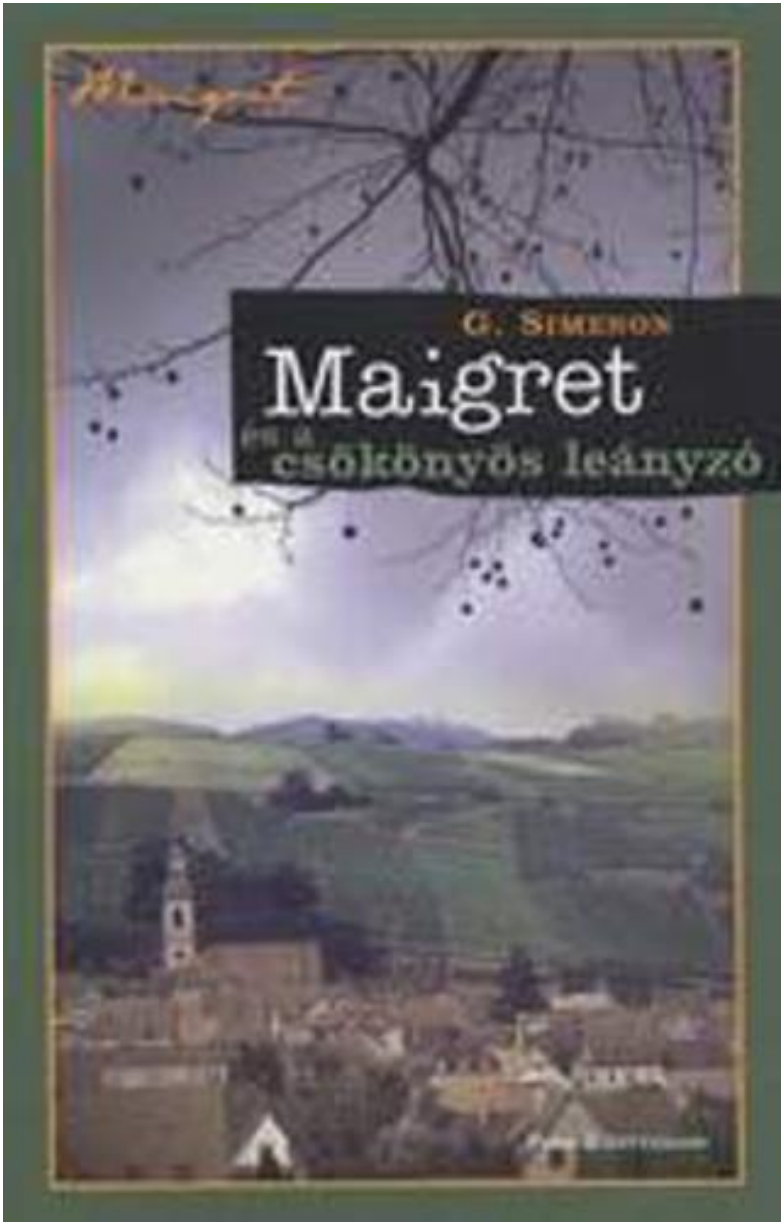
G. Simenon
Maigret
és a
csókbonyos leányzó

GEORGES SIMENON

Maigret és a csökönyös leányzó

FORDÍTOTTA BOGNÁR RÓBERT

PARK KÖNYVKIADÓ

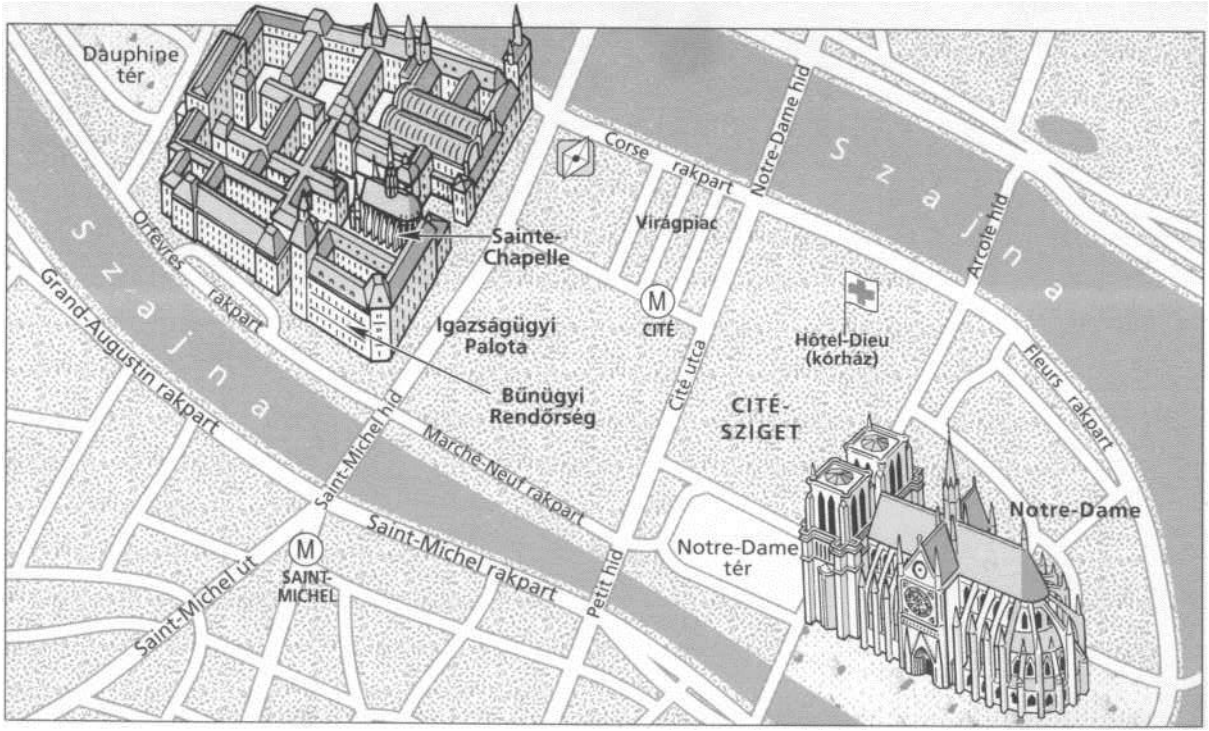
Dauphine tér
Sainte-Chapelle
Corse rakpart
Notre-Dame híd
Virágpiac
Szajna
Arcole híd
Ötvösök rakpart
Igazságügyi Palota
M
CITÉ
Hôtel-Dieu (kórház)
Grand-Augustin rakpart
Bűnügyi Rendőrség
Cité utca
CITÉ-SZIGET
Fleurs rakpart
Saint-Michel híd
Marché-Neuf rakpart
Notre-Dame
Saint-Michel rakpart
Notre-Dame tér
M
SAINT-MICHEL
Petit híd
Saint-Michel út

A huszonnégy éves cselédlány, Félicie gazdáját lelövik, és Maigret számára hamar világossá válik, hogy a lány, aki mellesleg az áldozat általános örököse, mindent tud a gyilkosról meg a bűntényről (vagy legalábbis azt hiszi), de önszántából semmit sem fog elárulni. Miközben zajlik a rendőri segédhadakat mozgató nyomozás Párizsban és a tetthelyen, egy kis faluban, Maigret megszereti fő ellenfelét, a halálosan idegesítő, csúnyácska, pipiske, önveszélyesen kóros hazudozó leányzót, Félicie-t.

A fordítás alapjául szolgáló kiadás:
Georges Simenon: Félicie est là
Éditions N.R.F. Gallimard

A Park Könyvkiadónál megjelent Simenon-kötetek:

MAIGRET ÉS A LANGALÉTA
MAIGRET DÜHBE GURUL
MAIGRET ÉS AZ IDŐS HŐLGY
MAIGRET KUDARCOT VALL
MAIGRET ÉS A HAJLÉKTALAN
MAIGRET ÉS A FANTOM
MAIGRET ÉS A VIZSGÁLÓBÍRÓ
MAIGRET AZ ISKOLÁBAN
MAIGRET ÉS A MAGÁNYOS FÉRFI
MAIGRET ÉS A MINISZTER
MAIGRET ÉS A TITOKZATOS LÁNY
MAIGRET ÉS A GYILKOS
MAIGRET CSAPDÁT ÁLLÍT
MAIGRET OSZTÁLYTÁRSA
MAIGRET HABOZIK
MAIGRET ÉS A HAZUDÓS SZERETŐK
MAIGRET VÉDEKEZIK
MAIGRET TÜRELMES
MAIGRET ÉS A PADON ÜLDÖGÉLŐ EMBER
MAIGRET ÉS A TÖRPE
MAIGRET ÉS AZ ÖREG SZERELMESEK
MAIGRET ÉS A BÍRÓ HÁZA
MAIGRET ELSŐ NYOMOZÁSA
MADAME MAIGRET BARÁTNŐJE
MAIGRET NEW YORKBAN
MAIGRET ÉS A CSAPODÁR KÖZJEGYZŐ

Copyright © 1944 Georges Simenon Limited
A Chorion Company. All rights reserved.
Hungarian translation © 2007 Bognár Róbert
Magyar kiadás © 2007 Park Könyvkiadó, Budapest
Szerkesztette B. Gergely Ágnes

Felelős szerkesztő Tönkő Vera
Műszaki szerkesztő Mező Zsuzsa
A borítót Gerhes Gábor tervezte

ELSŐ FEJEZET

Tuskóláb temetése

Csudálatos pillanat volt, mert alighanem csakugyan egyetlen másodpercig tartott, amiként, állítólag, a leghosszabbnak tetsző álmok. Maigret még évek múltával is pontosan meg tudta volna mutatni, hol történt: a helyet a járdán, ahová éppen lépett, a kockakövet, amelyre az árnyéka vetült; képes lett volna a színhely legapróbb részleteit rekonstruálni, sőt még a különféle szagokat is fel tudta volna idézni, meg a fényeket, amelyekben gyerekkorának emlékképei villództak.

Az volt az első nap az évben, amikor felöltő nélkül jött el hazulról, és vidéken járt. Még öblös pipájában is a tavasz ízét érezte. Délelőtt tíz óra volt, még hűvös a levegő. Maigret zsebre dugott kézzel, lomhán lépkedett. Félicie ott ment mellette, sőt egy egész kicsit előtte; kettőt kellett lépnie, hogy tartsa a tempót a férfival.

Rózsaszín téglás, vadonatúj épület elé értek. A kirakatban néhány zöldség, két-három fajta sajt, hurka cseréptálon.

Félicie megszaporázta a lépteit, kinyújtotta a kezét, benyitott az üvegajtón, és akkor következett be a tünemény, valószínűleg a felhangzó csengettyűszó miatt.

A bolt csengettyűje nem holmi közönséges csengettyű volt. Könnyűfém csövek lógtak a szemöldökfa mögött, és az ajtó nyitására összekoccantak, valóságos harangjátékot, éteri zenét hallattak.

Hajdanán, Maigret kölyökkorában a falubeli hentes felújította a boltját, ott volt ugyanilyen csengettyű.

Hát ezért volt olyan, mintha függőben maradt volna az a pillanat. Egy ideig, megmondhatatlan, hogy meddig, Maigret kívül maradt a való időn, úgy élte meg a jelenetet, mintha nem is ő volna annak a nagydarab rendőrtisztnek a bőrében, akit Félicie maga után vonszolt.

Mintha az a valaha volt kölyök volna ott, megbújva, láthatatlanul; nézi, nézi, hogy mi történik, és kis híján kitör belőle a nevetés.

Ejnye, na! Ugye, ez nem komoly? Mit csinál ez a jól megtermett, morcos bácsi egy olyan helyszínen, amely leginkább játék díszletnek látszik, e mögött a nevetséges piros kalapot viselő leányzó mögött, aki meg olyan, mintha egy gyerekújságból lépett volna elő.

Még hogy nyomoz! Hogy gyilkosság történt, és keresi a tettest! Most, amikor énekelnek a kismadarak, harsogóan zöld a fű, szaloncukor-rózsaszínűek a téglák, körös-körül virágok dugják elő a fejüket, és még a kirakatban lévő póréhagyma is olyan, mintha virág volna?

Később gyakran eszébe jutott ez a perc, és nem mindig töltötte el örömmel. Hagyománnyá vált az Orfèvres rakparton, hogy bolondos tavaszi reggeleken nagy komolyan odaszóljanak Maigret-nek:

– Főfelügyelő úr!

– Mi van?

– Itt van Félicie!

És ő maga előtt látja a vékonyka alakot abban a mókás öltözékben, a nefelejcskék szemét, a dacosan fennhordott orrát, és legesleginkább azt a kalapot a feje búbján, azt az elképesztő cinóberpiros kalapocskát, amelyből egy aranybarnászöld, széles, lapos madártoll meredezik.

– *Itt van az a csökönyös leányzó!*

Morgás a válasz. Mindenki tudta, hogy Maigret úgy morog, mint a medve, ha eszébe juttatják Félicie-t, akivel jobban meggyűlt a baja, mint az összes nehézfiúval, aki az ő jóvoltából került sittre.

Azon a bizonyos májusi reggelen Félicie nagyon is ott volt, ott állt a bolt ajtajában. A keményítőt meg fémtisztító pasztát reklámozó, átlátszó feliratok fölött sárga betűkkel az állt: *Mélanie Chochoi fűszeres.* Félicie várta, hogy a főfelügyelő szíveskedjék felriadni a révedezésből.

Maigret végre lépett egyet, visszatért a valódi világba, és folytatta a nyomozást Jules Lapie, alias Tuskóláb meggyilkolása ügyében.

Félicie kihívóan várta a kérdéseket; reggel óta ugyanolyan gunyoros volt az arca. A pult mögött ott állt a terebélyes Chochoi asszonyság, nagy hasán összefont kézzel szemlélte a furcsa párt, a Bűnügyi Rendőrség főfelügyelőjét meg a Tuskóláb cselédjét.

Maigret szaporán pöfékelve körbehordozta tekintetét a konzervdobozokkal teli barna ládákon, aztán a kirakaton át kinézett az épülőfélben lévő utcára, a frissen ültetett facsemetékre. Órát vett elő a mellényzsebéből, és sóhajtva azt mondta:

– Pontosan negyed tizenegykor lépett be a boltba, igaz? Honnan tudja, hogy hány óra volt?

Félicie megvető mosolyra húzta a száját.

– Na, jöjjön! – mondta.

És amikor Maigret mellélépett, mutatta neki a konyha gyanánt is szolgáló raktárhelyiséget. Nádfonatú karosszékben, piros párnán vörös macska feküdt összegömbölyödve, fölötte pedig a polcon a félhomályban is jól láthatóan tíz óra tizenhét percet mutatott a vekker.

Félicie-nek igaza volt. Félicie-nek mindig igaza volt. Chochoi asszonyság viszont váltig törte a fejét, hogy ezek itt vajon mit akarnak tőle.

– Mit vásárolt?

– Egy font vajat. Adjon, legyen szíves, egy font vajat, Mélanie mama! A főfelügyelő úr ragaszkodik hozzá, hogy pontosan ugyanazt csináljam, amit tegnapelőtt. Úgyhogy enyhén sózott vajat kérnék, ugyebár. És… várjon csak! Igen… Tegyen egy zacskó, borsot a szatyorba, egy paradicsom-konzervet és két szelet karajt.

Minden furcsa volt ebben a világban, amelybe Maigret ma reggel belecsöppent, és úgy kellett elhessegetnie a gondolatot, hogy ő maga nem valami óriás, aki egy építőjáték-világban csetlik-botlik.

Párizstól néhány kilométernyire tért le a Szajna-parton vezető útról; Poissyban felhajtatott a dombtetőre, és a rétek, mezők, gyümölcsösök valósága közepette egyszer csak meglátta ezt a külön világot, amelyet tábla is jelzett egy vadonatúj út szélén: *Jeanneville.*

Néhány éve még bizonyára itt is ugyanolyan földek, ligetek voltak, mint körös-körül. Erre járt egy üzletember, akinek nyilván Jeanne-nak hívják a feleségét vagy a szeretőjét, ő adta a nevet ennek az alakuló településnek.

Utcákat jelöltek ki, facsemetékkel ültették végig őket; a csenevész törzseket szalma védi a hidegtől.

Imitt-amott villákat, családi házakat építettek, de nem jött létre se falu, se város, valami különös, hiányos képződmény ez: üres terek, telkek, foghíjas palánkok vannak az épületek közt, nevetségesen fölösleges gázlámpák az utcákon, amelyek még csak a kék zománctáblákon valósultak meg.

Álom-lak… Révbe érve… Magam ura… minden vityillónak ott ékeskedett a nagy műgonddal kicifrázott neve, odalent pedig ott volt Poissy, a Szajna ezüst szalagja, és a folyón nagyon is valóságos uszályok úsztak, a parton igazi vonatok futottak a síneken. Egy kicsit távolabb, a fennsíkon Orgeval paraszthházai és templomtornya.

Itt egyedül az öreg fűszeres asszonyság, Mélanie Chochoi látszott e világból valónak; őt a telepiek kutatták fel egy közeli faluban, és azért bízták rá a szép új üzletet, hogy szatócsbolt is legyen a frissen teremtett világban.

– Lesz még valami, aranyom?

– Várjunk csak! Mit is vettem még hétfőn?

– Hajtűt. – Mindent lehetett kapni Mélanie szatócsboltjában, fogkefét és rizsport, petróleumot és képeslapot. – Azt hiszem, nem volt más.

A boltból (Maigret meggyőződött róla) nem lehetett látni Tuskóláb házát, de még a kertet megkerülő gyalogutat sem.

– A tej! – kapott a fejéhez Félicie. – A tejet majdnem elfelejtettem. – Felsőbbséges modorán mit sem változtatva elmagyarázta Maigret-nek: – Annyi sok kérdést tett föl, hogy elfelejtettem elhozni a tejeskannát. Hétfőn persze itt volt nálam. A konyhában hagytam. Fehér pettyes kék kanna, ott van a palackos gáz mellett, majd megmutatom. Igazam van, Mélanie mama?

Minden újabb részletet olyan leereszkedően osztott meg a publikummal, mintha Caesar felesége volna, aki, nemdebár, minden gyanúnak felette áll.

Nem tágított, amíg minden szót fel nem idézett.

– Mit mondtam én magának hétfőn, Mélanie mama?

– Úgy emlékszem, azt, hogy az én kis Cucukám azért férges, mivelhogy folyton megeszi a saját szőrit. – A Cucuka természetesen a piros üléspárnán bóbiskoló macska volt. –

Jut eszembe! Megvette a szokásos mozimagazint, és vett egy olcsó könyvet is.

A pult végében ott hevertek a csiricsáré ponyvaregények, de Félicie egyetlen pillantásra se méltatta őket, és megvonta a vállát.

– Mennyi lesz? Siessen, mert a főfelügyelő úr azt akarja, hogy minden éppen ugyanúgy legyen, mint hétfőn, márpedig hétfőn nem voltam itt ilyen sokáig.

Maigret közbeszólt:

– Ha már a hétfőnél tartunk… Mondja csak, asszonyom, nem hallotta, hogy autó ment volna el az üzlet előtt, miközben kiszolgálta a kisasszonyt?

Mélanie Chochoi a napfényben fürdő külvilágot szemléli a kirakatüvegen át.

– Meg nem tudnám mondani. Várjon csak! Mert ugye azt nem lehet mondani, hogy sok autó járna errefelé. Az országútról viszont idehallatszik a zaj. Milyen nap is volt? Emlékszem, egy kis piros autó ment el a Sébile-ék háza mögött. De hogy melyik nap volt az…

Maigret mindenesetre feljegyezte a noteszába: *Piros autó, Sébile.*

És már kint is volt Félicie-vel, aki kacsázva lépkedett, és úgy vetette vállára a kabátot, mintha malaclopó volna; a kabátujjak üresen lifegtek mögötte.

– Erre, erre! Hazafelé mindig a rövidebb úton megyek.

Keskeny ösvényen haladtak, veteményeskertek közt.

– Senkivel se találkozott?

– Várjon! Mindjárt meglátja.

És Maigret meglátta. A leányzónak igaza volt. Éppen kiértek egy új fasorba, amikor az emelkedőt maga mögött hagyva odaért a postás, feléjük fordult, és csak úgy, biciklinyeregből odavetette:

– Nincs levele, Félicie kisasszony.

A lány Maigret szemébe nézett.

– Hétfőn ugyanitt, ugyanilyenkor találkoztunk, mint majdnem minden délelőtt.

Megkerültek egy ronda égszínkék házat, amelynek kertecskéjében cserép állatfigurák dermedeztek, elhaladtak egy sövény mellett, Félicie belökte a kertkaput, és palástként lebegő kabátjával végigsúrolt egy sor ribiszkebokrot.

– Nahát… Itt vagyunk, ez a kert. Mindjárt meglátja a lugast.

Tíz óra előtt néhány perccel beléptek a házba, de már ki is mentek a másik ajtón, azon, amelyik az utcára nyílt. A boltba menet és hazajövet teljes kört írtak le. Végigmentek a bimbózó szegfűsor és egy lágyzöld salátapalánta-ágyás mellett.

– Itt kellett volna lennie – jelentette ki Félicie, és egy jól kifeszített zsinórra meg egy földre hajított ültetőfára mutatott. – Paradicsomot palántázott. Félig van a sor… Hogy nem találtam itt, azt hittem, bement egy pohár rozéra.

– Sokat ivott?

– Csak ha szomjas volt. Ott lesz a pohara a kamrában, felfordítva a hordón.

A kert egy szerény járadékú, szorgos magánzóra vallott, a ház olyan volt, amilyet sok-sok ezer szegény ember álmodik magának öreg napjaira. A verőfényből az udvar kékes árnyékába léptek. Jobbra volt a lugas. A lugasban lévő asztalon metszett pálinkásüveg, mellette egy vastag fenekű kupica.

– Szóval meglátta az üveget meg a poharat. Jó, de ma reggel azt mondta nekem, hogy a gazdája, ha egyedül volt, sose ivott töményet, és pláne nem ezt a pálinkát.

A lány ráemeli a tekintetét. Folyton tágra nyitja áttetsző kék szemét, mintha azt várná, hogy ő, Maigret kiolvassa belőle: ártatlan, mint a ma született bárány. De válasz helyett letorkolja:

– Nem volt a gazdám.

– Tudom. Már mondta.

Atyaisten, de idegesítő, ha az embernek egy ilyen Félicie-féle perszónával kell bajlódnia! Hogy is mondta azon az elviselhetetlenül éles hangján? Ja, igen! Azt mondta:

– Nincs jogom elárulni olyan titkokat, amelyek nem csak rám tartoznak. Egyesek szemében talán cseléd voltam. De ő nem annak tekintett, és egyszer még ki fog derülni.

– Mi fog kiderülni?

– Semmi.

– Arra célozgat, hogy Tuskóláb szeretője volt?

– Mit képzel rólam!?

Maigret megkockáztatta a kérdést:

– Talán a lánya?

– Hiába faggat. Egyszer majd, talán…

Hát ilyen Félicie. Merev, mintha karót nyelt volna, csípős nyelvű és bogaras, durcás arca vastagon bepúderozva, bepirosítva; falusi bálban hercegnőként pipiskedő kis cselédlány, de hirtelen nyugtalanítóan fagyos lesz a tekintete, és megvetően gunyoros, halvány mosolyfélére húzódik a szája.

– Semmi közöm hozzá, ha egyedül ivott.

Márpedig az öreg Jules Lapie, alias Tuskóláb nem pálinkázott egyedül, Maigret meg van győződve róla. Ha valaki szalmakalappal a fején, facipőben dolgozik a kertben, nem hagyja abba ukmukfukk a paradicsompalántázást, nem megy be a házba, hogy kivegye az almáriumból az

üvegdugós metszett pálinkásüveget, és nem tölt magának egy kupicával a lugasban.

Itt, ezen a zöldre mázolt kerti asztalon lennie kellett még egy pohárnak. Valaki eltüntette? Kicsoda? Félicie?

– Mit csinált, amikor nem találta itt Lapie-t?

– Semmit. Bementem a konyhába, meggyújtottam a gázt, hogy megmelegítsem a tejet, és vizet húztam, hogy megmossam a zöldséget.

– És aztán?

– Azután felálltam arra a rozoga székre, és kicseréltem a légyfogót.

– Kalappal a fején? Mert sose megy hajadonfőtt bevásárolni, igaz?

– Nem vagyok bugris.

– Mikor vette le a kalapot?

– Miután levettem a tejet a gázról. Fölmentem…

Minden új és festékszagú az öreg által *Horn-foknak* elkeresztelt házban. A lépcső nemrég lakkozott fenyő. Minden lépcsőfok megreccsen.

– Menjen föl, megyek maga után.

A lány benyit a szobájába. Virágmintás pamut ágytakaróval leterített sodronymatracos ágy; a falakat filmszínészek fényképei díszítik.

– Na szóval… Leveszem a kalapot, és akkor eszembe jut: *Ejnye, elfelejtettem kinyitni az ablakot a Jules úr szobájában!* Átmegyek a folyosó túlfelére. Kinyitom az ajtót, és sikítok…

Maigret még mindig nagyban pöfékel (a kerten átjövet újra megtöltötte a pipáját). Nézi a krétarajzot a suvikszos padlón, Tuskóláb testének körvonalát abban a testhelyzetben, amelyben hétfő délelőtt megtalálták.

– És hol volt a pisztoly? – kérdezi Maigret.

– Nem volt pisztoly. De ezt maga is pontosan tudja, merthogy olvasta a csendőrségi jelentést.

A kandallópárkányon egy háromárbocos hajó makettja, a falakon képek; egytől egyig vitorlásokat ábrázolnak. Azt hihetné az ember, hogy egy visszavonult öreg tengerész otthonában van, de a csendőr főhadnagy, aki elindította a nyomozást, beszámolt Maigret-nek Tuskóláb életének különös fordulatáról.

Jules Lapie soha életében nem volt tengerész, könyvelő volt egy fécamp-i cégnél, amelyik hajózási felszerelést forgalmazott, vitorlavásznat, csigát, kötelet, sőt akár hosszú utakra való élelmiszer-ellátmányt is.

A férfi lassú felfogású, pedáns, meglehetősen rigolyás agglegény; a fivére hajóács.

Egy reggel a negyvenes évei elején járó Jules Lapie a még aznap kifutni készülő *Sainte-Thérèse* fedélzetére lép, a háromárbocos útiránya Chile, ahonnan foszfáttal megrakodva tér vissza. Lapie mindközönségesen azzal van megbízva, hogy ellenőrizze, hiánytalanul leszállította-e cége a megrendelt árut, és hogy bevasalja az árát a kapitánytól.

Vajon mi történhetett? A fécamp-i hajósnép örömest köszörüli a nyelvét a szőrszálhasogató aktakukacon, aki igen rosszul érzi magát a bőrében, valahányszor a munkája egy hajóra szólítja. Koccintanak, ahogy a szokás megköveteli. Itatják Lapie–nt. A Jóisten se tudja, mit összeitattak vele, hogy úgy berúgott.

Akárhogy is, amikor a *Sainte-Thérèse* a dagállyal kihajózik a nyílt tengerre a normandiai kikötőből, Jules Lapie holtrészegen hortyog a hajófenék egyik zugában, és mindenki azt hiszi, hogy rég kint van a szárazföldön – legalábbis mindenki ezt fogja állítani.

Lezárják a rakodóteret. Csak két nap múlva fedezik fel, hogy odalent van a könyvelő. A kapitány hallani se akar róla, hogy visszaforduljon és letérjen az útvonaláról – így esett, hogy Lapie, akinek abban az időben még ép és egészséges a lába, úton van a *Horn-fok f*elé.

A kalandos utazás során veszíti el a fél lábát, amikor elsodorja egy szélroham, és lezuhan egy fedélzeti nyíláson.

És évekkel később pisztolygolyó végez vele egy tavaszi délelőtt, amikor egy percre felfüggeszti a paradicsompalántázást, Félicie pedig éppen vásárol Mélanie Chochoi vadonatúj boltjában.

– Menjünk le! – sóhajt Maigret.

A ház békés és derűs és patyolattiszta és jó szagú. Az ebédlőt, jobb kéz felől, ravatalozóvá alakították. A felügyelő épp csak résnyire nyitja az ajtót, odabent félhomály uralkodik, az ablaktáblák csukva vannak, csak vékony fénypászmák hatolnak be a szobába. Az asztalra lepedőt terítettek, azon van a koporsó meg egy szenteltvízzel teli kis salátástál, benne egy barkaág.

Félicie a konyhaajtóban várakozik.

– Egy szó, mint száz, semmit se tud, semmit se látott, fogalma sincs róla, hogy amíg maga távol volt, ki látogatta meg a gazdáját… akarom mondani, Jules Lapie-t? – A lány állja a tekintetét, nem szól. – És biztos benne, hogy amikor hazaért, csak egy kupica volt a kerti asztalon?

– Én csak egyet láttam. Na mármost, ha maga kettőt lát…

– Lapie fogadott vendégeket?

Maigret leül a gáztűzhely mellé, és szívesen inna valamit, legszívesebben egy pohár rozét, amit Félicie emlegetett, de maga is látta a hordót a kamra hűvösében.

Egyre magasabban van a nap, lassan-lassan eloszlatja a reggeli párát.

– Senkit se fogadott szívesen.

Furcsa egy pasas lehetett, de persze az a viharos hajóút gyökeresen megváltoztatta az egész életét. Fécamp-ban – hiába, hogy elvesztette a fél lábát – az emberek megmosolyogták, és ő, egyre jobban elmagányosodva, megindította hosszú hadjáratát a *Sainte-Thérèse* tulajdonosai ellen. Azzal vádolja a társaságot, hogy ők tehetnek a balesetéről, hiszen nem jószántából maradt a hajón. Igen magasra taksálja elvesztett lábát, a bíróság pedig helyt ad a keresetének, tekintélyes kártérítést (életjáradékot) ítél meg neki.

Fécamp népe mulat a dolgon. Lapie kerüli őket, a megutált tengert se akarja látni, így hát nem véletlen, hogy az elsők közt van, akiket elkápráztat Jeanneville megalkotóinak pompázatos prospektusa.

Szolgálólánynak felfogadja Félicie-t, akit még kislány korából ismert.

– Hány éve él egy fedél alatt vele?

– Hét éve.

– Most huszonnégy éves. Tehát tizenhét volt, amikor… – Elkalandoznak a gondolatai, és aztán hirtelen azt kérdezi: – Van kedvese?

A lány néz rá, nem válaszol.

– Azt kérdem, van-e kedvese?

– A magánéletem egyedül rám tartozik.

– Itt találkoztak?

– Nem kötelező válaszolnom.

Pofozni való egy nőszemély! Van, hogy Maigret legszívesebben csakugyan képen törülné, vagy megfogná a vállát, és jól megrázná.

– Na, mindegy. Úgyis kiderül.

– Semmi se fog kiderülni.

– Aha! Szóval nincs mi kiderüljön. – Elhallgat. Micsoda ostobaság! Csak nem fog belemenni egy ilyen gyerekes feleselgetésbe! – Biztos benne, hogy nincs mondanivalója számomra? Gondolja meg, amíg nem késő!

– Mindent meggondoltam.

– Semmit sem titkol előttem?

– Hogy tudnék bármit eltitkolni? Hiszen maga olyan nagy eszű ember!

– Jó, majd utánanézünk a dolognak.

– Nézzenek csak jó alaposan!

– Mit tervez? Mit fog csinálni, ha jön a Lapie-rokonság, és meglesz a temetés?

– Még nem tudom.

– Esetleg itt marad?

– Esetleg.

– Azt reméli, hogy örökölni fog?

– Könnyen lehet.

Maigret fegyelmezi magát, de azért kijön a sodrából.

– Akárhogy is lesz, egyvalamit jól jegyezzen meg magának, fiam! Amíg tart a nyomozás, nem mozdulhat el innen, csak ha előtte bejelenti a rendőrségnek.

– Nem hagyhatom el a házat?

– De nem ám!

– És ha el akarok menni valahová?

– Engedélyt kell kérnie tőlem.

– Azt hiszi, hogy én öltem meg?

– Azt hiszek, ami nekem tetszik, nem tartozik magára. – Betelt a mérték. Dühös. Mérges magára, amiért hagyta, hogy ez a kis nőszemély felbőszítse. Még hogy huszonnégy éves! Ugyan! Legfeljebb tizenkét-tizenhárom éves csitri, aki

isten tudja, miféle játékot űz, mindenesetre komolyan veszi magát. – Viszontlátásra.

– Viszontlátásra.

– Jut eszembe: van mit ennie?

– Ne aggódjon értem! Nem fogok éhen halni.

Ezt nem is kétli. Maga előtt látja, amint odaül a konyhaasztalhoz, és lassan eszeget valamit, bármit, s közben a Mélanie Chochoinál vásárolt rózsaszín regénykét olvassa.

Maigret tajtékzik. Átverték, itt, mindenki szeme láttára, ráadásul nem is akárki járt túl az eszén, hanem Félicie, az a kis bestia.

Csütörtök van. Befutott a Lapie-rokonság: az öcs, Ernest Lapie, fécamp-i hajóács, ragyás arcú, sörtehajú, mogorva ember, a felesége, terebélyes, bajszos asszonyság, és két gyerek, akiket az anyjuk úgy terel maga előtt, ahogy a libákat szokás faluhelyen. És végül egy unokaöcs, Jacques Pétillon Párizsból, tizenkilenc éves fiatalember, aki szemlátomást rossz bőrben van, és akit Lapie-ék igen bizalmatlanul méregetnek.

Jeanneville-ben még nincs temető. A temetési menet Orgevalba vonult, a telep közigazgatási szempontból oda tartozik. A legnagyobb feltűnést Félicie nyersselyem fátyla keltette. Honnan a csudából szerezte? Mint Maigret utóbb megtudja: Mélanie Chochoitól kapta kölcsön.

Félicie nem várja meg, hogy kijelöljék helyét a menetben, odaáll az első sorba, és az egész rokonság előtt vonul nagy peckesen, de gyásztól sújtva; mindvégig törülgeti a szemét; a fekete szegélyű keszkenő is nyilván Mélanie-tól való, de a pacsulit, mellyel meg van hintve, azt már a lány vásárolta olcsó pénzért.

Lucas nyomozó Jeanneville-ben töltötte az éjszakát, és most itt halad Maigret oldalán a menet végén. Lábuk alatt porzik az út, odafönt pedig, a felhőtlen égen pacsirták énekelnek.

– Valamit tud a leányzó, ez nem kétséges. Mindenkinél okosabbnak képzeli magát, úgyhogy az lesz a vége, hogy elvágják a torkát.

Lucas bólogat. A halottszentelés alatt is nyitva maradnak a kis templom kapui: a tavasz illata elnyomja a tömjénszagot. Rövid séta, és máris ott vannak a sírgödörnél.

Úgy beszélték meg, hogy a szertartás után a família visszamegy a házba, és megnézik, mi a helyzet a végrendelettel.

– Ugyan minek hagyott volna végrendeletet a bátyám? – csodálkozott Ernest Lapie. – A mi családunkban ez nem szokás.

– Félicie szerint…

– Félicie, Félicie! Folyton csak Félicie!

Önkéntelen vállrándítás.

És tessék! Most is odafurakodik, és ő dobja az első marék földet a koporsóra. Aztán pedig könnyekkel fürösztött orcával odábbáll, de úgy szedi a lábát, hogy azt hinné az ember, mindjárt orra bukik.

– Maradj a nyomában, Lucas!

Megy, megy a lány Orgeval utcáin, sikátoraiban, és olyan gyorsan fordul be a sarkon, hogy Lucas, pedig alig ötven méter távolságból követi, egyszer csak későn ér egy jóformán üres utcába, amelynek a végén éppen eltűnik egy kisteherautó.

Lucas beront egy kocsmába.

– Bocsánat! Most ment el egy teherautó…

– Igen… Louvet, az autószerelő… Pont itt volt, ivott egy korsó sört.

– Vitt valakit?

– Nem tudom. Nem hiszem. De nem mentem ki utána.

– Meg tudná mondani, hová megy?

– Párizsba, mint minden csütörtökön.

Lucas átrohan a postahivatalba, szerencséjére ott van az utcában, rézsút szemben.

– Halló! Igen… Itt Lucas… Gyorsan! Egy rozoga kisteherautó… Várjon! – Odafordul a postás kisasszonyhoz: – Nem tudja véletlenül, mi a rendszáma a Louvet szerelő teherautójának?

– Nem tudom. Csak arra emlékszem, hogy nyolcasra végződik.

– Halló! Nyolcasra végződik a rendszám. Gyászruhás lány! Halló! Tartsa a vonalat! Nem, nem hiszem, hogy le kéne tartóztatni. Elég, ha követik. Világos? A főfelügyelő úr is telefonálni fog.

Visszamegy Maigret-hez, aki egyedül lépked az Orgevaltól Jeanneville felé vonuló rokonság mögött.

– Meglépett.

– Mi?!

– Valószínűleg beugrott egy éppen induló teherautóba. Befordult a sarkon, és hopp… Betelefonáltam a céghez. Már mozgósítják az embereket, ellenőrizzék a Párizsba bevezető utakat.

Félicie tehát eltűnt. Fényes nappal, csak úgy, jószerivel Maigret és a legjobb nyomozója orra előtt. Eltűnt egy akkora gyászfátyol ellenére, amely egy kilométer távolságból is eltévesztethetetlen.

A család hátra-hátrafordul a két rendőr felé, csodálkoznak, hogy nem látják Félicie-t. Őnála van a kulcs.

Mit lehet tenni, a kert felől mennek be a házba. Maigret kinyitja az ebédlő zsaluit; a szobában gyertyaszag terjeng, és még ott a lepedő meg a barkaág az asztalon.

– Hú, de innék valamit! – sóhajt Ernest Lapie. – Étienne! Julie! Ne tapossátok le a palántákat! Biztos van itt bor valahol…

– Kint, a kamrában – ad felvilágosítást Maigret.

A feleség elugrik Mélanie boltjába, hogy süteményt vegyen a gyerekeknek, és ha már ott van, a többieknek is hoz.

– Higgye el, főfelügyelő úr, nincs semmi ok, hogy végrendelet legyen. Tudom, tudom, a bátyám különc volt, visszahúzódva élt, mint a medve, és az utóbbi időben nemigen tartottuk a kapcsolatot. De ez nem jelenti, hogy…

Maigret átkutatja a sarokban álló kis íróasztal fiókjait. Gondosan összerendezett számlakötegeket szed elő, s végül rábukkan egy szürkére kopott levéltárcára. Egyetlen sárga boríték van benne.

Felnyitandó halálom után.

– Nos, uraim, azt hiszem, megtaláltuk, amit keresünk.

Alulírott, Jules Lapie, szellemi képességem teljes birtokában, Forrentin Ernest és Lepape François jeanneville-i (Orgeval) lakosok jelenlétében úgy rendelkezem…

Maigret olvassa a végrendeletet, és egyre jobban elkomorul. Végül kijelenti:

– Félicie-nek igaza volt. Ő örökli a házat és az ingóságokat.

A rokonok le vannak forrázva. Van a végrendeletben egy kis mondat, amelyet aligha fognak elfelejteni:

– *Tekintve, hogy a szerencsétlenségem után milyen magatartást tanúsított az öcsém és a felesége…*

– Én csak annyit mondtam neki, hogy nevetséges, hogy eget-földet megmozgat, csak mert… – magyarázkodik Ernest Lapie.

– *Tekintve unokaöcsém, Jacques Pétillon viselkedését…*

A Párizsból jött fiatalember olyan képet vág, mint a rossz tanuló bizonyítványosztáskor.

Nem számít. Mindent Félicie örököl. És – isten tudja, miért – Félicie eltűnt.

MÁSODIK FEJEZET

Metrózás csúcsforgalomban

Maigret zsebre dugott kézzel megáll a bambusz előszobafal előtt, amelynek rombusz alakú tükör van a közepén; meglátja magát a tükörben, és legszívesebben kinevetné magát, mert olyan a képe, mint egy kisgyereknek, aki nagyon vágyik valamire, de szégyell kérni. De Maigret nem nevet, hanem leveszi a fogasról a széles karimájú szalmakalapot, és a fejébe nyomja.

Nocsak! Az öreg Tuskólábnak még az övénél is nagyobb volt a feje, pedig gyakran megesik, hogy jó néhány kalapboltot kell végigjárnia, mire megfelelő méretet talál. Maigret eltöpreng egy kicsit a dolgon. A szalmakalappal a fején bemegy az ebédlőbe, és újra szemügyre veszi Jules Lapie fényképét, amelyet egy fiókban talált.

Egyszer egy külföldi kriminológus Maigret módszeréről faggatta a Bűnügyi Rendőrség vezetőjét, és ő titokzatos mosollyal azt felelte:

– *Maigret? Nem is tudom, mit mondjak. Úgy simul bele egy-egy nyomozásba, ahogy a mamuszába bújik az ember.*

Hát most a főfelügyelő kis híján felveszi az áldozat… jó, nem a mamuszát, de legalább a fapapucsát. Mert ott az a papucs az ajtó mellett jobb kéz felől, és annyira a helyén van, mintha oda volna teremtve. Minden, minden a helyén van. Ha Félicie itt volna, azt hihetné az ember, hogy ugyanúgy folytatódik az élet a házban, mint azelőtt, és hogy ő, Maigret mindjárt fogja magát és, mint Tuskóláb, kisétál a kertbe, és folytatja a félbehagyott paradicsompalántázást.

Maigret a kertből nézi, ahogy méltóságteljesen lemegy a nap a világos falú házak mögött. Ernest Lapie közölte, hogy Poissyban éjszakázik, a családját pedig visszaküldte Fécamp-ba. A többiek, vagyis a szomszédok meg azok az orgevali parasztok, akik elkísérték utolsó útjára a halottat, már szépen hazamentek vagy az Anneau d'Or fogadóban iszogatnak.

Lucas nyomozó is ott van, mert Maigret arra kérte, hogy aludjon ott, és maradjon telefonkapcsolatban Párizzsal.

Jules Lapie-nak nagy kockafeje volt, bozontos ősz szemöldöke és ősz borostája: hetente egyszer borotválkozott. Zsugori volt. Elég egy pillantást vetni a számlákra. Érezni, hogy az ő szemében a kis pénznek is becsülete volt. Az öccse is csak kibökte:

– *Jó, hát persze, hatszor is megnézte a garast.*

És ha egy normandiai azt mondja egy földijére, hogy „megnézi a garast"…

Enyhe az idő. Az ég violaszínűre változik. Friss fuvallatok jönnek a földek felől, és Maigret, pipával a szájában, azon kapja magát, hogy egy kicsit meggörnyed, mint Lapie. Sőt: a kamra felé lépkedve húzza a bal lábát. Elfordítja a rozés hordó csapját, kiöblíti a poharat, tölt magának. Ilyenkor Félicie-nek a konyhában kellene lennie, és kinn a kertben a sülő hús szaga szállongana. Na meg ez a locsolás ideje is… lám, a környező kertekben locsolnak. Lassan homályba borul a *Horn-fok;* rendesen bizonyára csak akkor gyújtottak lámpát, ha már egészen besötétedett.

Miért ölték meg? Maigret-nek önkéntelenül az jut eszébe, hogy nyugdíjaskorában neki is lesz egy kis vidéki háza meg kertje, nagy szalmakalapja…

Nem rablógyilkosság volt, mert – az öccse szerint – semmije se volt, csak az a bizonyos életjáradék. Előkerült a

takarékbetétkönyve is, kétezer frank készpénz és néhány Párizs Székesfőváros által kibocsátott kötvény. Az aranyórája is megvan.

Nem, nem! Másfelé kell keresgélni. Még jobban bele kell bújni Tuskóláb bőrébe. Zsémbes, mogorva, hallgatag, kukacoskodó. Magányos ember. Kihozza a sodrából, ha – bármily kevéssé is – megzavarják a szokásos életvitelét. Soha nem akart megnősülni, nem akart gyereket, és senkinek sincs tudomása róla, hogy akár egyetlen kalandja is lett volna.

Mire utalgatott Félicie, mit akart elhitetni vele? Á! Félicie hazudik. Hazudik, mint a vízfolyás. Vagyis inkább igazságokat kohol saját használatra. Az olyan közönséges, olyan parlagi, hogy ő csak az öreg cselédjeként szolgál! Jobb, ha azt sugalmazza, hogy a férfi azért fogadta fel, mert…

Maigret a konyhaablak felé fordítja a fejét. Vajon milyen volt a viszony a két, elszigeteltségben élő ember közt? Az az érzése, sőt biztos benne, hogy folyton marakodtak, kutya-macska barátság volt köztük.

Egyszer csak… Maigret összerezzen. Most lépett ki a kamrából, ivott még egy pohár bort. Ott áll szalmakalappal a fején az esti szürkületben, és egy percre nem tudja, hogy nem álmodik-e. Lámpa gyullad a csipke konyhafüggöny mögött, fazekak visszfénye csillan a zománcfestékes falakon, és hallani, ahogy pukkanva fellobban a gázrózsa lángja. Maigret az órájára néz: nyolc lesz tíz perc múlva.

Belép a konyhába, és ott van Félicie, már felakasztotta a fogasra a kalapját meg a fátylat, vizet forral.

– Nocsak! Hazatalált?

A lánynak a szeme se rebben, tetőtől talpig végigméri, aztán a tekintete megállapodik a szalmakalapon; Maigret már meg is feledkezett róla.

Maigret leül az ablak elé. Bizonyára az öreg helyét foglalta el, és miközben kényelmesen elnyújtózkodik, Félicie úgy jön-megy, mintha ő ott se volna, megterít magának vacsorára, vajat, kenyeret, kolbászt vesz elő a faliszekrényből.

– Mondja csak, édes lányom…

– Nem vagyok az édes lánya.

– Mondja, Félicie…

– Nevezzen kisasszonynak, ha megkérhetem!

Atyaisten, hogy ez milyen undok egy nőszemély! Maigret-nek borzolódnak az idegei, mint mikor egy kis állatot próbál elkapni az ember, mondjuk gyíkot vagy siklót, és az folyton kisiklik az ujjai közül. Nem tudja komolyan venni a lányt, pedig muszáj, mert úgy érzi, hogy tőle, egyedül őtőle tudhatja meg az igazságot.

– Megkértem, hogy maradjon itt, a közelben.

Félicie önelégülten mosolyog, mintha azt mondaná: – *Na látja! És én mégis elmentem.*

– Szabad megkérdeznem, miért ment Párizsba?

– Azért, hogy sétáljak egyet.

– Ne mondja! Egyébként hamarosan mindent tudni fogok. Hogy merre járt, mit csinált…

– Tudom. Követett az a hülye.

– Kiről beszél?

– Arról a nagydarab vörös hajúról, aki ott volt a sarkamban, és velem együtt vagy hatszor átszállt a metrón.

Janvier nyomozó, nyilván ő követte a lányt, attól fogva, hogy a szerelő kisteherautója beért Párizsba a Maillot-kapunál.

– Kihez ment?

– Senkihez.

Az asztalhoz ül vacsorázni. Sőt ez még kevés is a jóból: maga elé teszi azt a kis füzetes regényt, amelyben egy kés a könyvjelző, és nagy nyugalommal olvasni kezd.

– Mondja, Félicie… – Az a magas, konok homlok, igen, az tűnt fel neki legelőször, rögtön, amint meglátta a lányt. Hogy olyan a homloka, mint a kecskének, amelyik mindennek nekiront, ami az útjába kerül. – Egyedül óhajt éjszakázni a házban?

– És maga? Maga maradni óhajt?

A lány eszik és olvas, ő pedig atyainak szánt gunyoros modorral leplezi rosszkedvét.

– Azt mondta délelőtt, hogy biztos benne, hogy örökölni fog.

– Na és?

– Honnan tudta?

– Tudtam, és kész.

Kávét főz magának, és iszik egy csészével, látszik, hogy szereti, élvezettel kortyolgatja. Őt bezzeg meg se kínálja.

– Holnap jövök.

– Felőlem!

– Remélem, addigra végiggondolja a dolgot.

Kihívóan néz rá azzal a világoskék szemével, amelyből semmit se lehet kiolvasni, megvonja a vállát, és foghegyről odaveti:

– Micsodát?

Maigret a *Horn-fok* ajtaja előtt szembetalálkozik Janvier nyomozóval, aki egészen idáig, Jeanneville-ig követte a lányt. Janvier nagyot szippant a cigarettából, felizzik a

parázs a sötétben. Szellő se rezzen. Csillagos az ég. Békazene.

– Azonnal ráismertem, főnök, Lucas pontos személyleírást adott a telefonba. Amikor a teherkocsi odaért a városkapuhoz, a kisasszonyka a sofőr mellett ült, és szemmel láthatóan jól megvoltak egymással. A lány kiszállt. Végigsétált a Grande-Armée sugárúton, a kirakatokat nézegette. A Villaret-de-Joyeuse utca sarkán bement a cukrászdába, és megevett egy fél tucat krémes süteményt, és ivott hozzá egy pohár portóit.

– Kiszúrt?

– Nem hinném.

– Én viszont tudom.

Janvier zavarba jön.

– Lement a metróba, jegyet vett, és aztán először a Concorde téren szálltunk át, utána a Saint-Lazare pályaudvarnál. Majdnem üresek voltak a szerelvények. Leült, és egy kis ponyvaregényt vett elő a táskájából, azt olvasta. Ötször szálltunk át.

– Senkivel se beszélt?

– Senkivel. Később aztán egyre több lett az utas. És hatkor, amikor vége a munkaidőnek a hivatalokban, és bezárnak az üzletek, akkor jött a csúcsforgalom. Tudja, főnök, hogy az milyen…

– Folytasd!

– A Ternes megállónál már akkora volt a tömeg, hogy beszorultunk a sarokba, ott álltam alig egyméternyire tőle. Az az igazság, hogy akkor már én is láttam rajta, hogy tudja, mi a helyzet. Engem nézett, és az volt az érzésem, főnök… hogy is mondjam? Szóval valahogy egész más lett az arca… Mintha félne. Biztos vagyok benne, hogy megijedt tőlem

vagy valamitől. Csak egypár másodpercig tartott, és aztán gyorsan kifurakodott a peronra.

– Biztos, hogy senkivel sem beszélt?

– Biztos. A peronon megvárta, hogy a szerelvény kifusson, és nézett a tömött kocsi után.

– Egy bizonyos személy keltette fel a figyelmét?

– Azt nem tudom. Csak annyit mondhatok, hogy láthatóan megkönnyebbült, és amikor a szerelvény eltűnt az alagútban, nem állta meg, és diadalmasan felém pillantott. És aztán gyorsan kiment a metróból. Azt hiszem, nem is tudta, hogy hol van. Ivott egy aperitifet a Ternes sugárút sarkán lévő kávézóban, aztán megnézte a vonatmenetrendet, és a Saint-Lazare pályaudvarra taxizott. Hát ez volt. Ugyanazzal a vonattal jöttem én is Poissyig, onnan pedig szépen libasorban följöttünk a dombra.

– Ettél valamit?

– Bekaptam egy szendvicset a pályaudvaron.

– Maradj itt, várd meg Lucas-t!

Maigret nekiindul, maga mögött hagyja Jeanneville békés telepét, amelynek csak néhány ablakát világosítja rózsaszínű fény, egykettőre Orgevalba ér, találkozik Lucas-val az Anneau d'Orban. Lucas nincs egyedül. Kék kezeslábast viselő társa nem lehet más, csak Louvet, a szerelő; a férfi nagyon élénk, nem is véletlenül, hiszen már négy-öt csészealj sorakozik előtte.

– A főnököm, Maigret főfelügyelő – mutatja be Lucas. Az ő leheletén is érződik, hogy ivott.

– Ahogy már a nyomozó úrnak is mondtam, sejtelmem se volt róla, főfelügyelő úr, amikor beszálltam a kocsiba. Minden csütörtök délután bemegyek Párizsba, hogy beszerezzem, ami kell.

– Mindig ugyanakkor indul?

– Körülbelül igen.

– Félicie tudta?

– Az a helyzet, hogy csak látásból ismertem, soha nem is beszéltünk egymással. Ellenben Tuskólábat, azt ismertem, merthogy minden este idejárt kártyázni Forrentinnal és Lepape-pal. Olykor a tulaj szállt be negyediknek, olykor meg valaki más. Nézze csak! Az ott Forrentin meg Lepape, ott a bal sarokban, a polgármesterrel és a pallérral.

– Mikor vette észre, hogy valaki van a kocsiban?

– Nem sokkal Saint-Germain-en-Laye előtt. Nagy sóhajtást hallok a hátam mögött. Na, gondoltam, ez csak a szél, merthogy fújt egy kicsikét, emelgette a ponyvát. És egyszer csak azt mondja egy hang: – *Nem tud véletlenül tüzet adni?* Megfordulok, és ott az a lány hátravetett fátyollal, cigarettával a szájában. Nem volt valami jókedvében, nekem elhihetik. Nagyon sápadt volt, és csak úgy remegett a cigaretta a szájában. – *Hát maga meg mit keres itt?* – kérdem. Erre ő elkezdte mondani a magáét, és csak mondta, mondta… Hogy muszáj neki most azonnal Párizsba menni, ez élet-halál kérdése, és akik megölték Tuskólábat, most az ő bőrét akarják, és a rendőrségnek fogalma sincs az egészről. Megálltam egy percre, hadd üljön előre, merthogy addig egy koszos ládán üldögélt… – *Majd egyszer… majd egyszer* – azt mondja –, *majd ha végzek a feladattal, amivel végeznem kell, akkor majd talán mindent elmondok magának… Akárhogy is, örök életemben hálás leszek, hogy megmentett.* És amikor aztán a régi vámházépülethez értünk, még egyszer megköszönte, és kiszállt, de olyan méltóságteljesen, mint egy hercegkisasszony.

Maigret és Lucas összenéznek.

– És most, ha nincs ellenükre, igyuk meg a legeslegutolsó pohárral… de, de ez az én rundom… aztán megyek vacsorálni. Ugye, nem lesz kellemetlenségem a dologból? Kedves egészségükre!

Tíz óra van. Lucas átvette a strázsálást a *Horn-fok* előtt, Janvier pedig visszament Párizsba. Az Anneau d'Or ivójában kékes füst gomolyog. Maigret sokat talált enni, és már a harmadik vagy a negyedik kupica (állítólag házi) törkölypálinkánál tart.

Lovagló ülésben ül a nádfonatú széken, és ahogy állát a tenyerébe támasztva könyököl a szék támláján, azt hihetni, hogy kibicelés közben elbóbiskolt, de a szeme résnyire nyitva van, és vékony füstcsík száll föl a pipájából.

A négy férfi veri a blattot a gránátvörös posztóval borított asztalnál, s közben mondják a magukét, válaszolnak a kérdésekre, még anekdotáznak is, ha úgy fordul a szó. Joseph, a fogadós ült be az öreg Lapie helyére, és vacsora után a szerelő is visszajött.

– Egy szó, mint száz, élt, mint hal a vízben – sóhajt Maigret. – Olyasformán, mint egy derék vidéki plébános a házvezetőnőjével. Nyilván hagyta kényeztetni magát.

Lepape, az orgevali alpolgármester rákacsint a többiekre. A partnere, Forrentin, Jeanneville elöljárója, ő lakik a telep legszebb házában, rögtön az után az út menti tábla után, amelyik felvilágosítja az arra járókat, hogy vannak még eladó telkek.

– Plébános és házvezetőnő! Ha-ha! – rikkant az alpolgármester.

Forrentin nem szól, csak kajánul somolyog az orra alatt.

– Ugyan már! Látszik, hogy nem ismerte – magyarázza a fogadós, egyszersmind bélát és tercet is jelent. – Igaz, hogy

meghalt, de akkor se lehet mást mondani rá: egy harapós ártány aki volt.

– Hogy érti, hogy „harapós ártány”?

– Hát úgy, hogy reggeltől estig hörtyögött, mint a disznó, a kákán is csomót keresett. Ott volt például az a pohárhistória. – Nézi, hogy a többiek kellőképp bólogatnak-e. – Először az nem tetszett neki, hogy a likőröspoharaimnak túl vastag az alja, és addig-addig keresett-matatott, míg nem talált végre a legfölső polcon egy kedvére valót. Aztán egy szép napon, ahogy áttöltötte az itókát, észrevette, hogy pontosan ugyanannyi fér bele, és nagyon dühbe gurult. – *De hiszen maga választotta azt a poharat, hé!* – mondom. No hát, ő meg fogta magát, vett egy poharat a városban, idehozta. Egyharmadnyival több fért bele, mint az enyémbe. – *Nekem ugyan mindegy!* – mondom. – *Huszonöt centimes-mal többet fizet, és jó napot!* – No, erre egy hétig színét se láttuk. Aztán egy este nézem, hát ott áll a küszöbön. – *A poharam?* – *Negyed frankkal több lesz* – mondom. Egy álló hónapig hadakoztunk, és végül én engedtem, mert hiányzott a negyedik a kártyához. Na, most mondja meg: hát nem egy harapós ártány? A cselédjével is ugyanez volt. Reggeltől estig marakodtak. A hetedik határba elhallatszott, ahogy torzsalkodnak. Aztán hetekig haragszomrádot játszottak egymással. Azt hiszem, végül a lányé volt az utolsó szó, mert, tisztesség ne essék szólván, az még nála is keményebb nyakú normandiai volt. Na, mindegy! Kíváncsi lennék, ki ölte meg szegényt… Alapjában véve nem volt rossz ember. Csak hát ilyen volt a természete. Nem volt olyan este, hogy legalább egyszer ne gyanúsított volna meg bennünket, hogy megpróbáljuk átverni.

– Gyakran ment Párizsba? – kérdezte Maigret, de már egy kicsit később.

– Úgyszólván soha. Jó, mondjuk negyedévente a járadékáért. Reggel ment, este jött.

– És Félicie?

– Hé, fiúk! Járkált a Félicie Párizsba?

A „fiúk” nemigen tudják. Azt viszont tudják, hogy vasárnap eljárt táncolni Poissyba egy Szajna-parti zöldvendéglőbe.

– Tudja, hogy nevezte az öreg a háta mögött? Úgy nevezte, hogy „az én kis kakadum”. Merthogy meg kell hagyni, nem akárhogy öltözködött… A mi Forrentin barátunk szokás szerint meg fog haragudni rám, de hát énnekem ami a szívemen, a számon, azt mondom én magának, főfelügyelő úr, hogy a jeanneville-iek, tisztelet a kivételnek, mind dilinyósak. Egész életükben gürcöltek a szerencsétlenek, és közben arról álmodoztak, hogy egyszer majd visszavonulnak vidékre. Végre felvirrad a nagy nap. És akkor lépre mennek, elcsábítja őket Forrentin szépséges prospektusa… Ne tiltakozz, Forrentin, mindenki tudja, hogy úgy adod be a keserű pirulát, ahogy senki más. Egyszóval végre itt vannak a földi Paradicsomban, és azt veszik észre, hogy óránként száz frankért rohadtul unatkoznak és sz..ul érzik magukat. Késő bánat! Belenyomták a kis pénzecskéjüket, úgyhogy muszáj nekik vígan lenniük, vagy legalábbis elhitetni magukkal, hogy hú, de vígan vannak. Egyesek a bíróságra rohangálnak egy faág miatt, amelyik átnyúlik a birtokukra, vagy mert a szomszéd kutyája lehugyozta a begóniát. Mások…

Maigret nem alszik, amit mi sem bizonyít jobban, mint az, hogy kinyújtja a kezét, és a szájához emeli a poharat. De a meleg eltompítja, és szép lassan belesüpped ebbe a világba, apródonként felépíti magában: maga előtt látja Jeanneville befejezetlen utcáit, a facsemetéket, az

építőkockára hasonlító házakat, a pedánsan felgereblyézett kis kerteket, a mázas cserépállatokat meg az üveggömböket.

– Soha senki nem ment hozzá látogatóba?

Nem, ilyen nincs! Túlságosan is szép és szabályos és kerek ez az egész. Lehetetlen, hogy ha csakugyan olyan az élet, amilyennek lefestik, lehetetlen, hogy egy szép nap, egészen pontosan hétfő délelőtt, miközben Félicie a napi bevásárlását végzi Mélanie Chochoi vegyeskereskedésében, Tuskóláb egyszer csak abbahagyja a paradicsompalántázást, bemegy az ebédlőbe, kiveszi az almáriumból a metszett pálinkásüveget és a megfelelő poharat, kiül a lugasba, egyedül iszik az ünnepi alkalmakra félretett italból, és aztán…

Rajta volt a kertészkalap, abban ment fel a fényesre viaszkolt padlójú hálószobába. Mi a csudát keresett ott?

Senki sem hallotta a lövést, pedig hát közvetlen közelről (a szakértők szerint az áldozat mellkasától legfeljebb két méter távolságból) valaki kétségtelenül leadott egy pisztolylövést.

Ha megvolna a revolver, még az is elképzelhető volna, hogy Tuskóláb neuraszténiás lett, és…

Az alpolgármester nem hatol ilyen mélyen a lélek rejtelmeibe, és miközben az ütéseket számolja, odaveti, mintha ez mindent megmagyarázna:

– Hát igen! Különc volt az öreg.

Jó, különc volt. De meghalt! Valaki megölte! És Félicie, azzal az ájtatos-kenetes képével, rögtön a temetés után szépen kicsúszott a rendőrség ujjai közül, elment Párizsba, és mintha mi sem történt volna, flangált, kirakatokat nézegetett, krémes süteményeket evett, portóit ivott, azután pedig metrózott egy nagyot.

– Kíváncsi vagyok, ki fog lakni a házban.

A kártyások békésen cseverésznek, és Maigret nem figyel oda, messziről ér el hozzá a duruzsolás. Nem feleli, hogy Félicie. Lebeg. Képek úsznak el a szeme előtt. Alig érzékeli az időt és a teret. Félicie már biztosan ágyban van, olvasgat. Egyedül van a házban, ahol megölték a gazdáját, mégse fél. Ernest Lapie, a fivér, aki dühös a végrendelet miatt. Nem kell neki a pénz, de nem éri fel ésszel, hogy lehet, hogy a bátyja…

– Az a legjobban megcsinált ház az egész telepen.

Ezt ki mondta? Alighanem Forrentin.

– Hát otthonosnak nagyon otthonos. Pont elég nagy, hogy minden elférjen, de azért…

Maigret maga előtt látja a fényes lépcsőt. Akárki akármit mond, meg kell hagyni, Félicie példás rendet tart a házban, minden ragyog a tisztaságtól. Maigret anyjának a szavával: a földről is lehet enni.

Ajtó jobbra: az öreg hálószobája… Ajtó balra: a Félicie-é… Félicie szobájából nyílik még egy nagyobbforma szoba, bútorok vannak felhalmozva benne.

Maigret összevonja a szemöldökét. Nem előérzet ez, még csak nem is kósza ötlet. Homályos érzés, hogy talán nincs itt rendjén valami.

– Amikor ott volt az a fiú… – kapja el Lepape szavait.

Összerezzen.

– Az unokaöcsről beszél?

– Persze. Egy jó fél évig ott lakott a nagybátyjánál. Mikor is volt? Egy éve talán. Nem volt valami jó bőrben. Állítólag azt javasolták neki, hogy sokat legyen jó falusi levegőn, de ő folyton Párizsba mászkált.

– Melyik volt az ő szobája?

– Hát ez az! Pont az a röhejes, hogy…

Lepape kacsint egyet. Forrentinnak nem tetszik a dolog. Nyilván nem szereti az elöljáró úr, ha mindenfélét összepletykálnak a telepről, amelynek ő a mindenható ura, ugyebár.

– Az nem jelent semmit – tiltakozik.

– Na jó, nem lehet tudni, hogy az öreg meg Félicie… Figyeljen ide, főfelügyelő úr! Ismeri a házat, igaz? Nahát: a lépcsőtől jobbra csak egy szoba van, a Tuskóláb szobája. A másik oldalon kettő van, de az egyikbe csak a másikon keresztül lehet bemenni. Amikor odaköltözött a fiú, az öreg átadta neki a saját szobáját, és átment a másik oldalra, vagyis Félicie-hez. Ő aludt a külső szobában, a lány meg a belsőben, úgyhogy át kellett járnia az öreg hálószobáján, ha lefeküdt, meg ha kiment.

Forrentin vitába száll:

– Mért? Jobb lett volna, ha összefekteti a lányt meg a tizennyolc éves fiút?

– Azt én nem mondtam, nem, nem – ismételgeti Lepape, és sejtelmes képet vág. – Én senkit semmivel nem gyanúsítok. Én csak megállapítom, hogy egyik oldalon volt az öreg meg Félicie, a másikon meg az unokaöcs. Egy árva szóval nem állítottam, hogy lett volna köztük valami.

Maigret úgy gondolja, hogy nem volt. Nem mintha illúziói volnának a meglett férfiakról vagy a vénemberekről. Egyébként is, Tuskóláb még csak hatvanéves volt, valósággal siheder.

Hanem hát nem olyannak képzeli, ez az igazság. Lassan kiismerni véli a zsémbes, magányos embert, akinek egy-két órája felpróbálta a szalmakalapját.

Nem a Félicie-vel való kapcsolata izgatja. Hát akkor mi? Ez a szobahistória nem fér a fejébe.

Úgy ismételgeti magában, mint egy leckéjét magoló kisdiák:

– Az unokaöcs jobbra, egyedül. Balra, kívül a gazda, belül Félicie.

Az öreg tehát kettejük közt foglal helyet. Nehogy a fiatalok a tudta nélkül találkozhassanak? Vagy azt akarta megakadályozni, hogy Félicie elcsavarogjon? Nem, hiszen mihelyt újra kettesben maradtak, megint egyedül hagyta a másik oldalon.

– Ugyanabból még egy pohárral!

Feláll. Megy és lefekszik. Szeretné, ha már másnap lenne, hogy mehessen vissza a játék faluba, a napfényben fürdő rózsaszín házacskák közé, mielőbb szeretné újra megnézni azt a három szobát. De legelőször telefonál Párizsba, és megmondja Janvier-nak, hogy nézzen a fiatalember után.

Eddig nemigen fordított figyelmet rá. A gyilkosság napján senki nem látta őt Jeanneville-ben. Magas, sovány, csupa ideg fiatalember, sok jót nem nézni ki belőle, de azt se, hogy gyilkos volna.

Maigret olvasta a jelentéseket, s azok szerint a fiú anyja, Lapie testvérhúga hozzáment egy zenészhez, aki a környékbeli sörözőkben hegedült. Fiatalon meghalt. Az özvegy, hogy a fiát felnevelje, beállt pénztárosnak egy Sentier utcai rőfösüzletbe; két éve ő is meghalt.

Néhány hónappal az asszony halála után Lapie magához vette a fiatalembert. Nem nagyon jöttek ki egymással. Érthető. Jacques Pétillon az apja nyomdokait követve muzsikus, és bajos elképzelni, hogy Tuskóláb szívesen hallgatná a hegedűcincogást vagy a szaxofonozást a házában.

No mármost, Jacques Pétillon azzal keresi a kenyerét, hogy szaxofonos egy Pigalle utcai bárban. A Lepic utcában bérel bútorozott szobát, fönt, a hatodikon.

Maigret bezuhan a dunyhás ágyba, azonnal álomba merül, és egész éjjel egerek viháncolnak a feje fölött. Falusi szagok vannak, jó szénaszag meg dohszag is; tehénbőgés ébreszti, és a reggeli busz megáll az Anneau d'Or előtt; Maigret beszippantja a konyakos kávé illatát.

A szobahistória… De előtte felhívni Janvier-t!

– Halló! Lepic utca… Beauséjour Szálló… Viszlát, öregfiú…

Komótosan lépked Jeanneville felé, nézi, ahogy a háztetők kibukkannak a hullámzó zabtáblák fölött. És ahogy bandukol, hirtelen különös változás megy végbe benne. Nicsak! megszaporázza a lépteit, lesi, hogy végre feltűnjenek a *Horn-fok* ablakai, és… Bizony! Szeretné gyorsan viszontlátni Félicie-t, maga előtt látja, ahogy teszvesz a konyhában, felé fordítja durcás arcát, azt a konok homlokát, olyan barátságtalanul fogadja, hogy annál barátságtalanabbat elképzelni se lehet, szúrósan és titokzatosan néz azzal az áttetsző kék szemével.

Csak nem hiányzott már neki a lány?

Rájön, megérti, biztos benne, hogy Tuskólábnak éppúgy létszükséglete volt a meghitt ellenség a házban, mint a kamrában csapolt pohár bor, mint a levegő, amit beszippantott, vagy mint a kártyapartnereivel való veszekedés egy terc vagy egy adu miatt.

Messziről meglátja Lucas-t, ott ácsorog a fasor végén… nem lehetett valami melege az éjjel. Aztán turbánfélébe tornyozott sötét haj bukkan fel a nyitott ablakban, és egy árnyalak hevesen rázza az ágyneműt. Az *illető* tehát

meglátta. Az *illető* megismerte. Az *illető* már biztos felkészült, hogy méltóképpen fogadja őt.

Maigret önkéntelenül elmosolyodik: ott van Félicie!

HARMADIK FEJEZET

A napló titka

– Halló! Maga az, főnök? Itt Janvier… Nyomasztó nap. Maigret arca nemcsak a vihart ígérő idő miatt izzad, és a keze sem azért remeg türelmetlenül… Gyerekkori félelmei jutnak eszébe, amikor olyan helyen volt, ahol nem volt semmi keresnivalója, és ő ezt nagyon is jól tudta.

– Hol vagy, öregfiú?

– A Blancs-Manteaux utcában. Egy órásmestertől telefonálok. A srác itt van szemben, egyedül egy csehóban. Mintha várna valakire vagy valamire. Töményet iszik… – A nyomozó elhallgat. Maigret pontosan tudja, hogy mi következik. – Azt hiszem, főnök, nem ártana, ha idejönne.

Ez megy reggel óta, és ő, Maigret reggel óta ellenáll.

– Maradj rajta! Telefonálj, ha van valami fejlemény!

Könnyen lehet, hogy nem így kellene irányítani a nyomozást, és még sincs lelkiereje elmenni innét, valamit itt tartja, bajosan tudná megmondani, hogy micsoda.

Meg kell hagyni, furcsa egy nyomozás ez. Még az a szerencse, hogy az újságírókat hidegen hagyja Tuskóláb halála. Már vagy két tucatszor elmormogta magában: „Akárhogy is, megölték az öreget!”

Mintha ugyan a gyilkosság másodrendű volna, mintha folyton-folyvást máson járna az esze. És ki máson? Félicien!

A fogadós kölcsönadott neki egy öreg biciklit; Maigret úgy néz ki rajta, mint egy vásári medve. De legalább kedvére

kerekezhet az Anneau d'Or-tól a *Horn-fok*hoz, és a telepről vissza Orgevalba.

Ma is hét ágra süt a nap. Nem is lehet másképpen elképzelni a színhelyt, csak verőfényben: virágszegélyek végig az úton és a kerítésfalak mentén, a kertekben kisnyugdíjasok dolgozgatnak, és lustán a főfelügyelő után fordulnak vagy a nyomozó után, merthogy Maigret ott tartotta magával Lucas-t.

Lucas nem szól semmit, de ő is úgy gondolja, hogy furcsa egy nyomozás ez. Unja, hogy naphosszat ott toporog a *Horn-fok e*lőtt. Tulajdonképpen mi a feladata? Felügyelni Félicie-re? A ház minden ablaka tárva-nyitva. Látni, ahogy jön-megy a cselédlány. A napi bevásárlás már megvolt. Tudja, hogy egy nyomozó figyeli minden lépését. Attól félnek, hogy újra meglép?

Lucas szeretné tudni, hogy ezért van-e itt, de nem meri megkérdezni Maigret-t, rágja a zablát, és egyik pipát szívja a másik után, néha pedig kavicsot rugdos nagy unalmában.

Már reggel úgy látszott, hogy a nyomozás súlypontja máshová helyeződik át. Az első telefon a Lepic utcából jött. Maigret a fogadó teraszán üldögélve várta a hívást, a zöldre mázolt hordóba ültetett babérfa mellett.

Már itt is megvannak a szokásai. Bárhová megy, azonnal fölveszi a szokásait. Meg van beszélve a postás kisasszonnyal, hogy kiszól neki az ablakon, ha hívják Párizsból.

– Maga az, főnök? Itt Janvier. A Lepic utcából telefonálok, a sarki kávézóból.

Maigret maga előtt látja a lejtős utcát, a zöldségárusok kordéit, a kitaposott cipőjükben jövő-menő háziasszonyokat, a Blanche tér színes forgatagát, a

Beauséjour Szálló bejáratát két szatócsbolt között, ahol annak idején maga is nyomozott.

– Jacques Pétillon holtfáradtan ért haza, reggel hatkor. Ruhástul zuhant az ágyba. Elmentem a Pélican mulatóba, ahol dolgozik. Színét se látták éjjel. Most mi a feladat?

– Ott várj! Kövesd, ha kijön!

Lehet, hogy az unokaöcs mégse olyan ártatlan, amilyennek látszik? Lehet, hogy Maigret jobban tenné, ha elszakadna Félicie-től, és őrá fordítaná a figyelmét? Janvier-nak ez a véleménye, nem nehéz kitalálni. És amikor másodszor hívja, nem is nagyon rejti véka alá.

– Halló! Itt Janvier… Most ment be a fiú a Fontaine utcai kricsmibe. Olyan, mint akit a kutya szájából húztak ki. Nagyon zaklatott. Úgy nézett körül, mintha attól félne, hogy követik, de azt hiszem, nem szúrt ki.

Tehát Pétillon alig aludt néhány órát, és máris úton van. A Fontaine utcai kricsmi rosszfiúk törzshelye.

– Mit csinál?

– Nem beszél senkivel. Az ajtót bámulja. Mintha várna valakit.

– Maradj rajta!

Időközben Maigret már begyűjtött némi információt az öreg Lapie unokaöccséről. Vajon miért nem képes felkelteni az érdeklődését a fiú, aki virtuóz zenész akar lenni, de egyelőre azzal keresi a kenyerét, hogy szaxofonozik egy montmartre-i mulatóban?

Pétillonnak nem volt könnyű élete. Előfordult, hogy zöldséget rakodott a nagyvásárcsarnokban. Néha még ennivalóra se telt neki. Jó néhányszor kénytelen volt zaciba rakni a hegedűjét.

– Mondja, főnök, nem tartja furcsának, hogy egész éjszaka a városban flangál, de be se teszi a lábát a Pélicanba, most meg… Látnia kéne… Szeretném, ha most látná. Lesír róla, hogy kivannak az idegei, és nagyon fél. Talán ha maga itt lenne…

És Maigret mindig ugyanazt feleli:

– Maradj rajta!

Ő pedig biciklinyeregbe ül, és ingázik az Anneau d'Or terasza meg a rózsaszín ház közt; emitt a telefonhívásokat várja, amott Félicie-vel találkozik.

Bemegy a házba, úgy jár-kel, mintha otthon volna; a lány pedig úgy csinál, mintha észre se venné, takarít, főz magának (már reggel bevásárolt Mélanie Chochoinál); néha Maigret szeme közé néz, de a tekintetéből lehetetlen bármi érzelmet kiolvasni.

Maigret szeretne ráijeszteni. Elejétől fogva túlságosan is magabiztos ez a lány. Emögött biztosan van valami, és Maigret azt lesi, hogy mikor támad rés a védekezésén.

„Akárhogy is, megölték az öreget!”

Félicie, mindig, mindig Félicie jár a fejében, őt akarja vallomásra bírni. Járkált a kertben, és ötször vagy hatszor a kamrába is betért, töltött magának egy-egy pohár rozét… lám, már ez is a szokása lett. Talált is valamit. Megbökdöste egy vasvillával a sövény tövében lévő komposzthalmot, és kifordított belőle egy pálinkáspoharat, ugyanolyat, amilyet első nap a lugasasztalon talált. Megmutatta Félicie-nek.

– Hát tessék, keressen rajta ujjlenyomatot! – vetette oda megvetően a lány, és a szeme se rebbent.

Maigret fölment a hálószobákba, a lány nem ment vele. Aprólékosan átkutatta Lapie szobáját. Átment a folyosó túloldalára, és sorra nyitogatta a fiókokat Félicie-nél. A lány

egészen biztosan hallotta, ahogy ott jön-megy a feje fölött. Jó volna tudni, hogy fél-e.

Változatlanul gyönyörű az idő, tavaszillatú, lágy fuvallatok simogatnak, madárdal száll be az ablakon.

És akkor Maigret kihalászta Félicie naplóját a ruhásszekrényből, a harisnyák meg a fehérnemű kupaca alól. Tuskóláb nem ok nélkül nevezte Kakadunak a cselédjét. Még az alsóneműje is tiritarka; imádja a harsány rózsaszínt és a méregzöldet, a tenyérnyi széles csipkeszegélyeket és – betéteket, nem baj, ha csak csipkeutánzatok.

Maigret, hogy jól felbosszantsa a lányt, lement a konyhába, ott futotta át az előző évi határidőnapló bejegyzéseit. Félicie krumplit pucolt, s egy kék zománcos vödörbe pottyantotta, amit meghámozott.

„Január 13. – Miért nem jött?”
„Január 15. – Könyörögni fogok neki.”
„Január 19. – A bizonytalanság kínjai. A felesége?”
„Január 20. – Mélabú.”
„Január 23. – Végre!”
„Január 24. – Már megint a részegség.”
„Január 25. – Részegség.”
„Január 26. – Mindig csak ő. Az ajka. Boldogság.”
„Január 27. – Nincs jól ez a világ.”
„Január 29. – Oh! Elmenni innét, messzire…”

Maigret fel-felnéz Félicie-re, ő pedig úgy tesz, mintha észre se venné.

Maigret hangosan nevet, de a nevetése hamisan cseng, mint az afféle fogadóvendégé, aki megpróbálja

megsimogatni a cselédlányt, aztán sikamlós tréfákkal mentegetőzik.

– Hogy hívják?

– Semmi köze hozzá.

– Nős?

Olyan vadul mered rá, mint a kicsinyeit védő nőstény macska.

– A nagy szerelem?

Nincs felelet, de Maigret nem hagyja annyiban, köti az ebet a karóhoz, pedig tudván tudja, hogy nem helyes, ahogy viselkedik, megjelenik előtte a Lepic utca, a Fontaine utca, a rémült fiatalember, aki tegnap óta összevissza kószál a városban, és folyton nekimegy a falnak, mint egy megriasztott poszméh.

– Mondja, fiam, itt találkozgatott azzal a férfival?

– És ha itt?

– A gazdája tudott róla?

Na nem! Nem érdemes tovább faggatnia a lányt, hiszen az csak nevet rajta. De hát persze annak sincs sok értelme, amit csinál helyette, vagyis hogy elmegy Mélanie Chochoihoz. A kirakatnak támasztja a biciklit, és megvárja, hogy a borsókonzervet vásárló nő távozzon a boltból.

– Jut eszembe, kedves asszonyom: sok szerelmese volt a Lapie úr cselédlányának?

– Hát biztos volt neki…

– Hogy értsem?

– Mindenesetre beszélt róla. Mindig ugyanarról a férfiról. De az csak őrá tartozik. Nagyon sokszor szomorú volt szegény.

– Nős a férfi?

– Könnyen lehet. Biztosan ezért emlegette, hogy mennyi sok az akadály… Nekem nem sok mindent mondott. Hanem

hát ott van Léontine, a Forrentin úr cselédje, ha valakinek, hát neki öntötte ki a szívét.

Egy embert megöltek, és tessék, ő, Maigret, javakorabeli, komoly férfi egy ábrándozásra hajlamos leányzó szerelmi életével foglalkozik. Hogy mennyire ábrándos lélek, arról a naplója híven tanúskodik:

„Június 17. – Mélabú."

„Június 18. – Szomorúság."

„Június 21. – A világ egy hazug éden, amiben nem jut boldogság mindenkinek."

„Június 22. – Szeretem."

„Június 23. – Szeretem."

Maigret elment a Forrentin-házba. Léontine, a cseléd húsz év körüli, holdvilágképű lány. Azonnal halálra rémül. Fél, hogy ártani talál a barátnéjának.

– Hát persze hogy nekem mindent elmondott. Vagyis hát mindent, amit el akart mondani. Sokszor eljött hozzám, úgy rontott be, mint a szélvész…

Maigret kristálytisztán maga előtt látja őket: Léontine-t, ahogy ámulva néz, és Félicie, hanyagul a vállára vetett kabátban azt mondja: – *Egyedül vagy? Ó, ha tudnád…* – És mondja, mondja, ahogy a lányok szokták egymás közt. – *Találkoztam vele… Olyan boldog vagyok!*

Szegény kis Léontine nem tudja, mit feleljen Maigret kérdéseire.

– Én soha semmi rosszat nem fogok mondani rá. Félicie annyit, de annyit szenvedett!

– A miatt a férfi miatt?

– Többször meg is akart halni.

– Nem szerette a férfi?

– Nem tudom. Ne kínozzon!

– Tudja a nevét?

– Sose mondta.

– Látta valaha?

– Nem.

– Hol találkozott vele?

– Nem tudom.

– A szeretője volt?

Léontine elpirul, hebeg-habog.

– Egyszer bevallotta, hogy ha gyereke lesz…

Mi köze ennek az öreg halálához? Maigret mégis tovább próbálkozik, de egyre erősebb benne az a bizonytalan rossz érzés, hogy melléfogott.

Egye fene! Már megint ott van az Anneau d'Or teraszán. A postás kisasszony kiint az ablakon.

– Már kétszer telefonáltak Párizsból. Bármelyik percben újra hívhatják.

Janvier lesz. De nem, ez nem az ő hangja, ezt a hangot nem ismeri.

– Halló! Maigret úr? – Tehát nem a cégtől hívják. – Itt egy pincér beszél a Saint-Lazare pályaudvar restijéből. Egy úr megkért, hogy telefonáljak magának. Hú, a mindenségit! Elfelejtettem a nevét. Olyan furcsa neve volt…

– Janvier…

– Az, az… Elutazott Rouenba. Nem tudott tovább várni. Úgy gondolja, hogy mire odaér a vonat, maga is ott lehet. Azt mondta, hogy ha kocsit bérelne, akkor…

– Más nincs?

– Nincs. Átadtam az üzenetet, ennyi volt.

Hát ez mit jelent? Janvier nyilván azért pattant fel a roueni vonatra, mert Pétillon is oda tart. Maigret tétovázik. Kijött a fullasztó fülkéből, és a postás kisasszony kíváncsi

tekintetétől kísérve törölgeti az arcáról a verítéket. Autót, azt éppen csakugyan találhatna…

– Eh! Boldoguljon csak egyedül Janvier! – dörmögi magában.

Hiába kutatta át a három hálószobát, semmit sem talált, csak persze Félicie naplóját. Lucas változatlanul halálra unva magát posztol a *Horn-fok e*lőtt, és a környező házakból ki-kilesnek rá az emberek a függöny résein át.

Maigret nemhogy rohanna a fura unokaöcs után, nagy nyugodtan falatozgat a fogadó teraszán, kávézik, jóféle törkölyt iszik hozzá, aztán sóhajt egy nagyot, és biciklire száll. Útközben Lucas kezébe nyom egy szendvicscsomagot, és leereszkedik Poissyba.

Egykettőre megtalálja a zöldvendéglőt, ahová Félicie vasárnap eljárogat. Faépület a Szajna-parton. Ilyentájt nincs még vendég, és maga a tulaj – kötött kabátot viselő, nagydarab pasas – kérdezi meg, hogy mit akar. Öt percre rá már egy-egy kupica van előttük az asztalon, rájöttek, hogy ismerik egymást. Kicsi a világ. A férfi, aki vasárnaponként beszedi az aprót a táncok szünetében, hajdanában vásári pankrátorféle volt, és elő-előfordult, hogy meggyűlt a baja a rendőrséggel. Ő ismerte meg a főfelügyelőt.

– Csak nem miattam jött? Hohó! Itt akkora a nyugi, hogy nagyobb már nem is lehetne.

– Persze, persze – mosolyog Maigret.

– A vendégek? Nem, főfelügyelő úr, nem hinném, hogy bármit találna itt nálam. Kifutófiúk, cselédlánykák, derék kis népség…

– Ismeri Félicie-t?

– Az ki?

– Mókás egy leányzó, sovány, mint a paszulykaró, hegyes kis orra van és kemény feje, mindig zászlódíszben vagy szivárványnak öltözve…

– A Papagáj! – Na, tessék! Az öreg Lapie meg Kakadunak nevezte Félicie-t. – Mit követett el?

– Semmit. Csak azt szeretném megtudni, hogy kivel találkozott itt, magánál.

– Jóformán senkivel. A feleségem… ne törje a fejét, nem ismeri a nőt, ez komoly… szóval a feleségem úgy hívta, hogy „a Hercegnő”, mert olyan előkelően viselkedett. Ki a csuda ez a kis pipi? Sose tudtam rájönni. Tényleg úgy viselkedett, mint egy előkelő hölgy. Úgy táncolt, mint aki nyársat nyelt. Ha kérdezte az ember, olyasmit sejtetett magáról, hogy igazából nem az, akinek gondolnánk, hogy ő inkognitóban jár ide. Szóval jött a nagy dumával… Nézze csak! Pont ennél az asztalnál szokott üldögélni, mindig egyedül. Ahogy ivott, föltartotta a kisujj át. Nem táncolt akárkivel a kisasszony, de nem ám! Most jut eszembe! Vasárnap…

Maigret elképzeli a forgatagot, a táncolók lába alatt rengő dobogót, a tangóharmonika-ricsajt és a tulajt, ahogy csípőre tett kézzel várja, hogy vége legyen a számnak, és mehessen beszedni az aprót a pároktól.

– …most vasárnap egy olyan pasassal táncolt, akit én már láttam valahol. De hogy hol a fenében, arra nem emlékszem. Alacsony, zömök pasas, egy kicsit ferde az orra. Na mindegy… Elég az hozzá, hogy erősen magához szorította a lányt. Az meg tánc közben egyszer csak puff!, akkorát lekevert neki, hogy ihaj! Azt hittem, balhé lesz. Odamentem… de semmi, a pasas pissz nélkül olajra lépett, a Hercegnő pedig méltóságteljesen visszaült az asztalához, és bepúderezte az arcát.

Janvier már nyilván rég Rouenban van. Maigret az Anneau d'Or teraszán hagyja a biciklit, bemegy a postás kisasszonyhoz a kellemesen hűvös hivatalba.

– Volt hívásom?

– Csak egy üzenet. Hívja a roueni rendőrkapitányságot! Kapcsoljam?

Nem Janvier van a telefonnál, hanem egy helyi nyomozó.

– Maigret főfelügyelő úr? A következő üzenet átadásával bíztak meg bennünket… A fiatalember végigjárt vagy egy tucat kocsmát a Montmartre-on, azután Rouenba jött. Úgy néz ki, hogy senkivel se beszélt. De mindannyiszor mintha várt volna valakit. Itt, Rouenban azonnal a kaszárnyanegyed felé vette az irányt. Bement a Tivoli Sörházba, ami tulajdonképpen egy bordély, gondolom, maga is ismeri. Hozzávetőleg egy félórát töltött ott, aztán kószált a városban, és végül a pályaudvaron kötött ki. Szemmel láthatóan egyre csüggedtebb és kimerültebb. Jelen pillanatban a párizsi vonatot várja, és Janvier nyomozó folytatja a követést.

Maigret rutinutasításokat ad: kérdezzék ki a sörház madámját, tudják meg, melyik nőhöz ment Pétillon, mit akart, ilyesmi… Még bent van a telefonfülkében, amikor tompa morajlást hall, olyat, mintha autóbusz menne el a ház előtt, de amikor kilép a postahivatalból, látja, hogy vihar készülődik a távolban.

– Lesz még hívás? – kérdezi a postás kisasszony, akinek egész életében nem jutott ennyi szórakozás.

– Nincs kizárva. Ideküldöm az emberemet.

– Nahát! Hogy milyen izgalmas rendőrnek lenni! Mi meg csak itt ücsörgünk a világ háta mögött, és soha semmi érdekeset nem látunk.

Maigret gépiesen rámosolyog a nőre, pedig a szíve szerint csak vállat rándítana, és már megint úton van a telep felé.

„Muszáj szóra bírni” – ismételgeti magában végig az úton.

Jön a vihar. Fenyegetően szürkéslila az ég, vakítanak a nap ferde sugarai, csípnek a legyek.

– Menj az Anneau d’Orba, Lucas! Fogadd a telefonokat… már ha lesz hívás.

Eltökélten nyit be a házba, akár az olyan férfi, aki sokáig hagyta áltatni magát. De most elég! Megáll az előtt az átkozott kis nőszemély előtt, és addig rázza, ameddig meg nem puhul. „Elég, kisfiam! Vége a játszadozásnak!”

Ott van a lány, Maigret pontosan tudja. Látta, hogy mozog a földszinti függöny, amikor visszaküldte Lucas-t Orgevalba. Belép. Csönd van. A konyhában kávé rotyog. A kertben senki. Maigret összevonja a szemöldökét.

– Félicie! – szólítja a lányt. Egy kicsit hangosabban: – Félicie! – És elszakad benne a cérna, dühösen ordít: – Félicie!

Az villan az agyába, hogy hátha megint kijátszotta a lány, hátha megint kicsúszott a markából. De nem; neszt hall az emeletről, mintha sírna egy pici gyerek, és Maigret rohan, négyesével veszi a lépcsőket, már ott is áll Félicie szobája küszöbén, és azt látja, hogy Félicie ott fekszik hason az ágyon.

Sír, arcát a párnába fúrja, és ebben a percben nagy cseppekben esni kezd az eső, a huzat bevág egy ajtót valahol a házban.

– Jól van, na! – dörmög Maigret.

Félicie nem mozdul. Zokogás rázza. Maigret megérinti a vállát.

– Mi a baj, kislány?

– Hagyjon békét! Könyörgök, hagyjon nekem békét.

Maigret-n átsuhan a gondolat, hogy nem komédia-e az egész. Hogy a lány kiválasztotta a legmegfelelőbb pillanatot. Sőt még a testhelyzetet is; ki tudja, csakugyan véletlenül gyűrődött-e fel a ruhája jóval a csontos térde fölé?

– Keljen fel, kislány!

Nocsak! Szót fogad. Nem szegül ellen, szót fogad, ami legalábbis meglepő. Ül az ágyon, könnyben úszik a szeme, az arcán elmaszatolódott a rúzs, és néz rá, olyan nyomorultul, olyan kimerülten, hogy Maigret szörnyetegnek érzi magát.

– Ejnye, na! Mi a baj? Mondja el szépen…

Rázza a fejét. Nem bír megszólalni. Értésre adja, hogy szeretne ő mindent elmondani, de hát képtelen rá, és újra a tenyerébe rejti az arcát.

Maigret, ahogy ott áll az ágy előtt, ormótlannak érzi magát, odahúz hát egy széket, lovagló ülésben leül rá, aztán, némi tétovázás után, megfogja Félicie csuklóját, és elhúzza könnyes arca elől. Nem biztos a dolgában: nem lenne különösebben meglepve, ha a görcsösen összeszorított ujjak mögött egy gunyoros arc rejtőzne.

De a lány igazából sír. Úgy sír, mint egy gyerek, nem vigyáz a vonásaira. A hangja is kisgyerekes, amikor nagy nehezen kipréseli:

– Maga nagyon rossz.

– Én? Még hogy én rossz vagyok? Ugyan, dehogy! Nyugodjon meg, kislány! Értse meg végre, hogy csak a maga érdekében… – Félicie ingatja a fejét. – De hát az isten áldja meg, nem érti, hogy gyilkosság történt, és maga az egyetlen, aki ismeri annyira ezt a házat, hogy… Nem azt mondom, hogy maga ölte meg a gazdáját…

– Nem volt a gazdám.

– Jó, tudom… már mondta. Tegyük fel, hogy az apja volt… Merthogy ezt akarta sejtetni, igaz? Tegyük fel, hogy az öreg Lapie rossz fát tett a tűzre annak idején, és aztán idevette magát a házába. Maga örököl… Maga húz hasznot a halálából. – Hát ezt elhamarkodta. Félicie feláll, peckesen odalép elé, maga a megtestesült felháborodás. – Bizony, kislány, ez így van… Üljön csak le! Igazság szerint le kellett volna tartóztatnom magát.

– Hát tessék!

Jaj, de nehéz ez, Úristen! És de szeretné Maigret, ha most inkább a legelvetemültebb gonosztevő, a legmegátalkodottabb visszaeső állna előtte! Merthogy nem lehet tudni, hogy mikor komédiázik és mikor őszinte. Előfordul-e egyáltalán, hogy őszinte? Maigret érzi, hogy Félicie figyeli őt, folyamatosan és ijesztően éles szemmel figyeli.

– Nem erről van szó. Segítenie kellene nekünk. Az az ember, aki kihasználta, hogy maga vásárolni van a boltban, és megölte a gazdáját… akarom mondani, Jules Lapie-t, az az ember kellőképpen ismerte a házbeli szokásokat ahhoz, hogy…

Félicie közben bágyadtan leült az ágy szélére, és azt suttogja:

– Figyelek…

– Lapie ugyan miért vitt volna fel egy idegent a hálószobájába? A hálószobájában ölték meg. Semmi oka nem volt rá, hogy akkor, délelőtt fölmenjen. A kertben dolgozgatott… Itallal kínálta a vendéget, pedig amúgy meglehetősen zsugori volt.

Maigret-nek időnként fel kell emelnie a hangját, hogy túlharsogja a mennydörgést, és amikor egyszer csak

hatalmasat dördül az ég, Félicie ösztönösen felé nyújtja a kezét, megragadja a csuklóját.

– Félek.

Reszket. Igazából reszket a teste.

– Nincs mitől félnie. Itt vagyok.

Maga is tudja, hogy ostobaság volt ezt mondani. A lány azonnal kihasználja a zavarát, még fájdalmasabb képet vág, nyöszörög:

– Maga mindig csak bánt engem. És ezután is bántani fog. De szerencsétlen is vagyok! Jaj, istenem, hogy én milyen szerencsétlen vagyok! És maga… maga pedig… – Esdeklően néz rá, a szeme tágra nyílik. – Maga azért kínoz engem, mert gyenge nő vagyok, nincs, aki megvédjen. Egész éjszaka és egész nappal ott állt egy férfi a ház előtt, és most éjszaka is ott fog állni.

– Hogy hívják azt az egyént, akit vasárnap felpofozott a táncmulatságban?

Félicie meghőköl, de gyorsan összeszedi magát, gúnyosan felnevet:

– Na látja, ugye, megmondtam.

– Mit mondott meg?

– Azt, hogy engem üldöz. Úgy kínoz, mint… mintha utálna engem. Mi rosszat tettem én magának? Kérem, könyörgök, mondja meg, mivel ártottam én magának?

Most kellene felállni, véget vetni a bújócskázásnak, komolyra fordítani a szót. Maigret erre készül. Beleborzong a gondolatba, mi volna, ha most kilesné valaki az ajtóból. Már megint elkésett! Nem kezdte el idejében a hadműveletet, és Félicie támadásba lendül, kihasználja, hogy mennydörög, és gyorsan belecsimpaszkodik, az arca majdnem az arcához ér, Maigret érzi forró leheletét, ahogy azt suttogja:

– Azért, mert nő vagyok? Maga is olyan, mint Forrentin?

– Mi van Forrentinnal?

– Akar engem… Üldöz… Azt mondta, hogy előbb vagy utóbb, de úgyis megkap engem, a végén én úgyis… – Lehet, hogy igaz. Maigret előtt megjelenik a férfi arca, a kicsit nyugtalanító mosoly, a kéjsóvár, nagy kéz. – Szóljon, ha azt akarja… Még mindig jobb, mint…

– Dehogy, fiam! – Feláll végre, eltolja magától a lányt. – Jöjjön le, kérem. Semmi keresnivalónk a hálószobában.

– Maga jött ide.

– De ez még nem ok arra, hogy itt is maradjunk, és pláne hogy ilyesmiket képzeljen. Jöjjön, legyen szíves!

– Hadd hozzam egy kicsit rendbe magam! – Fél szemmel a tükörbe néz, bepúderezi magát. Szipog. – Meglássa, az lesz a vége, hogy szerencsétlenséget hoz rám.

– Milyen szerencsétlenséget?

– Tudom is én? Hanem, ha holtan találnak…

– Ostobaság! Na, jöjjön!

Maga elé engedi. Olyan sötét van a zivatar miatt, hogy lámpát kell gyújtani a konyhában. Forr a kávé a tűzhelyen.

– Azt hiszem, az lesz a legjobb, ha elmegyek – jelenti ki Félicie, és elzárja a gázpalackot.

– Hová?

– Bárhová… Nem tudom. Igen, elmegyek, és sohase fognak megtalálni… Nem kellett volna visszajönnöm.

– Nem megy maga sehová!

Valamit mormol a foga közt, de olyan halkan, hogy Maigret nem biztos benne, hogy jól hallotta-e:

– Majd meglátjuk.

– Ha a kis Pétillonnal akar találkozni – veti oda Maigret csak úgy találomra –, nos, akkor közölhetem magával, hogy Rouenba ment egy sörözőbe, ahol rosszlányok vannak.

– Én nem… – Elharapja a szót. – Na és aztán!

– Ő az?

– Micsoda? Mire gondol?

– A szeretője?

Megvetően kacag.

– Az a kölyök? Hiszen még húszéves sincs!

– Mindegy az, kedves Félicie, akkor is őt próbálja menteni.

– Én senkit sem próbálok menteni. Különben pedig többet nem felelek a kérdéseire. Magának nincs joga hozzá, hogy egész nap a sarkamban legyen és nyaggasson. Panaszt fogok tenni.

– Tegyen csak!

– Maga persze hú, de nagyon okosnak képzeli magát. És hú, de milyen jól adja! Azért támad egy ilyen szerencsétlen lányra, mert tudja, hogy az nem tudja megvédeni magát…

Maigret veszi a kalapját, és bár zuhog, indul az ajtó felé: most azonnal visszamegy az Anneau d'Orba, még csak el se köszön. Elege van. Tévedett. Elölről kell kezdenie az egészet, másik szálon kell elindulni. Ha bőrig ázik, annyi baj legyen! Indul, de Félicie utánaszalad.

– Ne menjen el!

– Miért?

– Tudja azt maga… Ne menjen el! Félek a vihartól.

Csakugyan fél. Ezúttal nem hazudik. Egész testében remeg, rimánkodik, hogy maradjon, hálás neki, amiért visszamegy a konyhába, hogy leül, igaz, hogy mogorván, de mégiscsak leül, és köszönetképpen meg is kínálja:

– Kér egy csésze kávét? Iszik egy kupicával? – Megpróbál mosolyogni, és miközben kiszolgálja, azt mondja: – Miért ilyen rossz velem, én semmit nem ártottam magának?!

NEGYEDIK FEJEZET

A taxis csel

Maigret komótosan megy felfelé a Pigalle utcán, kezét a felöltője zsebébe dugva, mert már elmúlt éjfél, és a zivatar lehűtötte a levegőt; imitt-amott még nedves a járda. Ahogy elhalad a világító cégtáblák alatt, sorra megismerik az éjszakai mulatók portásai, és a Notre-Dame-de-Lorette utca sarkán lévő kocsma patkó alakú pultját támasztó vendégek is kérdőn néznek egymásra. Egy kívülálló semmit sem venne észre az egészből. Pedig a Montmartre-on, amelyet az éjszakai élet éltet, úgy fut végig a hír, ahogy tó vizén a borzongás, ha mindjárt kitör a vihar.

Maigret tudja ezt. Meg van elégedve. Itt legalább nem egy olyan lánnyal kell bajlódnia, aki vagy sír, vagy dacol vele. Megismer egy-egy elsuhanó árnyat, hallani véli a szájról szájra röppenő vezényszavakat, amelyek még a táncos mulatók toalettjeibe is eljutnak, és a riasztott vécésnénik nagyon gyorsan eldugják a kis kokainostasakokat.

Ott a Pélican, bal kéz felől, libériás néger ajtónállóval a kék neoncégér alatt. Egy férfi lép elő a sötétből, a felügyelőhöz igazítja lépteit, és halkan azt mondja:

– Nagyon örülök, hogy itt van. – Janvier az. Olyan közönyösen beszél, hogy annak alapján sokan cinikusnak tartanák őt, pedig csak a modora ilyen. – Tutira mehet, főnök, én csak attól az egytől féltem, hogy magától kipakol. Teljesen kivan a gyerek. – A két férfi megáll a járdaszélen, mintha csak az eső utáni friss levegőt élveznék, és Maigret megtömi a pipáját. – Rouen óta pedig végképp tropa…

miközben a restiben vártuk a vonatot, jó párszor láttam rajta, hogy legszívesebben odarohanna, és előjönne a farbával. Ez egy piti balek.

Maigret-nek semmi nem kerüli el a figyelmét abból, ami történik körülötte. Miközben ott álldogál a járdaszélen, jó néhányan feltűnés nélkül kereket oldanak, vagy igyekeznek biztonságba helyezni olyasmiket, amik miatt bajba kerülhetnének.

– A vonaton már teljesen maga alatt volt. A Saint-Lazare pályaudvaron azt se tudta, hányadán áll, persze egy kicsit részeg is lehetett, mert sokat ivott tegnap óta. Végül is hazatalált a Lepic utcába. Gondolom, megmosakodott, aztán szmokingba vágta magát. Ímmel-ámmal evett valamit egy Blanche téri kifőzdében, és bejött dolgozni… Mi lesz, főnök? Szüksége van még rám?

– Menjél, fiam, aludd ki magad!

Ha szüksége lesz valakire, hívja az ügyeleteseket az Orfèvres rakpartról.

– Na, gyerünk – sóhajt egy nagyot.

És bemegy a Pélicanba, megrándítja a vállát, látva, hogy a négernek fülig ér a szája, és hogy majd' hasra esik nagy igyekezetében, köszöni, de nem hagyja a ruhatárosnőnél a felöltőjét. Bársonyfüggöny takarja a terem bejáratát, de kihallatszik a dzsessz. Balra kis bárpult. Két ásítozó nő, egy elázott apuci-fiacskája és a tulaj, aki elébe siet…

– Jó estét! – mormolja a főfelügyelő.

A tulaj persze aggódik:

– Remélem, nincs semmi gond!

– Hogy lenne?

És Maigret félretolja az útból, leül a sarokba, nem messze a dobogótól, amelyen a zenészek játszanak.

– Whiskyt?

– Egy pohár sört kérek.

– De hát tudja, hogy sört nem tartunk!

– Akkor hozzon egy konyakot szódával!

Szánalmas egy hely! Hol vannak a vendégek? Van egyáltalán egyetlen igazi vendég a keskeny helyiségben? A rejtett világítás csak vöröses derengést áraszt; ha a zenekar tangót játszik, a fény lilára vált. A palifogó lányok már tudják, hogy ki a jövevény, úgyhogy nem is táncolnak tovább egymással, sőt egyikük visszaül, és békésen horgolgat.

A dobogón álló szmokingos Pétillon még véznábbnak, még fiatalabbnak látszik, mint amilyen valójában. Hosszú, szőke haja viaszfehér arcot keretez, a szemhéja vörös a kialvatlanságtól meg az aggodalomtól, és minden hiába, képtelen elfordítani a tekintetét a rendőrtisztről, aki csak vár és vár.

Janvier-nak igaza volt: kivan a gyerek, sima az ügy. Vannak csalhatatlan jelek, amelyek arra vallanak, hogy nem megy tovább a verkli, hogy valósággal kábulatban van, és már csak egyet akar, de azt aztán minél hamarabb: kipakolni, töviről hegyire elmondani, ami a szívét nyomja. Jacques Pétillon már olyan állapotban van, hogy egy hajszál választja el tőle, hogy letegye a szaxofont, és odaszaladjon Maigret-hez.

Nem szép látvány a rettegő ember. Maigret már nem egyet látott, sőt jó néhányszor maga intézte úgy, hogy a kihallgatás alatt, amely olykor húsz órán át tartott, vagy még tovább, az ellenfele (vagyis inkább páciense) fizikailag és lelkileg is összeomoljon.

Ezúttal a legkevésbé sem tehet róla. Nem bízott benne, hogy a Pétillon-féle nyom eredményes lehet. Nem volt ez a megérzése. Nem is törődött vele, mert valósággal

hipnotizálta az a furcsa lány, Félicie, akit egy percre se tud kiverni a fejéből.

Iszik. Közönyösen nézelődik, és ezt Pétillon láthatóan nem érti. Remegnek hosszú, vékony ujjai, zenésztársai pedig lopva oda-odapislantanak rá.

Vajon mit keresett olyan eszelősen az elmúlt negyvennyolc órában? Miben reménykedett? Kinek a jöttét leste a kávézókban és kocsmákban, amelyekben hiába nézte meredten a bejáratot, minduntalan csalódnia kellett, és mehetett tovább, tovább, végül is egészen Rouenig, ahol egyenesen a kaszárnyanegyedbe rohant egy rosszlányos sörözőbe?

Torkig van a fiú. Ha Maigret nem volna itt, akkor önszántából menne el az Orfèvres rakpartra, fölbotorkálna a poros lépcsőn, és megkérné, hogy hadd beszélhessen valakivel.

Kész, vége! A zenekar néhány perc pihenőt tart. A tangóharmonikás a bárpulthoz sétál, hogy igyon egy pohárral. A többiek halkan beszélgetnek. Pétillon pedig az állványra teszi a hangszerét, lelép a dobogóról.

– Beszélnem kell magával – hebegi.

A főfelügyelő bársonyosan lágy hangon azt válaszolja:

– Tudom, fiam.

Na de itt? Maigret körbehordozza a tekintetét a helyiségen, undorodik tőle. Meg aztán az se lenne jó, ha mindenki a srácot bámulná, merthogy úgyis az lesz a vége, hogy sírva fakad.

– Nem szomjas? – Pétillon csak rázza a fejét, hogy nem. – Akkor induljunk!

Maigret kifizeti, amit fogyasztott, habár a tulaj nagyon buzog, hogy legyen a vendége.

– Akárhogy is… Azt hiszem, ma éjszaka már hagynia kellene a szaxofont, megyünk, járunk egyet kettesben. Vegye a kabátját meg a kalapját, Pétillon!

– Nincs kabátom… – Alig lépnek ki az utcára, mély lélegzetet vesz, mint aki vízbe veti magát: – Nézze, főfelügyelő úr, azt hiszem, jobb, ha mindent bevallok, nem bírom tovább…

Egész teste reszket. Maigret tudja, hogy a fiú alig lát, az utca fényei táncot járnak körülötte. A Pélican tulaja és a néger ajtónálló nézik, ahogy távolodnak.

– Van idő d, fiam…

Bemegy vele a céghez, az lesz a legegyszerűbb. Mennyi-mennyi nyomozás ért véget Maigret szobájában ilyen késői órán, amikor a Bűnügyi Rendőrség többi helyiségei mind néptelenek, csak egy őr posztol a folyosón, és a zöld üvegű íróasztallámpa különös fénybe vonja az embert, akinek az idegei most mondták fel a szolgálatot!

Ez itt csak egy tejfölösszájú legényke. Maigret rosszkedvű. Hát igen, ebben az ügyben csupa méltatlan ellenféllel van dolga.

– Gyere! – Betessékeli egy Pigalle téri sörözőbe; gondolja, iszik egy pohár sört, aztán taxit hív. – Mit iszol?

– Mindegy, bármit… Esküszöm, főfelügyelő úr, én nem…

– Tudom, fiam, tudom… Majd nemsokára mindent szépen elmondhatsz. Pincér! Két pohár sört!

Megcsóválja a fejét. Két vendég, meglátva őt, jobbnak látja otthagyni a hagymalevest és gyorsan elszelelni. Egy harmadik bemegy a telefonfülkébe, az ajtó rombusz alakú üvegén át jól látni, ahogy a tantuszos készülék fölé görnyed.

– A szeretőd a lány?

– Kicsoda?

Nicsak, nicsak! A srác őszintén meglepődött, ez kicseng a hangjából, csalhatatlanul.

– Félicie.

És Pétillon megismétli, de mint akit soha meg sem érintett a gondolat, s mint aki végképp össze van zavarodva:

– Félicie? A szeretőm?

Nem tudja, mit csináljon. Már-már azon volt, hogy drámai vallomást tesz, s erre ez az ember, aki a sorsát a kezében tartja, ez a Maigret nevű rendőrtiszt, aki ráuszította a nyomozófalkáját, tessék!, a bácsikája cselédlányáról beszél itt neki.

– Esküszöm, főfelügyelő úr…

– Na jó, hagyjuk… Gyere!

Kihallgatják őket. Két nőcske azzal az ürüggyel, hogy a sminkjüket hozzák rendbe, látványosan hallgatózik, és Maigret nem szeretne a középpontba kerülni.

Újra az utcán. Néhány méternyire tőlük, a Pigalle téri félhomályban taxik várakoznak, és Maigret már emeli a karját, hogy odahívjon egyet. Még közelebb, az utcasarkon egyenruhás rendőr bámészkodik.

Ebben a pillanatban lövés dörren. Maigret érzékeli, hogy nyomban utána kilő egy taxi és elporzik a Rochechouart körút felé. Olyan gyorsan történt, hogy Maigret egy-két másodpercig észre se vette, hogy a társa a mellkasához kap, megtántorodik, és másik kezével valami támaszt keres.

– Eltaláltak? – kérdezi Maigret gépiesen.

A rendőr közben odaugrott a parkoló taxikhoz. Beül az egyikbe, a taxi már indul is, egy önkéntes taxis felugrik a kocsi hágcsójára.

Pétillon a plasztronjára szorított kézzel összeesik, kiáltásra nyílik a szája, de csak egy halk nyikkanás hagyja el.

Másnap reggel az újságok csak egy szokványos rövidke tudósítást közölnek:

„Az éjszaka folyamán Jacques P. bárzenészt mellen találta egy lövés. Az ismeretlen tettes taxin elmenekült. Azonnal hajtóvadászat indult ellene, de nem sikerült elfogni.

Feltételezések szerint alvilági leszámolásról vagy féltékenységi drámáról van szó.

A sérültet súlyos állapotban szállították a Beaujon Kórházba, A rendőrség nyomoz.”

Nem egészen így van. A rendőrség nem okvetlenül tájékoztatja pontosan a sajtót. Igaz, Jacques Pétillon a Beaujon Kórházban van. Az is igaz, hogy állapota súlyos, életveszélyes. Nagy kaliberű golyó fúródott a bal tüdejébe.

A „hajtóvadászat” viszont külön história. Maigret a reggeli jelentéstétel során keserűen számol be róla a bűnügyi igazgató irodájában.

– Én tehetek róla, főnök… Szomjas voltam, inni akartam egy pohár sört. Meg azt is szerettem volna, hogy a kölyök egy kicsit szedje össze magát, mielőtt idehozom. Kivoltak az idegei. Egész álló nap ott voltunk a nyakában. Nincs mese, hibáztam. Aki kihasználta a helyzetet, régi motoros, az biztos… A lövés után ott maradtam a kölyök mellett. Egy közlekedési rendőrre hagytam az üldözést. Olvasta a jelentést? A menekülő taxi teljes sebességgel hajtott a város túlfeléig, az Italie téren aztán egyszer csak hirtelen megállt, és… és nem volt utas a kocsiban… A taxist bekasztliztuk, hiába tiltakozott. Akárhogy is, engem jó alaposan átvertek. – Dühösen felolvas néhány sort a taxis kihallgatási jegyzőkönyvéből: – „A Pigalle téren várakoztam, amikor egy

ismeretlen férfi felajánlott kétszáz frankot, ha segítek neki megtréfálni egy barátját, ahogy ő mondta. Azt mondta, hogy ő majd eldurrant egy petárdát… ezt is szó szerint így mondta… és erre a jelre én teljes gázzal induljak el, és menjek az Italie térre.” Bajosan hiszem, hogy egy éjszakai taxis ilyen naiv volna. Viszont nehéz lesz rábizonyítani, hogy hazudik. „Nem nagyon láttam a megbízómat, mert a töltés felőli oldalon állt a sötétben, és lehajtotta a fejét. Széles vállú, sötét ruhát és szürke nemezkalapot viselt.” Na, ez aztán olyan személyleírás, ami bárkire ráillik. – Mondhatom, ezt a cselt soha életemben nem fogom elfelejteni – bosszankodik Maigret. – Volt esze, aki kitalálta… Beáll két taxi közé, vagy megbújik a sötétben. Lő. A taxis beletapos a gázba, és mindenki azt hiszi, hogy benne ül a gyilkos, űzőbe veszik, az emberünk meg szép nyugodtan olajra lép, sőt talán elvegyül a tömegben… Végigkérdeztük a többi taxist. Semmit se láttak. Egyedül egy öreg, akit időtlen idők óta ismerek, egyedül ő mondta, hogy mintha látott volna egy alakot, amint megkerüli a medencét.

Ha belegondol, hogy a kis szaxofonos már puhára volt főve, már ott, a Pélicanban, kész lett volna mindent elmondani, és ő, Maigret fojtotta bele a szót! Most aztán isten tudja, mikor lesz kihallgatható, ha ugyan valaha is kihallgatható lesz!

– Ezek után mit tervez?

Van, ugye, a klasszikus módszer. A bűntény a Montmartre-on történt, a színhely jól körülhatárolható. Ki kell hallgatni azt a rendőrség által jól ismert négy tucat pasast, aki éjjel ott volt a körzetben. Ott voltak, és meghallva, hogy Maigret a kertek alatt jár, úgy elkezdtek izegni-mozogni, mint rákok a kosárban.

– Vannak köztük, akik sárosak. Ha egy kicsit megszorongatják őket, megfenyegetik, hogy a körmükre néznek, biztosan ki lehet belőlük szedni némi információt.

– Egy-két embert ráállítok, főnök… Én pedig…

Minden hiába, más tartja fogva. A kezdet kezdetétől! Azóta, hogy betette a lábát Jeanneville kartondobozvilágába.

Homályos előérzet súgta neki, hogy maradjon a *Hornfok*nál, horgonyozzon le a zavaros fejű Félicie mellett.

Az események rácáfoltak a megérzésére. Minden jel arra vall, hogy a Pigalle tér környékén kell keresni az öreg Lepic halálának titkát.

– Mégis visszamegyek.

Pétillonnak csak annyi ideje volt, hogy elárulja: Félicie nem volt a szeretője. Olyan bamba képet vágott, amikor Maigret szóba hozta a lányt, mintha soha eszébe se jutott volna, hogy…

Fél kilenc. Maigret felhívja a feleségét.

– Halló! Nem, nincs semmi különös. Nem tudom, mikor megyek haza…

Megszokta az asszony. Maigret a zsebeibe gyömöszöli a jelentéseket. A többi közt a rouenit is, amelyben benne van a Tivoliban foglalkoztatott lányok teljes pedigréje. Pétillon egyikükkel se *ment szobára.* Beült egy sarokba, és két hölgyike tüstént odatelepedett mellé a karmazsinvörös bársonypadra.

– *Van itt egy Adèle nevű lány?* – kérdezte a fiú.

– *Elkéstél, édesem… Adèle már régóta nincs itt… Arra a kis barnára gondolsz, ugye, akinek olyan körte formájú didkója van?*

Fogalma sincs róla. Csak azt tudja, hogy azt az Adèle-t keresi, aki egy éve még a Tivoli Sörházban dolgozott… Á, az

már hónapokkal ezelőtt továbbállt. Nem, nem tudják, hol van. Nehéz lenne megtalálni minden kis Adèle-t, ahhoz egy kicsit sok *nyilvános sörház* van Franciaországban.

Egy nyomozó menjen a Lepic utcába, és tüzetesen kutassa át a szaxofonos szobáját. Janvier (nem jutott neki valami hosszú pihenő) szimatoljon a Pigalle téren és környékén.

Maigret pedig ismét vonatra száll a Saint-Lazare pályaudvaron, Poissyban kiszáll, és fölkaptat a Jeanneville-be vezető úton.

A tegnapi zivatar után még zöldebbek a rétek, még lágyabb kék az ég; és hamarosan feltűnnek a rózsaszín házak; Maigret odaint a kirakat mögül üveges tekintettel kibámuló Mélanie Chochoinak.

Néhány perc, és találkozik Félicie-vel. Vajon miért örül ennek? Miért szaporázza meg önkéntelenül a lépteit? Elmosolyodik, mert eszébe jut, hogy milyen morcos volt Lucas a *Horn-fok e*lőtt átstrázsált éjszaka után. Messziről meglátja az emberét: az útpadkán üldögél, szájában kialudt pipa. Jó álmos lehet. Meg éhes is.

– Mi újság, öregfiú?

– Semmi, főnök… Minden vágyam egy csésze kávé meg egy ágy. Előbb az ágy.

Püffedt a szeme a kialvatlanságtól, a kabátja gyűrött, a cipője és a nadrágja alja csupa vöröses sár.

– Eridj egyelőre az Anneau d'Orba. Fejlemény van…

– Mi történt?

– A zenész gyereket meglőtték…

Lehet, hogy mást megtévesztene a főfelügyelő egykedvűsége, de Lucas pontosan tudja, hogy nem közöny ez, és fejét csóválva indul Orgevalba.

Hát akkor, rajta! Maigret olyan elégedetten pillant körül, mintha meghitt családi fészek várná, és elindul a bejárat felé. De meggondolja magát, megkerüli a házat, a kert felől megy be. Belöki a kertkaput. A konyhaajtó tárva-nyitva…

Földbe gyökerezik a lába, értetlenül bámul, és alig tudja visszatartani a nevetést. Merthogy, hallva a lépteit, Félicie elébe jött, most ott áll mereven a küszöbön, és szigorúan néz rá.

Mi történt vele, atyaisten? Mi ilyen furcsa rajta? Nem, nem sírástól dagadt így be a szeme, és nem attól szederjes az arca.

Maigret elindul felé, és a lány még tőle is szokatlanul epésen azt mondja:

– Na? Most boldog?

– Mi történt? Leesett a lépcsőn?

– Érdemes volt éjjel-nappalra rendőrt állítani a ház elé! Gondolom, aludt a maga házőrző kutyája.

– Ejnye, Félicie, beszéljen végre világosan! Csak nem azt akarja elhitetni velem, hogy…

– …hogy a gyilkos idejött és megtámadott? De igen! Miért? Nem ezt akarta?

Maigret-nek az volt a szándéka, hogy elmondja, mi történt az éjjel szegény Pétillonnal, de most előbb arról szeretne többet megtudni, hogy a *Horn-fok*ban mi történt.

– Jöjjön, üljünk le… Igen, itt, a kertben… Ne vágjon már ilyen ádáz képet! Nyugodjon meg, ne akarjon átdöfni a tekintetével, és mesélje el szépen, mi volt, hogy volt. Tegnap este, amikor magára hagytam, nagyon-nagyon izgatott volt. Mit csinált?

Megvetően veti oda:

– Semmit.

– Jó, de gondolom, enni azért evett. Aztán bezárta az ajtókat, és felment a szobájába. Így történt, ugye? Biztos bezárta az ajtókat?

– Mindig bezárom az ajtókat lefekvés előtt.

– Szóval lefeküdt. Hány óra volt?

– Idelent vártam, hogy elmenjen a vihar.

Igaz, ami igaz, volt olyan szívtelen, hogy magára hagyta, pedig láthatta, mennyire fél a dörgéstől, villámlástól.

– Ivott valamit?

– Kávét.

– Nyilván altatónak… Azután?

– Olvastam.

– Sokáig?

– Nem tudom. Talán éjfélig. Eloltottam a lámpát. Biztos voltam benne, hogy valami tragédia történik… Meg is mondtam magának.

– Mesélje el, hogy történt a tragédia!

– Maga gúnyolódik velem. Mindegy, nem érdekel. Maga olyan nagyon, de nagyon okosnak képzeli magát! Na szóval, egyszer csak hallom, hogy mintha valaki kaparászna Lapie úr szobájában.

Az a helyzet, hogy Maigret egyetlen szavát se hiszi, és miközben hallgatja és nézi a lányt, egyre azon gondolkozik, hogy vajon hová akar kilyukadni evvel az újabb hazugsággal. Merthogy úgy hazudik, mintha könyvből olvasná. Információt kértek a fécamp-i rendőrparancsnoktól, és ő telefonon adott is némi tájékoztatást.

Maigret tehát most már tudja, hogy Félicie célozgatásai a Jules Lapie-val való kapcsolatára koholmányok. Van őneki annak rendje és módja szerint apja is, anyja is. Az anyja mosónő, az apja meg egy vén részeges, aki a kikötő

tájékán portyázik, besegít a munkában itt-ott, főleg, ha lehet inni egypár pohárka gatyaszaggatót. Végigkérdezték az összes szomszédot, de még a legpletykásabbak se tudtak róla, hogy Jules Lapie-nak valaha is viszonya lett volna a mosónővel. Félicie viszont néha-néha takarítani járt Ernest Lapie-ékhoz, ő ajánlotta a lányt, amikor a bátyja cselédlányt keresett.

– Ott tartottunk, hogy mintha kaparászást hallott volna a másik szobából. Erre ugyebár, gyorsan kinyitotta az ablakot, és figyelmeztette az őrt álló rendőrt? – A gúnyos kérdésre csak fejrázás a válasz. – Miért nem?

– Csak!

– Csak mert nem akarta, hogy letartóztassák azt az embert, akiről azt feltételezte, hogy ott van a szobában, igaz?

– Lehet.

– Mondja tovább.

– Csöndben fölkeltem…

– És persze lámpát se gyújtott. Mert hiszen ha lámpát gyújtott volna, azt Lucas tiszthelyettes észrevette volna. A zsaluk nem záródnak szorosan. Tehát fölkelt. Nem félt, mert maga csak egy kis zivatartól retteg. És azután? Kiment a szobájából?

– Még egy ideig nem. Az ajtóhoz szorítottam a fülemet, és hallgatóztam… Valaki volt a folyosó másik oldalán, hallottam, ahogy egy széket tologat. És aztán fojtottan káromkodott. Rájöttem, hogy nem találja, amit keresett, és indul elfele…

– Kulcsra volt zárva a maga szobája?

– Igen.

– És kinyitotta, és fegyvertelenül rohant, hogy elállja a bandita útját, aki valószínűleg Jules Lapie gyilkosa?

– Igen.

Felveszi a kesztyűt a lány! Maigret füttyent egyet elismerése jeléül.

– Tehát biztos volt benne, hogy magát nem fogja bántani… Hát persze! Nem tudhatta, hogy olyantájt a kis Pétillon messze van innen, Párizsban.

– Azt maga honnan tudja? – támad rá Félicie.

– Nyugalom! Hány óra volt?

– *Utána* megnéztem az órát. Hajnali fél négy volt. Honnan tudja, hogy Jacques…

– Nocsak! A keresztnevén emlegeti…

– Eh, hagyjon már békét! Ha nem hisz nekem, menjen a csudába!

– Jó, rendben van, nem fogom félbeszakítani. Ott tartottunk, hogy a puszta bátorságával felfegyverkezve hősiesen kijött a hálószobából, és…

– …és kaptam egy nagyot a képembe.

– Aztán pedig elmenekült a pasas…

– …a kert felé! Onnan is jött be.

Maigret a lány arcán éktelenkedő zúzódás ellenére legszívesebben azt mondaná: „Hát, fiam, én egyetlen szót se hiszek el ebből az egészből.” Ha viszont azt állítaná valaki, hogy Félicie önkezével sebezte meg magát, egy percig se kételkedne benne. Vajon miért?!

És ekkor a szeme megakad az egyik ágyáson, amelynek a talaja még nedves a tegnapi esőtől. Félicie követi a tekintetét, ő is meglátja a lábnyomokat, és halvány mosolyra biggyesztve a száját, azt mondja:

– Ezek talán az én lábnyomaim?

Maigret feláll.

– Jöjjön! – Bemegy a házba. A fényes lépcsőfokokon jól láthatók a sáros nyomok. Belép az öreg hálószobájába. – Járt azóta itt?

– Igen. De nem nyúltam semmihez.

– Ez a szék? Ugyanitt volt tegnap este?

– Nem. Az ablak előtt van a helye.

Most pedig a nagy diófa ruhásszekrény előtt van, és a szalmafonatú ülőke csupa sár.

Ezek szerint Félicie nem hazudott. Egy férfi az éjszaka folyamán csakugyan behatolt a *Horn-fok*ba, és az nem lehetett Pétillon, hiszen szegény fiú abban az időben már a műtőasztalon feküdt a Beaujon Kórházban.

És ha Maigret-nek további bizonyítékra volna szüksége, azt is megtalálja, feláll a székre, és látja, hogy a szekrény tetején ujjak húztak barázdát a vastag porrétegbe, és a hívatlan vendég valamilyen szerszámmal felfeszített egy deszkát.

Ide kell hívatni a Bűnügyi Nyilvántartó Hivatal szakértőit, fényképezzenek le mindent, és keressenek ujjlenyomatot, hátha találnak.

Maigret, elkomorulva és gondterhelten, szinte csak saját magának mormogja:

– És maga nem kiáltott segítségért. Tudta, hogy ott egy nyomozó a ház előtt, és meg se nyikkant. Sőt még arra is gondja volt, hogy ne gyújtson lámpát.

– De. Meggyújtottam a lámpát a konyhában, amikor hideg vízzel lemostam az arcomat.

– Mert az utcáról, ugyebár, nem lehet belátni a konyhába. Vagyis nem akart senkit fellármázni. A támadó ököllel az arcába vágott, de maga mégis időt akart hagyni neki, hogy lelépjen. Ma reggel fölkelt, mintha mi sem történt volna, és nem szólt a nyomozónak.

– Tudtam, hogy maga jönni fog.

Gyermeteg dolog, és Maigret haragszik is magára miatta, mégis hízeleg a hiúságának, hogy Félicie megvárta őt, nem szólt Lucas-nak. Sőt egy kicsit hálás is a mondatért: „Tudtam, hogy maga jönni fog.”

Kimegy a szobából, kulcsra zárja az ajtót. Annyi biztos, hogy a furcsa betörő sehol másutt nem kutatott, csak a szekrény tetején. Egyetlen fiókot se húzott ki, nem matatott az esetleges rejtekhelyeken. Tehát tudta…

A konyhában Félicie lopva belenéz a tükörbe.

– Azt mondta, még kint, a kertben, hogy együtt volt az éjszaka Jacques-kal.

Maigret nézi, hosszan nézi a lányt. Lerí róla, hogy nagyon nyugtalan. Szorongva vár. Ő pedig könnyedén azt mondja:

– Tegnap határozottan állította, hogy nem a szeretője, hogy az csak egy kölyök. – Félicie nem válaszol. – Baj történt az éjjel: egy ismeretlen rálőtt a nyílt utcán…

– Meghalt? Beszéljen! Jacques meghalt?

Maigret kísértést érez. A lány nem megy a szomszédba egy kis hazugságért. Miért ne volna joga a rendőrségnek is minden lehetséges eszközt felhasználni, hogy felderítsen egy tettest? Kedve volna azt mondani, hogy igen, meghalt. Ki tudja, hogyan reagálna? Ki tudja, nem úgy-e, hogy…

Nem meri megtenni. Látja, hogy mennyire zaklatott, így hát a fejét félrefordítva azt dörmögi:

– Nem… nyugodjon meg, nem halt meg. Csak megsebesült.

Félicie-ből kitör a zokogás. A halántékára szorítja a kezét, és rémülten, kétségbeesetten azt kiáltozza:

– Jacques! Jacques! Édes Jacques! – Dühödten a férfi ellen fordul, aki csak álldogál nagy nyugodtan, és kerüli a

tekintetét. – És maga ott volt, igaz? És hagyta, hogy az történjen! Gyűlölöm magát, érti? Gyűlölöm! Maga tehet róla, igen, maga tehet róla, ha…

Lezuttyan egy székre, és zokog tovább, összegörnyedve, a feje az asztalra csuklik a kávédaráló mellett.

– Jacques! Édes Jacques! – ezt ismételgeti.

Maigret, talán mert már megkérgesedett a szíve, nem tudja, hogyan viselkedjen, egy darabig csak áll az ajtónyílásban, aztán járkál egy kicsit a kertben, habozik, nézi az árnyékát a földön, és végül belöki a kamraajtót, és csapol magának egy pohár bort.

Félicie tegnap is sírt. De másfajta könnyekkel.

ÖTÖDIK FEJEZET

A 13-as vendég

Másnap délelőtt Maigret-nek végtelen a türelme. Hanem azért Félicie mégiscsak próbára teszi. Hiába minden szó, gyászruhát ölt, fölteszi azt a nevetséges kis lapos kalapot meg a selyemfátylat, melyet úgy visel, mint egy antik leplet. Vajon mivel kente be az arcát? És vajon azért-e, hogy ne látsszon a zúzódás? Ez egy csöppet se biztos, hiszen különleges érzéke van a színpadi hatásokhoz. Mindenesetre krétafehér, úgy bepomádézva és bepúderezve, mint egy bohóc. A párizsi vonaton ünnepélyes mozdulatlanságba merevedik, fájdalomtól megtört tekintete a messzi távolba réved, szemlátomást azt akarja, hogy az emberek azt gondolják körülötte: Jaj, mennyire szenved szegény! És hogy uralkodik magán! A megtestesült fájdalom, igazi Mater Dolorosa.

Maigret még csak el sem mosolyodik rajta. Amikor pedig a Fabourg Saint-Honoré utcában Félicie megáll egy primőröket árusító üzlet előtt, nagyon halkan és lágy hangon figyelmezteti:

– Nem hiszem, lelkem, hogy bármit is enni tudna.

Hát mégsem érti! De igen, érti ő, és hagyja is, hogy menjen a feje után, márpedig Félicie a legszebb spanyol szőlőt óhajtja megvásárolni, és narancsot és egy üveg pezsgőt. Ahhoz is ragaszkodik, hogy virágot vegyen, egy hatalmas csokor fehér orgonát, és maga cipel mindent, változatlan drámaisággal elnézve a messziségbe.

Maigret rezignáltan lépked mögötte, mint egy elnéző apuka. Megkönnyebbül, amikor kiderül, hogy nincs látogatási idő, mert ahogy Félicie-t elnézi, igencsak feltűnést keltett volna. A főfelügyelő közbenjárására az ügyeletes orvos engedélyezi, hogy a lány egy percre bemehessen a sebesülthöz. A szoba, amelyben Jacques Pétillon egyedül fekszik, egy émelyítő szagú, zománcfestékkel kifestett, hosszú folyosó legvégén van, s ahogy elhaladnak a nyitott ajtók előtt, a kórtermekben ágyakat és komor arcokat látnak, minden fehérlik, ez a betegség színe, a fehér.

Elég sokáig várakoztatják őket, és Félicie csak áll, áll a csomagjaival; végre megjelenik egy ápolónő, meglepetésében hátrahőköl.

– Adja ide azt a cuccot! Jó lesz egy beteg gyereknek… Pszt! Ne beszéljen! Csöndesen!

Épp csak résnyire nyitja az ajtót, csak azt engedi meg Félicie-nek, hogy bekukkantson a félhomályos, szűk helyiségbe. Pétillon mozdulatlanul hever, akár egy halott.

Amikor az ajtó becsukódik, Félicie jónak látja, hogy azt mondja:

– Megmentik, ugye? Kérem, könyörgök, tegyenek meg mindent, hogy megmentsék.

– Na de, kisasszony!

– Pénz nem számít! Tessék! – Maigret még csak el se mosolyodik, látván, hogy egy kicsire összehajtogatott ezerfrankost vesz elő a táskájából és nyújtja a nővérnek. – Ha pénz kell, akármekkora összeg…

Maigret immár nem neveti ki, pedig sosem volt ilyen komikus. Mi az, hogy nem neveti ki?! Amikor visszafelé mennek a folyosón (Félicie fekete fátyla pompásan libeg-

lobog), egy kisfiú kerül az útjukba, és a lány lehajol, és meg akarja csókolni a kis beteget.

– Ó, a kis aranyos! – sóhajtja.

Végtére, aki szenved, az a mások fájdalmára is sokkal érzékenyebb, mint egy közönséges ember. Néhány lépésnyire áll egy platinaszőke, fiatal ápolónő, szűk köpenye erőst kiemeli az idomait. Az ápolónő odanéz, pukkadozik a visszafojtott nevetéstől, és még egy kolléganőjének is beszól az egyik kórterembe, hogy jöjjön, nézze a jelenetet.

– Nővér, maga egy liba – reccsen rá Maigret.

És továbbra is olyan komolyan, ünnepélyesen kísérgeti Félicie-t, mintha a rokona volna. A lány hallja, hogy mit mond az ápolónőnek. Hálás érte. Kint, az utcán, a napsütötte járdán már érezhetően kevésbé feszült, természetesnek veszi, hogy ott van a közelében, és Maigret kihasználja az alkalmat, halkan megkérdezi:

– Tudja a teljes igazságot, ugye?

Félicie nem tagadja. Vallomásképpen másfelé néz.

– Jöjjön!

Néhány perc múlva dél. Maigret befordul jobbra, a Ternes tér fényes és lármás forgataga felé, és Félicie a magas sarkú cipőjében illegve-billegve igyekszik lépést tartani vele.

– Úgyse fog semmit kiszedni belőlem – mondja, és sóhajt egyet.

– Tudom.

Most már meglehetősen sokat tud. Nem tudja ugyan, hogy ki ölte meg az öreg Lapie-t, és azt se, hogy ki lőtt a szaxofonosra, de mindennek eljön az ideje.

Azt viszont tudja, hogy Félicie… Hogy lehet ezt kifejezni? Szóval a vonaton például az a néhány utas, aki látta, ahogy a fájdalom szobrát alakítja, nyilván nevetségesnek találta;

az a kacér ápolónő a kórházi folyosón nem állta meg nevetés nélkül; a poissyi zöldvendéglős azt mondta rá, hogy a Papagáj, mások Hercegnőnek titulálták, Lapie a Kakadu csúfnévvel illette, és őneki, Maigret-nek is sokáig borzolta az idegeit a leányzó gyermeteg mesterkedése és pipiskedése.

Lám, az emberek most is utánafordulnak a furcsa párnak, és Maigret, amikor benyit egy törzsvendégek látogatta kisvendéglőbe, amely még néptelen volt a korai órán, elkapja a pincér pillantását, ahogy a kasszában ülő főnök asszonyra hunyorít.

Maigret arra jött rá, hogy a rikító jelmez alatt egy érzékeny, egyszerű ember rejtezik.

– Most kettesben, nyugodtan megebédelünk, jó?

Félicie jónak látja, ha megismétli:

– Úgyse fog semmit kiszedni belőlem…

– Rendben van, kislány, semmit se szedek ki magából… Mit szeretne enni?

Kopottas, otthonos kisvendéglő, sárgásfehérek a helyiség falai, s rajtuk a nagy tükrök már homályosak; vannak nikkelezett gömbök, amelyekbe a pincér a törlőruhákat suvasztja, és vannak fautánzatú rekeszek, bennük a törzsvendégek asztalkendői. Ki van táblázva a napi ajánlat: birkaragu kertészné módra. Az ételek többsége nincs benne a menüben, azokért egy kicsit többet kell fizetni.

Maigret rendel. Félicie hátraveti a fátylat, és a súlytól lesimul a haja.

– Nagyon boldogtalan volt Fécamp-ban?

Tudja, mit csinál. Várja, hogy a lánynak megremegjen az ajka, és az arca, mint rendesen, dacosra változzon.

– Mért lettem volna boldogtalan?

Na, persze! Miért is lett volna. Maigret ismeri a La Manche-parti várost, maga előtt látja a meredek szirtfal tövében összezsúfolódó szegényes kis házakat, a sikátorokat, amelyekben szennyvíz csörgedezik, a fülében cseng az émelyítő halszagban hancúrozó gyerkőcök zsivaja.

– Hány testvére van?

– Hét.

Az apa részeges. Az anya egész nap mos. Maigret elképzeli a mezítlábas, hirtelen nőtt, vézna süldő lányt. Beteszik cselédlánynak egy kikötői kisvendéglőbe, az Arsène-be, egy aprócska padlásszobában alszik. Kirúgják, mert elcsór néhány garast a kasszafiókból, hébe-hóba takarítani jár Ernest Lapie hajóács házába…

Most pedig igen finoman étkezik, kis híja, hogy föl nem tartja a kisujját, és Maigret nem mosolyog rajta.

– Csak rajtam múlt, hogy egy hajótulajdonos fia feleségül nem vett.

– Aha. Nem tetszett magának, igaz?

– Nem szeretem a vörös hajúakat. Arról nem beszélve, hogy az apjának is szándékai voltak velem… A férfiak disznók.

Különös: bizonyos szemszögből nézve az ember elfelejti, hogy huszonnégy éves, csak egy csupa ideg kislányt lát maga előtt, és nem is érti, hogy vehette komolyan akár egy percig is.

– Mondja, Félicie! A gazdája… akarom mondani, Tuskóláb, féltékeny volt magára?

Nagyszerű! Ahogy várta, Félicie-t meglepi és nyugtalanítja a kérdés, előreszegezi az állát, és harag villan a tekintetében.

– Nem volt köztünk semmi.

– Tudom, lelkem. De azért féltékeny volt, nem? Fogadok, hogy tiltotta, hogy eljárjon táncolni Poissyba, magának úgy kellett megszöknie.

Félicie nem válaszol. Bizonyára azon töri a fejét, honnan jött rá ez az ember, hogy az öreg nagyon is féltékeny volt, még az is megesett, hogy vasárnap esténként elébe jött a kaptatóig, ott leste, és iszonyatos jeleneteket rendezett.

– Ráhagyta, hadd higgye, hogy szeretőket tart.

– Mért ne tarthatnék én szeretőket?

– Igen, igen! Beszélt is róluk neki. Ő pedig elmondta magát mindennek. Sőt talán meg is pofozta.

– Azt nem hagytam volna, hogy egy ujjal is hozzám érjen.

Hazudik! Maigret előtt eleven a kép. Ezek ketten olyan magányosak a vadonatúj házban a jeanneville-i telep közepén, mintha egy lakatlan szigeten volnának. Reggeltől estig lesik egymást, össze-összezördülnek, civakodnak, de szükségük van egymásra, összetartoznak.

Igen ám, de Tuskóláb mindig ugyanabban az időben és ugyanannyi időre lép ki ebből a világból, amikor kártyázni megy az Anneau d'Orba, Félicie viszont látványosan ki-kitör belőle.

Be kellene zárni és őrt állni az ablaka előtt, hogy vasárnaponta ne mehessen el a poissyi táncmulatságba, és ott ne játszhassa az inkognitóját őrző hercegnőt. Meg aztán mihelyt van egy kis ideje, szalad Léontine-hoz, és beavatja őt szenvedélyes szerelmi életébe.

Ó, milyen egyszerű is ez! A vendéglőbe betérő kishivatalnokok újságot olvasgatva nekilátnak az evésnek, de közben döbbenten pislognak a fura nőszemély felé, aki betolakodott az ő meghitt környezetükbe. Egyetlenegy sincs, aki lopva ne venné szemügyre Félicie-t. Nincs, aki ne mosolyogna vagy kacsintana a pincérre.

Pedig hát egy nőről van szó. Egy növendék nőről. Erre jött rá Maigret, ezért beszél immár szelíden vele, elnéző szeretettel.

Képzeletben felépíti köré a *Horn-fok*beli életet. Ha élne az öreg Lapie, biztosan megbotránkozna, ha ő, Maigret odavágná neki: „Maga féltékeny a cselédlányra!” Még hogy féltékeny? Ő? Aki soha életében nem volt szerelmes? Úgy bizony, féltékeny, mert a lány része az ő világának, amely olyan szűk, hogy egyetlen elem sem hiányozhat belőle.

Eladta-e az öreg a zöldségfelesleget? Adott-e el a megtermett gyümölcsből? Vagy ajándékozott-e belőle valakinek is? Nem. Az az övé volt, a tulajdona. Félicie is a saját tulajdona volt. Nem léphetett be akárki a házba. Egyedül itta a borát.

– Hogy történt, miért fogadta be az unokaöccsét?

– Párizsban találkozott vele… Már a húga halálakor hívta a *Horn-fok*ba, de Jacques nem akart jönni… Büszke.

– És aztán, amikor Lapie később Párizsba ment, hogy fölvegye az esedékes negyedévi járadékát, találkozott a fiúval, és látta, hogy milyen szánalmas állapotban van. Így volt?

– Mért lett volna „szánalmas állapotban”?

– Pétillon árut rakodott a nagyvásárcsarnokban…

– Na és? Nincs abban semmi szégyellnivaló.

– Nincs hát! Semmi az égvilágon. Sőt nagyon is dicséretes. Mindenesetre hazavitte. És átadta neki a saját szobáját, mert…

Félicie megmérgesedik:

– Egyáltalán nem azért, amire gondol.

– Lehet, de azért szemmel tartotta magukat… Mire jött rá?

– Semmire.

– A szeretője volt Pétillonnak? – A lány belehajol a tányérjába, nem válaszol. – Akárhogy is, elviselhetetlenné vált az élet, és Jacques Pétillon elment.

– Nem jöttek ki egymással.

– Na ugye!

Maigret meg van elégedve. Nem fogja elfelejteni ezt az egyszerű kis ebédet, a kisemberek kisvendéglőjének békés hangulatát. Ferdén betűző napsugár játszik az abroszon és a vörösboros kancsón. Meghitt kettesben üldögél Félicie-vel, és nem feszülnek egymásnak, majdhogynem szívélyesek. Maigret tudja, hogy a lány, ha ezt megmondaná neki, tüstént ellentmondana, és újra fölvenné a felsőbbséges modorát, de Félicie is jól érzi magát itt, végre kiszabadult a magányból, amelyet akaratlanul zűrzavaros gondolatokkal népesít be.

– Meglátja, lelkem, minden rendbe jön…

Félicie már-már hisz neki. De aztán a gyanakvása mégis erősebb. Attól fél, hogy kelepcébe csalják, isten tudja, mifélébe. Időnként, sajnos, csak rövidke ideig, hajlamosnak látszik köznapi emberré válni. Kis híja van, hogy a vonásai ki nem simulnak, hogy a tekintete nem telepszik meg Maigret-n, és nem fejez ki mindenféle olyasmit, amit nem gondol igazán. Könnyek gyűlnek a szemébe, elernyed az arca.

Mindjárt beszélni fog, csak egy aprócska lökés kell, egy kis atyai segítség…

De jaj! Máris kiül az arcára, hogy abban a konok koponyában megfogant egy hátsó gondolat, és elnyom minden egyebet. Keményen préseli ki a keserű szavakat:

– Ha azt hiszi, nem tudom, hová akar kilyukadni…

Egyedül érzi magát, egyedül kell viselnie a tragédia súlyát. Ő a világ közepe. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint

hogy a Bűnügyi Rendőrség főfelügyelője, maga Maigret abajgatja őt, egyedül őt.

Nem sejti, hogy asztaltársa e percben is egy csomó szálat tart a kezében. Nyomozók dolgoznak a Pigalle utcában és a környéken. Az Orfèvres rakparton sorra hallgatják ki azokat a személyeket, akiket kora hajnalban vertek ki az ágyból a különféle rendeltetésű garniszállókban. Az erkölcsrendészet emberei több városban is foglalkoznak egy bizonyos Adèle nevezetű egyénnel, aki annak idején néhány hónapig egy roueni sörházban tevékenykedett.

Ez mind csak rendőri rutinmunka, de szükségképpen lesz eredménye.

De ebben a kisvendéglőben, ahol a törzsvendégek köszönésképpen odabiccentenek egymásnak, mert bár mindennap egymással szemben ülve ebédelnek, bemutatkozni nem mutatkoztak be, nos, itt mást keres Maigret főfelügyelő: nem rekonstruálni akarja a bűntényt, hanem megtalálni a történet mozgatórugóját.

– Szereti az epret?

Vattával kibélelt háncsládikákban van a primőr eper, ott, a tálalón.

– Pincér! Hozzon, kérem…

Maigret kedvtelve nézi, hogy milyen ínyenc. Vagyis inkább örömét leli a ritka dolgokban. Nem számít, hogy Jacques Pétillon nincs olyan állapotban, hogy szőlőt meg narancsot egyen és pezsgőzzön. A gesztus számít, a liláspiros gyümölcsfürt, az aranykámzsás fejű pezsgőspalack… Akkor is enné az epret, ha nem szeretné…

– Mi a baj, kislány?

– Semmi.

Elsápadt, és most nem komédiázik, az biztos. Valami feldúlta. Nem tudja lenyelni a szájában lévő gyümölcsöt, és

az embernek az az érzése, hogy mindjárt felugrik a helyéről, és kiszalad. Köhög, zsebkendőjébe rejti az arcát, mintha cigányútra ment volna a falat.

– Mi történt?

Maigret hátranéz, és azt látja, hogy egy alacsony férfi az enyhe idő ellenére nagykabátot és sálat akaszt a fogasra, aztán összetekert asztalkendőt vesz ki az egyik rekeszből, a 13-asból.

Idősödő, sápatag, jellegtelen alak, olyasféle, amilyennel tele vannak a városok, magányos, pedáns, mogorva özvegyember vagy megátalkodott agglegény, akinek az egész élete csupa megrögzött, apró szokás. A pincér kérés nélkül kiviszi az ételét, megkezdett üveg ásványvizet tesz elé, és a férfi, miközben kinyitja az újságját, szemöldökét ráncolva néz Félicie-re, keresgél az emlékei közt, töri a fejét.

– Nem kér többet?

– Elég volt… Induljunk!

Már ott a szalvétája az asztalon. Remeg a keze.

– Nyugodjon meg, kislány!

– Én? Én nyugodt vagyok! Mért ne volnék nyugodt?

Onnan, ahol ül, Maigret jól megfigyelheti a tükörben a 13-as számú vendéget, aki még mindig a memóriáját erőlteti, hogy hová is tegye ezt az idegen arcot… Megvan! Nem, mégsem onnan ismerős… Lássuk csak, lássuk csak! Na? Na? Mindjárt meglesz… Ez az! Elkerekedik a szeme. Ámul és bámul. Mintha ezt mondaná magában: „Nahát! Micsoda véletlen!” De nem áll fel, nem jön oda, hogy üdvözölje Félicie-t. Semmivel sem adja jelét, hogy megismerte. Vajon honnan ismeri? Milyen kapcsolat volt köztük? Vizslatja őt, Maigret-t, méregeti, aztán hívja a pincért, súg neki valamit, a pincér bizonyára azt feleli, hogy nem tudja, először jár itt a párocska…

Félicie pedig ezenközben majdhogynem rosszul lesz a félelemtől, hirtelen feláll, és kisiet a mosdóba. Mi lelte? Annyira összeszorult a torka, hogy megy és kihányja az oly nagy élvezettel bekebelezett epret?

Most, hogy a lány nincs ott, Maigret és az ismeretlen férfi leplezetlenül nézi egymást; úgy látszik, mintha a 13-as vendég szeretne valamit mondani a Félicie társaságában lévő úrnak.

A mosdókhoz vezető folyosó tejüveges csapóajtaja egyszersmind a konyha felé is szolgál. A pincér jön, megy. Vörös hajú! Mint a hajótulajdonos fia, aki Fécamp-ban feleségül akarta venni Félicie-t. Hát nem megmosolyognivaló? A lány abból merít ihletet, ami éppen a szeme elé kerül. Meglátott egy vörös hajú fiút. Azt kérdezték tőle, hogy nem volt-e nagyon boldogtalan. A fejében boszorkányos gyorsasággal pörögtek a kerekek, és a pincér máris átalakult flottaörökössé, aki…

Maigret úgy találja, hogy Félicie sokáig, túlontúl sokáig elmarad. A pincér is eltűnt már egy jó ideje. A 13-as vendég gondolkozik, egyre gondolkozik, de látszik rajta, hogy most már elhatározásra jut.

Ekkor felbukkan a lány. Kis túlzással derűs az arca. Ahogy jön, lehajtja a fátylat. Nem ül le.

– Menjünk!

– Rendeltem kávét. Szereti, nem?

– Most nem kérek. Ártana az idegeimnek.

Maigret úgy csinál, mintha semmit nem venne észre, hívja a pincért, és miközben rendezi a számlát, merőn a szemébe néz, a pincér enyhén elpirul. Világos! A lány megbízta, hogy adjon át valami üzenetet a 13-asnak. Lehet, hogy firkált néhány sort egy papírfecnire, és a lelkére kötötte, hogy csak akkor adja át, ha már nem lesznek ott.

Ahogy mennek kifelé, a főfelügyelő szeme megakad a folyosón lógó vastag kabáton, és a kabát nagy zsebein.

– Ugye, most már hazamegyünk Jeanneville-be? – Önkéntelenül, illetve inkább önkéntelennek látszó mozdulattal megszorítja Maigret karját. – Olyan fáradt vagyok! A sok izgalom! – Türelmetlenkedik, mert Maigret, mint aki nem tudja, mitévő legyen, mozdulatlanul áll a járdán. – Na! Most min gondolkozik? Induljunk már! Fél óra múlva van egy vona-tunk…

Rettenetesen fél. Reszket a keze Maigret karján, és ő különös módon azt szeretné, ha megnyugodna, így hát megvonja a vállát, és azt mondja:

– Hát jó, nem bántom. Taxi! Taxi! A Saint-Lazare pályaudvarra. Oda, ahonnan a városkörnyéki vonalak indulnak…

Jó nagy feszültség alól szabadította meg! A nyitott taxiban, a simogató napsütésben Félicie szükségét érzi, hogy beszéljen, és egy pillanatra be nem áll a szája.

– Azt mondta, hogy ott marad velem… Ezt mondta, megígérte, igaz? Nem fél, hogy hírbe hozzák? Nős egyáltalán? Jaj, de buta vagyok… Ott a karikagyűrűje…

Az állomáson van egy kis izgalom: Maigret csak egy jegyet vesz. Csak nem az lesz, hogy fölteszi a vonatra, és ő meg Párizsban marad? Megfeledkezett róla, hogy a rendőröknek szabadjegyük van. Maigret lehuppan az ülésre, és némi lelkifurdalással nézi a lányt.

A 13-as számú öregurat bármikor könnyűszerrel megtalálja, hiszen törzsvendég. Meglódul a vonat, és Félicie láthatólag megkönnyebbül. Poissyban elhaladnak a zöldvendéglő előtt; a tulaj ott áll a deszkaépítmény előtt, megismeri Maigret-t, ráhunyorít.

A főfelügyelő nem állja meg, hogy ne évődjön egy kicsit Félicie-vel.

– Tudja, mit? Megkérdezem, hogy járt-e itt kémkedni Tuskóláb, miközben maga táncikált.

A lány magával vonszolja.

– Fölösleges őt kérdeznie. Megmondom én: többször is idejött.

– Na, ugye, hogy féltékeny volt!

Fölmennek a kaptatón. Odaérnek a Mélanie Chochoi boltja elé, és Maigret tovább játszadozik.

– Mi volna, ha megkérdezném tőle, hogy hányszor látta magát meg Jacques Pétillont errefelé andalogni?

– Sose látott bennünket.

Nagyon biztos a dolgában!

– Olyan ügyesen rejtőzködtek?

Már közel vannak a házhoz, amikor elindul előle egy nagy autó, a Bűnügyi Nyilvántartó Hivatal kocsija; Lucas, mintha ő volna a derék házigazda, ott áll egyedül a kapuban.

– Ezek kik voltak?

– Fotósok, technikusok…

– Ja, igen! Az ujjlenyomatok miatt!

Nagyon tájékozott a hölgy. Sok regényt olvasott, ugyebár, nyilván detektívregényeket is.

– Mi újság, Lucas barátom?

– Semmi különös, főnök. A pasas gumikesztyűt viselt, ahogy azt maga előre megmondta. Annyit csináltak, hogy gipszmintát vettek a cipőnyomról. Vadonatúj cipőt hordott, legfeljebb három napja volt a lábán.

Félicie fölment a szobájába, hogy levegye a gyászruhát meg a fátylat.

– Történt valami érdekes, főnök? – Úgy nézem, hogy…

Ez a fiú jól ismeri őt. Tudja, hogy minden érzékét mozgósítva, minden pórusával szívja magába az életet… Hogy úgy néz körül a számára már otthonos környezetben, mintha lakóvá változott volna.

– Iszol egy pohárkával?

Kiveszi az ebédlőszekrényből a pálinkásüveget, telitölt két kupicát, és megáll a küszöbön, nézi a kertet.

– Egészségedre, öregfiú! Mondja csak, Félicie kedves… – A lány lejött az emeletről, kötényt kötött, és most azt vizsgálja, hogy a Bűnügyi Nyilvántartó emberei nem csináltak-e rendetlenséget a konyhában.

– …nem főzne egy jó kis kávét az én Lucas barátomnak? Nekem el kell mennem az Anneau d'Orba, de itt hagyom a nyomozó urat, hogy vigyázzon magára. Az esti viszontlátásra! – Nem lepi meg a gyanakvó, gondterhelt pillantás. – Komolyan mondom, az Anneau d'Orba megyek.

Ez igaz, de nem sokáig marad a fogadóban. Taxi nem lévén Orgevalban, megkéri Louvet szerelőt, hogy vigye be Párizsba a kisteherautóján.

– A Ternes térre… Ott majd forduljon a Fabourg Saint-Honoré utcába…

Senki sincs a vendéglőben, amikor Maigret beviharzik, a pincér meg alighanem aludt valahol hátul, mert kócosan, ásítozva kerül elő.

– Meg tudja mondani, hol lakik az az úr, akinek átadta a társaságomban lévő hölgy levelét?

Ez az agyalágyult azt hiszi, hogy egy féltékeny gavallérral vagy egy nekidühödött apával van dolga. Tagad, belezavarodik. Maigret felmutatja neki a rendőrigazolványát.

– Higgye el, nem tudom, hogy hívják. Itt dolgozik a környéken, de nem hinném, hogy errefelé lakik, mert csak ebédelni jár hozzánk.

Maigret nem akar holnapig várni.

– És azt nem tudja véletlenül, hogy mivel foglalkozik?

– Várjon csak… Egyszer hallottam, ahogy a főnökkel beszélget. Megnézem, itt van-e még.

Úgy látszik, a sziesztázás szokás a háznál. A tulaj gallér nélkül jelenik meg, tíz ujjal fésüli a haját.

– A 13-as? A bőrösöknél van… Egyszer említette, de már fogalmam sincs, hogy jött elő a téma. Egy Wagram sugárúti cégnél dolgozik.

A felügyelő egykettőre megtalálja a telefonkönyvben a Gellet és Mautoison céget, nyers- és kikészített bőr, export-import, Wagram út 17/b. Odamegy. Írógépkattogás a félhomályos irodákban: a zöldes színű ablaküvegen belülről fordítva látszik a cégtulajdonosok neve.

– Alighanem Charles urat keresi… Jöjjön csak!

Gyapjúzsírszagú folyosók és lépcsők útvesztőjén vezetik föl, egyre följebb a házban, és legfölül a sarokban egy fülke nyílik, az van az ajtóra írva: „Gazdasági hivatal”.

Csakugyan a 13-as számú vendég az. Ott áll szürkénél is szürkébb valójában, a hivatala gyakorlásához felöltött hosszú, szürke köpenyében. Felpattan a szent és sérthetetlen azilumába betolakodó Maigret láttán.

– Uram?!

– Bűnügyi Rendőrség… Ne féljen, csak egy egyszerű információt kérnék magától.

– Nem hinném, hogy én…

– Dehogyisnem, Charles úr… dehogynem hiszi! Kérem, mutassa meg azt a kis levelet, amelyet a pincér adott oda magának ma délben!

– Esküszöm, hogy…

– Ne esküdjön, mert kénytelen leszek letartóztatni gyilkosságban való bűnrészesség miatt.

A férfi trombitálva kifújja az orrát, nemcsak hogy időt nyerjen, hanem mert idült náthája van, ezért is hord sálat, nagykabátot.

– Kínos helyzetbe hoz…

– Még mindig kevésbé kínosba, mint amilyenbe maga hozná magát, ha nem lenne hajlandó őszintén válaszolni a kérdésemre.

Maigret felemeli a hangját, „játssza a kemény legényt”, ahogy a felesége mondja, akit mindig nagyon mulattat a dolog, hiszen mindenki másnál jobban ismeri az emberét.

– Higgye el, főfelügyelő úr, fogalmam se volt róla, hogy a gesztusom…

– Először is mutassa azt a levelet!

Charles úr nem a zsebéhez nyúl, hanem kénytelen fölmászni a létrára, hogy a legfölső polcról, a cégjelzéses papírkészlet mögül előkotorja, amit odarejtett; nemcsak a levelet, hanem egy revolvert is; amilyen nagy óvatosan fogja a fegyvert, abból látszik, hogy fél tőle, mint a tűztől.

Könyörgök, ne mondjon semmit, soha, semmi szín alatt! Dobja be a Szajnába, tudja, mit! Ez élet-halál kérdése!

Maigret elmosolyodik: ez a levélke igazán Félicie-re vall. És Louvet-nak, az orgevali szerelőnek is ezt mondta: *Élet-halál kérdése!*

– Csak később vettem észre…

– Később vette észre, hogy ott ez a pisztoly a kabátja zsebében, igaz?

– Ezt is tudja?

– Beszállt a metróba… A tömegben nekiszorult egy tetőtől talpig gyászruhás fiatal nőnek, és amikor a hölgy

elindult kifelé, maga észrevette, hogy egy nehéz tárgyat csúsztat a zsebébe…

– Csak később vettem észre.

– Megijedt tőle.

– Soha életemben nem volt lőfegyver a kezemben. Azt se tudtam, hogy meg van-e töltve… Még most sem tudom.

Maigret, a gazdasági vezető nagy rémületére, kiveszi a tárat; hiányzik belőle egy töltény.

– De mivel emlékezett a gyászruhás ifjú hölgyre…

– Először arra gondoltam, hogy elviszem ezt a… ezt a tárgyat a rendőrségre.

– Maga egy érzékeny lelkű ember, Charles úr. A nők nagy hatással vannak magára, igaz? Fogadok, hogy nem sok kalandja volt életében…

Csengőhang. Az öreg ijedten néz a falon lévő táblára.

– A főnök hívat… Nem lehetne…

– Menjen csak! Most már tudom, amit tudni akartam.

– Igen, de az a személy… az az ifjú hölgy… Lehet, hogy ő…

Árnyék suhan át Maigret tekintetén.

– Majd kiderül, Charles úr… Siessen! A főnöke már türelmetlenkedik.

Merthogy sürgetően újra megszólal a hívócsengő.

Egy-két perc múlva Maigret már egy taxiban ül.

– A Gastinne-Renette-féle fegyverbolthoz – adja meg az útirányt.

Tehát Félicie, tudván, hogy éjjel-nappal figyelik, és hogy a házat meg a kertet tüzetesen átkutatják, három napon át a testén rejtegette a revolvert. Maigret maga előtt látja, ahogy ott kuporog a kisteherautó ülésén. Nagy a forgalom, az is lehet, hogy követi egy autó őket. És Louvet is meglátná, ha megpróbálná kidobni a fegyvert. Na, majd Párizsban!

A Maillot-kapunál nyomába szegődik egy nyomozó. Félicie időt ad magának, végiggondolja, hogy mit csináljon, és közben bemegy egy cukrászdába, és süteménnyel tömi a fejét. Egy pohár portóival leöblíti… Lehet, hogy nem szereti a portóit, de ez is része a fényűzésnek, akárcsak a kórházba vitt szőlő és pezsgő. Aztán a metrón… Nincs elég utas. Vár. A nyomozó figyeli minden lépését…

Végre hat óra, csúcsforgalom. Tömeg önti el a szerelvényeket, az utasok egymáshoz préselődnek, és a gondviselés kegyelméből ott az a kabát, a jó nagy zseb.

Kár, hogy Félicie nem látja most a fegyverkereskedő-szakértőhöz taxizó Maigret-t. Talán egy pillanatra megfeledkezne a félelmeiről, és önfeledt büszkeség töltené el a főfelügyelő arcán tükröződő bámulat láttán.

HATODIK FEJEZET

Maigret marad

Maigret már sok-sok ezerszer mászta meg az Orfèvres rakparti épület széles, poros lépcsőit, amelyeknek mindig recsegnek a deszkái, és ahol télen dermesztő a huzat. Maigret-nek megrögzött szokásai vannak, az például, hogy az utolsó grádicson megáll, hátrafordul, és végighordozza tekintetét a lépcsősoron, vagy hogy a Bűnügyi Rendőrség folyosójához érve szórakozott pillantást vet arra a helyiségre, amelyet ő csak úgy emleget: az *üvegkalitka.* A lépcsőháztól balra lévő helyiség egyszerűen csak üvegfalú váróterem, zöld posztóval letakart asztal és zöld karosszékek vannak benne, a falakon pedig, fekete keretben, a szolgálat közben elesett rendőrök kis kerek fényképei.

Sokan vannak az üvegkalitkában, pedig már mindjárt öt óra. Maigret annyira elmerül a gondolataiban, hogy hirtelen eszébe se jut, hogy ő gyűjtötte be őket. Ismerős arcokat lát, és egy férfi oda is szalad hozzá.

– Főfelügyelő úr! – szólítja meg. – Sokáig tart még? Nem kérhetnék egy kis szívességet? – Itt van a Pigalle tér színe-virága; az ő egyik nyomozója idézte be őket. – Ismer engem, nem? Tudhatja, hogy énnálam minden rendbe', hülye lennék belemászni egy ilyen marhaságba. Már így is oda az egész délutánom…

Csalódottan néz Maigret széles háta után. A főfelügyelő, csak úgy véletlenszerűen, benyit két-három irodába a végeláthatatlan folyosón. Ismerős neki ez a lázas állapot,

ami most a cégnél uralkodik: minden zugban kihallgatás folyik, még a saját szobájában is ott ül Rondonnet, egy új fiú, ott ül az ő karosszékében, és még a pipája is nagyon hasonlít az ő egyik pipájára. Sőt odáig vitte az átlényegülést, hogy csapolt sört hozatott a Dauphine söröző́ből. A széken a Pélican pincére ül. Rondonnet rákacsint a főnökre, egy percre otthagyja a páciensét, kimegy a főfelügyelő után a folyosóra, amely már jó néhány ilyen jelenetnek volt a színhelye.

– Én azt mondom, főnök, hogy itt nagyon bűzlik valami. Még nem tudom pontosan, hogy mi, de… Tudja, hogy van ez… Direkt hagyom őket pácolódni az akváriumban. Érezni, hogy összebeszéltek. Tudnak valamit… Volt bent a nagyfőnöknél? Már vagy egy órája mindenfelé keresi telefonon. Jut eszembe! Van egy üzenete.

Bemegy érte, ott hever az íróasztalon. Maigret olvassa a felesége üzenetét.

„Élise megjött Épinalból a férjével és a gyerekekkel. Itthon vacsorázunk. Próbálj hazaérni! Hoztak vargányát.”

Hát nem fog otthon vacsorázni. Gondterhelt. Minél előbb ellenőrizni akar valamit, ami nemrég jutott eszébe, miközben Gastinne-Renette szakértői véleményére várt. Az egyik alagsori lőállásban járkált fel s alá, közben pedig egy ifjú pár – fiatal házasok –, Afrikába készülvén nászútra, igencsak félelmetes fegyvereket próbált ki.

Maigret gondolatban a Tuskóláb házában járt, ment fel a suvikszos lépcsőn, az emeletre érve megállt, nem tudta eldönteni, hogy melyik ajtót válassza, felidézte magában a három szobát.

– A szentségit!

És azóta alig várja, hogy újra ott lehessen, és majdnem biztos benne, hogy közelebb jut a megoldáshoz. A szakértői véleményt előre tudta; nyilvánvaló, hogy a Wagram utcában begyűjtött revolverrel lőtték le Lapie-t. Egy Smith and Wessonnal. Ami nem játékszer. Nem olyasfajta fegyver, amilyet a műkedvelők vesznek, profi szerszám.

Negyedórával később az öreg Gastinne-Renette megerősítette a feltevését.

– Igen, főfelügyelő úr, ez a gyilkos fegyver. Estére elküldöm magának a részletes jelentést a kinagyított fényképekkel egyetemben.

Maigret ennek ellenére be akart ugrani a céghez, hogy meggyőződjék róla, nincs-e valami új fejlemény. Most pedig bekopog a főnökhöz, nyitja a párnázott ajtót.

– Maga az, Maigret? Féltem, hogy nem érjük utol telefonon. Maga küldte Dunant a Lepic utcába?

Maigret-nek ez már rég kiment a fejéből. Igen, ő küldte. Sose lehet tudni. Azzal bízta meg Dunant, hogy tüzetesen vizsgálja át Jacques Pétillon hotelszobáját.

– Nemrég telefonált… Azt mondja, hogy valaki megelőzte. Mielőbb találkozni szeretne magával. Odamegy?

Bólint, hogy igen, odamegy. Semmi kedve odamenni. Rühelli, hogy megszakították a gondolatai fonalát; őneki Jeanneville-ben járnak a gondolatai, nem a Lepic utcában.

Kifelé menet megint utánafut egy férfiú az akváriumból.

– Nem lehetne, hogy most rögtön sorra kerüljek? Randim van.

Maigret csak megrántja a vállát. Pár perc múlva kiszáll a taxiból a Blanche téren, és ahogy az aszfaltra teszi a lábát, valósággal elszédül. Napfényben fürdik a tér. A kávéház terasza zsúfolva van emberekkel, mintha senkinek nem volna más dolga, mint üldögélni a kerek asztalka mellett,

sörözni vagy valami aperitifet iszogatni, és közben bámulni az elhaladó nőket.

Maigret-ben feltámad az irigység, a felségére gondol, aki pont ezekben a percekben üdvözli a húgát meg a sógorát a Richard-Lenoir körúti lakásukban, a vargányára gondol, ahogy jó fokhagyma- és eső utáni erdőszagot árasztva fövöget lassú tűzön. Imádja a vargányát…

És erre a teraszra is szívesen kiülne. Keveset aludt az utóbbi éjszakákon, épp csak be-bekapott valami ételt, mindenfélét összeivott, csak úgy, futtában; úgy érzi, hogy – ha már egyszer ezt az átkozott mesterséget választotta – kénytelen belebújni mások bőrébe, az ő életüket élni, ahelyett, hogy élné a saját életét. Még az a szerencse, hogy néhány év, és nyugállományba vonulhat: szalmakalappal a fején fogja ápolni a kertjét, és az a kert ugyanolyan jól ápolt lesz, mint az öreg Lapie-é, és kamra is lesz benne, oda járogat majd egy kis frissítőre.

– Hozzon gyorsan egy pohár sört!

Épp csak egy percre ül le. Meglátja Dunan nyomozót, aki már lesi a jöttét.

– Már nagyon vártam, főnök… Hú, mindjárt meglátja…

Félicie ilyenkor szokta kinyitni a gázpalackot, főzi a vacsorát, a konyhaajtó tárva-nyitva, és odakint a lenyugvó nap aranyszínűre festi a kertet.

Maigret behatol a mészárszék és a cipőbolt közé ékelődött Beauséjour Szállóba. A portaként szolgáló üvegfalú fülkében rettenetesen hájas ember terpeszkedik egy magas hátú, alacsony fotelban a kulcstartó tábla elérhető közelségében; püffedt lábát egy zománclavórban áztatja.

– Higgye el, nem tehetek róla. Kérdezze csak meg Ernestet! Ő kísérte szobára őket.

Ernest, a portás és szállodapincér még Maigret-nél is álmosabb, merthogy huszonnégy órázik, és ritkán van alkalma két óra hosszát aludni egyvégtében.

– Kora délután volt – mondja vontatottan. – Olyankor csak a *numerások* jönnek. Érti… Az egész első emelet erre van fenntartva. Tulajdonképp minden lányt ismerünk. Épp csak odaszólnak, hogy: „Felmegyek a nyolcasba”, és visszafelé fölveszik a pénzecskéjüket, merthogy minden menet után kapnak öt frankot a szobaárból… Na most, pont megjegyeztem magamban, hogy jé, ezt a lányt, ezt nem ismerem… Egy kis barna, még egész jól tartja magát. A folyosón várta, hogy odaadjuk neki a kulcsot.

– És milyen volt a férfi? – kérdezi Maigret.

– Arról nem tudok mit mondani. Nem nagyon nézzük meg őket, mert ugye azt nem szeretik. Többnyire zavarban vannak egy kicsikét. Vannak, akik direkt elfordulnak, vagy úgy csinálnak, mintha ki kéne fújniuk az orrukat, télen meg felhajtják a kabátjuk gallérját. Szóval nem volt semmi különös a pasasban. Nekem semmi nem tűnt fel rajta. Az ötösbe vittem őket, az épp szabad volt.

Egy pár megy el a fülke előtt.

– Szabad a kilences? – kérdezi egy hang.

Az öreg vízkóros fölnéz a táblára, és mordul egyet, hogy igen.

– Ez Tütü volt, törzsvendég… Hol is tartottam? Ja, igen! A férfi jött le elsőnek, úgy negyedóra múlva. Általában így van… A nőt nem láttam, és tíz perc múlva bementem a szobába rendet rakni, és nem volt senki a szobában. Na, mondom magamban, úgy látszik, nem vettem észre, amikor elment. Aztán lett egy kis forgalom, ki is ment a fejemből, úgyhogy jól meglepődtem, amikor egy fél óra múlva egyszer csak elslisszol a nő a hátam mögött. *Hát ez meg hol a*

csudába' volt? – kérdem magamban. De aztán megfeledkeztem az egészről, mígnem jön ez a maga nyomozója, és elkéri a zenész fiú szobakulcsát, és mindenféléket kérdezget.

– Azt mondja, sosem látta a nőt?

– Nem, ezt így nem merném állítani. Hogy nem törzsvendég, az biztos… De valahogy az az érzésem, hogy láttam már valahol. Rémlik ez az arc…

– Mióta dolgozik itt?

– Öt éve.

– Tehát nincs kizárva, hogy egy régi vendég…

– Az lehet… Rengetegen jönnek-mennek. Két hétig, egy hónapig járnak ide, aztán egy kerülettel odább mennek, vagy vidékre, de az is előfordul, hogy maguk gyűjtik be őket, ugyebár…

Maigret és Dunan nyomozó felballag az ötödikre. Pétillon ajtaja nincs felfeszítve. De olyan egyszerű a zár, hogy egy kezdetleges tolvajkulcs is elbír vele.

Maigret körülnéz, és elismerően füttyent, merthogy meg kell hagyni, szép munkát végzett a nő. Igaz, nincs sok bútor, de azokat aztán jó alaposan átvizsgálta. Pétillon szürke öltönye ott lóg a szobainason, minden zsebe kifordítva, a fiókok üresen tátonganak, a fehérnemű szétszórva, és a látogató matracot, párnát, dunyhát, mindent fölhasított; gyapjú- és tollpamacsok borítják a padlót.

– Ehhez mit szól, főnök?

– Ujjlenyomat?

– Már voltak a Bűnügyi Nyilvántartóból. Utólagos engedelmével felhívtam őket, és ideküldték Moers-t, de nem talált semmit. Mi a fenét kerestek ilyen nagyon?

Nem ez érdekli Maigret-t. Hogy mit kerestek (így, többes számban, ahogy Dunan mondta), sokkal kevésbé fontos,

mint az, hogy ilyen vadul keresik azt a valamit. És nem követnek el hibát!

A Jules Lapie életét kioltó fegyver egy Smith and Wesson; ilyen revolver van minden igazi nehézfiú zsebében.

Mi történik Lapie halála után? Pétillon pánikba esik. Egyik kocsmából a másikba rohan, végigjárja a Montmartre összes gyanús és sötét mulatóját; Pétillon keres valakit, és nem találja. A rendőrség ott liheg a nyakában, és ő mégis makacsul folytatja a keresést, Rouenba megy, egy bizonyos Adèle felől kérdezősködik, de az már hónapokkal ezelőtt elment a Tivoliból.

Akkor aztán elcsügged. Kivan. Feladja. Maigret-nek csak oda kell mennie, a fiú a karjaiba veti magát. Mindent el fog mondani.

Így áll a helyzet, amikor a nyílt utcán egyszerűen lelövik; a tettes nem most jött le a falvédőről, ez nem kétséges.

Vajon nem ugyanaz a személy rohant-e azonnal Jeanneville-be?

A Pigalle téren Pétillon mellett ott volt egy rendőrtiszt, de még ez sem tántorította el a gyilkost.

A Lapie-házat őrzi a rendőrség. A férfi tudja ezt, vagy ha nem tudja is, sejteni bizonyára sejti, de ez se tartja vissza, behatol a hálószobába, odatesz egy széket a ruhásszekrény elé, és fölfeszíti a szekrény egyik deszkáját.

Megtalálta, amit keresett? Akárhogy is, az elébe álló Félicie-t leüti és eltűnik, és csak kevéssé használható nyomokat hagy: egy majdnem vadonatúj cipő talpának lenyomatait.

Ez hajnali három-négy óra körül történt. És tessék, délutánra már föl van forgatva Pétillon szobája.

Ezúttal egy nő volt a tettes. Barna hajú, aránylag csinos nő, olyasféle, mint a (nyilvános) sörházbeli Adèle. Semmi

hibát nem követ el. Megtehette volna, hogy a szeretőjével vagy egy cinkosával jön ebbe a szállóba, ahol – a portás szavával – numerákat szoktak lezavarni a törzsvendégek. De hátha a Beauséjour is rendőri megfigyelés alatt van. A nő végigjátssza a játékot. Csakugyan egy alkalmi partnerrel vesz ki szobát. Aztán amikor a férfi elmegy, ő fölszalad az ötödikre – ilyenkor senki sem jár a fölső emeleteken – , és aprólékosan átkutatja a szobát.

Mi következik az egyre gyorsuló jövés-menésből? Az, hogy nagyon sürgős nekik. Hogy minél előbb meg kell találniuk valamit. Tehát még nem találták meg.

Hát ezért lett úrrá Maigret-n is a lázas sietség. Habár már eddig is úgy volt vele, valahányszor el kellett mennie a *Horn-fok*ból, mintha attól félne, hogy tragédia történik a távollétében.

Kitép egy lapot a noteszából.

„Teljes razzia a IX. és a XVIII. kerületben.”

– Add oda Piaulet főfelügyelőnek. Ennyiből is érteni fogja.

Az utcán újra megpihen a tekintete a kávéház teraszán, nézi az embereket, akik élik az életüket, élvezik a tavaszt. Na jó! Gyorsan még egy pohárral! Még ott a sörhab rövidre nyírt bajuszán, amikor bevágja magát egy taxiba.

– Poissyba! Onnan majd mondom az utat.

Küzd az álmossággal, alig bírja nyitva tartani a szemét. Megfogadja magában, hogy mihelyt vége ennek az ügynek, egy álló napot végigalszik. Elképzeli, ahogy a hálószoba kitárt ablakán besüt a nap, és játszadozik az ágytakarón, elképzeli az otthonos neszeket, ahogy a felesége lábujjhegyen járkál, és lepisszegi a szállítókat, nehogy hangoskodjanak.

De hát ez csak „álom, álom, édes álom”, ahogy a dalban van. Elhatározza az ember, szentül megfogadja, és amikor végre valóra váltaná, megszólal az az átkozott telefon, és Madame Maigret hiába szeretné agyoncsapni, mint egy kártékony bogarat. „Halló… Igen… Megyek.”

– És most, főnök?

– Itt balra, föl az emelkedőn. Majd szólok.

Félálmában is tűkön ül. Amióta Gastinne-Renette-nél jött az a gondolat, csak az jár a fejében. Hogyhogy korábban nem jutott eszébe? Hiszen „forró” volt, „majdnem megégette”, ahogy a tűz-vizet játszó gyerekek mondanák. Rögtön az elején szöget ütött a fejébe, hogy is van azzal a három hálószobával. De aztán elterelődött róla a figyelme, belegabalyodott a féltékenységteóriába.

– Most jobbra! Így, ni… A harmadik ház… Mondja csak, nem tudna itt maradni éjszakára? Vacsorázott? Még nem. Na, várjon! Lucas! Gyere csak, öregfiú! Semmi újság… Félicie? Itthon van? Micsoda?! Behívott egy kávéra meg egy kupicára? Nem, nem. Nagyon tévedsz. Nem azért, mert fél. Hanem mert ma délelőtt rendre utasítottam egy kis hülye liba ápolónőt, aki kinevette őt. Az irántam való hálájából részesültél, ez a nagy helyzet… Ülj be a kocsiba! Menj az Anneau d’Orba. Vacsorázzatok meg a sofőrrel. Beszélj a postás kisasszonnyal, mondd meg neki, hogy készüljön föl rá, hogy éjjel hívás lesz… Itt a bicikli?

– A kertben, nekitámasztva a kamra falának…

Félicie a küszöbről lesi őket. Amikor az autó elporzik, Maigret pedig elindul a ház felé, nekiszegezi a kérdést:

– Hát mégis elment Párizsba?

A főfelügyelő tudja, hogy mire gondol. Arra, hogy vajon visszament-e a kisvendéglőbe, ahol ebédeltek, találkozott-e

a sálas, nagykabátos öregúrral, és hogy az elárulta-e őt a szívbe markoló levélkéje ellenére.

– Jöjjön, Félicie! Vége a játszadozásnak!

– Hová megy?

– Föl… Jöjjön! – Belép az öreg Lapie szobájába.

– Jól gondolja meg, mit válaszol! Amikor néhány hónapig Jacques lakott itt, milyen bútorok és tárgyak voltak a szobában?

Nem ezt a kérdést várta, és lám, erősen gondolkozik, körbehordozza tekintetét a szobán.

– Hát először is a rézágy, amelyik most a lomtárszobában van. Azt mondom lomtárszobának, ami az én szobám után van, és ahol én laktam néhány hónapig. Azután oda zsúfoltunk be mindent, ami szanaszét volt a házban, sőt télen még a tárolni való almát is.

– Jó, megvan az ágy… A pipereasztal?

– Nem, az ugyanaz.

– A székek?

– Várjon csak! A bőrszékek voltak itt… levittük őket az ebédlőbe.

– A ruhásszekrény?

Ezt hagyta a végére, és olyan türelmetlenül várja a választ, hogy elharapja a pipája csutoráját, reccsen az ebonit.

– Ugyanez volt.

Maigret rettenetesen csalódott. Lélekszakadva iderohan, és tessék, falnak ütközik, illetve még rosszabb: a nagy semmi várja.

– Ugyanez volt – folytatja Félicie –, de úgy értve, hogy mégse ugyanez… Merthogy két egyforma szekrény van a házban. Árverésen vette őket Lapie úr, három vagy négy éve, nem emlékszem pontosan. Nem örültem, mert jobb

szerettem volna tükrös szekrényt. Az egész házban nincs egy tükör, amelyikben tetőtől talpig látná magát az ember.

Hű! Ha tudná, mekkora kő gördült le a szívéről! Maigret most már ügyet se vet a lányra. Átsiet a folyosó túloldalára, szélvészként rohan át Félicie szobáján, be a lomtárrá leminősített szobába, kinyitja az ablakot, kilöki a kétszárnyú zsalut.

Hogy lehet, hogy nem vette észre? Van itt minden: összetekert linóleum, ócska szobainasok, egymásra rakott székek, mint a kocsmákban zárás után. Vannak fenyőfa kamrapolcok (nyilván almatárolásra), van egy láda, benne egy Japy márkájú régi szivattyú, két asztal, és végül, a sok kacat mögött egy ugyanolyan ruhásszekrény, mint az öreg szobájában.

Maigret nagy siettében ledönti a rézágy falnak támasztott alkatrészeit. Odatolja az egyik asztalt, föláll rá, belenyúl a díszléc mögött leülepedett vastag porrétegbe.

– Tudna adni valami szerszámot?

– Milyet?

– Csavarhúzót, vésőt, fogót, akármit.

Maigret-nek csupa por a haja. Félicie lement a földszintre. Hallani, ahogy kimegy a kertbe, nyitja a kamraajtót, visszajön, hoz kalapácsot, hidegvágót.

– Mire kell?

Mire? Hát lefeszíteni a tetődeszkákat! Amúgy könnyen megy. Az egyik alig van rögzítve. Papír van alatta. Maigret megmarkolja, és kihúzza a megsárgult újságba tekert kis csomagot.

Lenéz Félicie-re, és egy halvány, merev kis arc néz vissza rá.

– Mi van ebben a csomagban?

– Fogalmam sincs! – Már megint a régi, éles hang, a megvető hanghordozás.

Maigret lekászálódik az asztalról.

– Mindjárt meglátjuk, mi van benne. Biztos benne, hogy nem tudja?

Hisz neki a főfelügyelő, vagy nem hisz neki? Mindenesetre játszik vele, mint macska az egérrel. Ráérősen nézegeti, forgatja a csomagot.

– Tavalyi újság, több mint egyéves… Nicsak, nicsak! Tudta, Félicie, aranyom, hogy micsoda vagyon van a házban? – Egy köteg ezerfrankost csomagol ki az újságpapírból. – Hohó! Tilos hozzányúlni… – Újra fölmászik az asztalra, megbizonyosodik róla, hogy semmi sem maradt eldugva. – Jobb lesz odalenn. Jöjjön, Félicie!

Nagy vidáman leül a konyhaasztalhoz. A konyha, az mindig is a gyöngéje volt; szereti a szállongó illatokat, az étvágygerjesztő látványt: az élénk színű zöldségeket, a véres húst, a csirkét, amint éppen kopasztják. A metszett pálinkásüveg, amelyből Félicie töltött Lucas-nak, még ott van az asztalon, és Maigret felhajt egy pohárkával, csak aztán lát neki a számolásnak, olyan képpel, mint egy lelkiismeretes pénztáros.

– Kétszáztíz, tizenegy, tizenkettő… Hát nem összeragadt ez a kettő? Tizenhárom, tizennégy… Kétszázhuszonhárom, négy… hét, nyolc… – Félicie-re néz. A lány meredten bámulja a bankókat, minden vér kifutott az arcából, most sokkal jobban láthatók rajta az éjszakai ütésnyomok. – Kétszázhuszonkilencezer frank, kedves Félicie… Ehhez mit szól? Kétszázhuszonkilenc ezerfrankos volt eldugva a maga kis Pétillon barátja szobájában. Mert ugye, az ő szobájában volt eldugva, igaz? Az a bizonyos férfiú, akinek ilyen sürgősen kellett ez a tekintélyes összeg, pontosan tudta,

hogy hol keresse a dohányt. Csak egyet nem sejtett, azt, hogy két egyforma ruhásszekrény van a házban. Mint ahogy azt sem sejthette, hogy Lapie volt olyan mániákus, hogy amikor visszaköltözött a szobájába, vitte magával a saját szekrényét, a másikat meg berakta a lomtárba.

– És mire megy vele, hogy ezt most tudja?

– Mindenesetre értem már, hogy miért kapott akkorát a képébe, mint egy lórúgás, és hogy néhány órára rá miért kutatták át a maga Jacques barátja szobáját a Lepic utcában.

Föláll. Muszáj megmozgatnia a tagjait. Még nem teljes az öröme. Újabb sikerekre vágyik. Most, hogy megtalálta, amit keresett, és a tények igazolták az elképzelését – lelki szemei előtt megjelenik a lőállás Gastinne-Renette-nél, ahol az agyába villant a gondolat –, most, hogy végre bevitt egy ütést, újabb kérdésekre kell választ találnia. Fel-alá járkál a kertben, kiegyenesít egy rózsaszárat, gépiesen fölveszi a földről az ültetőfát, amit Jules Lapie, alias Tuskóláb otthagyott, majd bement a szobájába megöletni magát. …A konyha felé néz; Félicie úgy áll az ablakban, mint aki sóbálvánnyá vált. A főfelügyelő mosolyog a bajsza alatt. Miért is ne? Megvonja a vállát, mint aki azt mondja: „Próba szerencse!”

A földes ültetőfával játszadozva odaszól a lánynak:

– Lehet, hogy csodálkozik, Félicie lelkem, de én most már egészen biztosra veszem, hogy Jacques Pétillon nem ölte meg a nagybátyját, sőt semmi köze ehhez a véres ügyhöz.

Félicie értetlenül néz rá. Nyúzott kis arcán az öröm legkisebb jele sem látszik.

– Na? Mit szól? Örül?

Félicie megpróbál mosolyogni, de keskeny ajkán szerencsétlen kis fintorrá sikeredik az a mosoly.

– Örülök. Köszönöm.

Maigret viszont alig tudja leplezni a jókedvét.

– Látom, hogy mennyire… hogy milyen nagyon örül. És meg vagyok győződve róla, hogy most már segíteni fog nekem, és együtt fogjuk bebizonyítani, hogy a fiú, akit szeret, olyan ártatlan, mint a ma született bárány. Mert ugye, szereti őt…

Félicie elfordul, bizonyára azért, hogy ne lássa, ahogy sírásra görbül a szája. Maigret folytatja:

– Hát persze hogy szereti! Nincs abban semmi szégyellnivaló. Meg vagyok győződve róla, hogy meggyógyul a fiú, egymás karjaiba vetik magukat, és ő, köszönetképpen, amiért annyi mindent tett érte…

– Semmit sem tettem érte…

– Vagy tett, vagy nem tett… nem számít… Szóval meg vagyok győződve róla, hogy összeházasodnak, lesz sok gyerekük…

– Maga egy vadállat! – tör ki Félicie-ből. Maigret erre számított. Ezt akarta. – Egy vadállat… Maga a legkegyetlenebb ember a világon… a legesleg…

– Mert azt mondom magának, hogy Jacques ártatlan?

Ez a kis ártatlan kérdés a düh páncélját átütve elhatol a tudatáig, rádöbben, hogy elárulta magát, de már késő, nem tud mit mondani, csak kétségbeesve kapálózik.

– Ezt maga se hiszi. Csak engem akar szóra bírni. Amióta csak betette ide a lábát…

– Mikor találkozott Pétillonnal utoljára?

Maradt annyi lélekjelenléte, hogy azt válaszolja:

– Ma délelőtt.

– Jó, de azelőtt…

Nem válaszol, és Maigret tüntetően a kertet nézi, a lugast, a zöldre festett asztalt, amelyen azon a bizonyos reggelen ott volt a pálinkásüveg és a két kis pohár. Félicie követi a tekintetét. Tudja, mire gondol.

– Semmit se fogok mondani magának.

– Tudom. Már vagy két tucatszor mondta, úgyhogy lassan olyan már, mint egy litánia. Az a szerencse, hogy megtaláltuk a pénzt.

– Miért?

– Látom, ez azért érdekli… Pétillon úgy egy éve azért ment el, mert összeveszett a nagybátyjával, igaz?

– Inkább csak nem jöttek ki egymással…

– De azóta egyszer se járt itt. – Félicie próbálja kitalálni, hová akar már megint kilyukadni. Látszik, hogy erőlteti az agyát. – És azóta nem találkoztak, jobban mondva nem beszélt vele. Mert különben megmondta volna, hogy kicserélték a szekrényeket.

A lány érzi a veszélyt, tudja, hogy minden kérdésben csapda lehet. Jaj, de nehéz is szembeszállni ezzel a nyugodt férfival, aki egyre csak pipázik, és atyai jóindulattal néz rá. Gyűlöli. Igen, gyűlöli őt, még soha senki nem okozott neki ennyi szenvedést, mint ez a főfelügyelő, aki egyetlen perc nyugtot sem hagy neki, és miközben békésen pöfékel, a legelképesztőbb dolgokat mondja neki.

– Maga nem volt Jacques Pétillon szeretője, Félicie. – Mit válaszoljon? Azt, hogy „de igen”, vagy azt, hogy „hát nem”? Mi lesz ebből? – Ha a szeretője lett volna, akkor később is találkoztak volna, mert a szerelmüknek semmi köze hozzá, hogy az öreg és az unokaöcs közt megromlott a kapcsolat. Alkalma lett volna elmondani neki, hogy Lapie visszaköltözött a régi szobájába. Pétillon megtudta volna, hogy nem a hálószobában van a dohány, hanem a

lomtárban… Érti, ugye? Ha tudja ezt, nem megy abba a szobába, ahol aztán, isten tudja, miért, megöli a bácsikáját…

– Nem igaz!

– De az igen, hogy nem volt a szeretője.

– Az igen.

– Soha nem volt viszonya vele?

– Soha.

– Nem is tudta, hogy maga szerelmes belé, igaz?

– Igaz.

Elégedett mosoly terül szét Maigret arcán.

– Nos, lelkem, azt hiszem, a nyomozás kezdete óta most először nem hazudik. Kezdettől fogva tisztában vagyok ezzel az egyoldalú szerelemmel. Maga, kislány, nem sok jót kapott az élettől. Ezért az igazi élmények helyett álmokkal népesítette be a valóságot. Nem az öreg Lapie uraság kis cselédlánykája volt, hanem mindazok a varázslatos személyek, akikről a regényekben olvasott… Az álmaiban Tuskóláb nem holmi kicsinyes gazda, hanem, mint a legjobb ponyvaregényekben, igazi apa, maga pedig a szerelemgyerek. Kellettek magának a szép mesék, ha másra nem, hát arra, hogy elmondja őket a barátnőjének, Léontine-nak, és beírja a naplójába… Amint egy férfi betette a lábát a házba, maga gondolatban rögtön a szeretője lett, óriási szerelembe esett vele, szegény fiú meg, bármibe lefogadom, semmit se vett észre az egészből. Mint ahogy arra is fogadni mernék, hogy Forrentin ügyet se vetett magára, de a kecskeszakálla megihlette magát, így lett belőle szatír.

Halvány mosoly futott át Félicie arcán. De máris újra komor az ábrázata, ádáz a hangja.

– Hová akar kilyukadni?

– Még nem tudom – vallja be Maigret –, de hamarosan tudni fogom, hála a nagy rakás pénznek, amit megtaláltunk. És most kérni fogok magától valamit. Azoknak, akik keresik ezt a dohányt, nagyon sürgősen szükségük van rá, különben nem kockáztatnának annyit, amennyit tegnap óta folyamatosan kockáztatnak, és biztos, hogy nem állnak meg félúton… Ami nekem eszembe jutott, mármint hogy el vannak cserélve a szekrények, nekik is eszükbe juthat. Egy szó, mint száz, szeretném, ha nem maradna egyedül éjszakára. Ha utál, hát utál, akkor is arra kérem, hogy hadd maradjak a házban. Majd bezárkózik a szobájába… Van valami vacsora?

– Véres hurka van, és gondoltam, csinálok hozzá krumplipürét.

– Remek! Hívjon meg vacsorára. Beugrom Orgevalba, kiadom az utasításokat, és már jövök is. Rendben van?

– Jó, nem bánom.

– Mosolyogjon!

– Nem mosolygok!

Maigret zsebre gyűri a bankóköteget, megy a bicikliért a kamrához, ha már ott van, tölt magának egy pohár bort, és már éppen nyeregbe száll, amikor Félicie utána kiált:

– Akkor is utálom magát!

A férfi megfordul, csupa mosoly az arca.

– Én pedig, Félicie, én imádom magát.

HETEDIK FEJEZET

A homár éjszakája

Este fél hét. Ezekben a percekben kap biciklire Maigret a *Horn-fok* előtt, és szól vissza a kapuban álló Félicie-hez:

– Én pedig, Félicie, én imádom magát.

Béziers-ben megszólal a telefon a rendőrségen. Az ablak tárva-nyitva, de senki sincs az irodában. Arsène Vadibert, a parancsnok titkára ingujjban álldogál a platánok alatt, nézi a golyózókat. A rácsos ablak felé fordul; hiába minden, makacsul cseng a telefon.

– Jól van má', na! Ne sürgess, a hétszázát! Tessék! Mi? Párizsból? Hé, hé! Mi van? Itt Béziers. Bé-zi-ers! Ja?! A bűnügyről. Eeegen. Megkaptuk a tudósítványukat. Mondom, a tudósítványukat, nyissa má' ki a fülit! Egy Adèle nevű nőszemély ügyében. No, hát úgy néz ki, tudunk mondani egyet-mást. – Előrehajol, hogy lássa, amint a fehér inges Ragya hajintáshoz készülődik. – Na, szóval a múlt héten, csütörtökön történt a dolog: a Paradis-ban. Az egy lámpás ház. Az Adèle nevezetű kis barna… Tessék? Hogy körte formájú-e a melle? Mit tudom én? Hát láttam én a mellit? Nem láttam. Most meg már nincs is itt… Ha nem szólna közbe, már rég elmondtam volna. Van nekem más dógom is. Egyszóval, egy bizonyos Adèle nevezetű el akart jönni a házból, és kérte a jussát. A madám hívta a tulajt. Szerintük nem mehet el csak így, be kell fejezni a hónapot, egyszóval nem fizették ki, mire ő odavágott egypár üveget, fölhasogatott egypár vánkost, akkora patáliát csinált, mint egy *katakulu ménkű,* és a végén nem kapott semmit, hanem

kölcsönkért egy másik lánytól, és otthagyta őket. Fölment Párizsba… Tessék? Hát azt nem tudom… Egy bizonyos Adèle-ről kérdezett, és én elmondtam, amit tudtam. Jó estét, kolléga!

Fél hét múlt öt perccel. Orgeval, Anneau d'Or fogadó. Szürkésfehér oromfal, középen nyitott ajtó. Egy-egy pad mindkétfelől. Dézsában babérfa a padok végében. A padok és dézsák sötétzöldre festve. A nap és az árnyék határvonala pontosan a járda közepén van. Megáll egy kisteherautó. Kék kockás kötényben leszáll a hentes.

Odabent, a kellemesen hűvös teremben a tulaj, Forrentin és Lepape kártyáznak a taxisofőrrel, aki Maigret-t hozta. Lucas kibicel nekik; a főnökétől ellesett nyugalommal pipázik. A gazdasszony mosogat.

– Adjon isten! – köszön a hentes. – Egy korsóval, Jeanne! Mit szólna egy szép homárhoz? Kettőt kaptam a városban, de csak én eszem, az asszony azt mondja, hogy csalánkiütést kap tőle.

Kimegy az élő homárért a kocsihoz, az egyik lábánál fogva hozza. Az utca túloldalán ablak nyílik, kéz hadonászik, hang szólít:

– Lucas úr! Telefon…

– Várjon csak, Lucas úr! Szereti a homárt? – Hogy szereti-e? Hogyne szeretné! – Germaine! Tegyél fel gyorsan egy fűszeres-fehérboros lét a homárnak!

– Halló! Igen, én… A főnök itt van a közelben. Hogy? Béziers-ből? Adèle múlt csütörtökön…

Maigret abban a percben száll le a kerékpárról, amikor a hentes elporzik a kisteherautóval. Nézi a kártyapartit, amíg Lucas telefonál. A homár ott téblából a kövön a pult előtt.

– Mondja, gazdasszony, a magáé ez a homár? Ragaszkodik hozzá?

– Most készülök megfőzni az emberének meg a taxisnak.

– Majd esznek valami mást. Ezt én elvinném, ha nincs ellenére.

Lucas visszajön.

– Találtak egy Adèle-t, főnök. Béziers-ben… Múlt csütörtökön hirtelen otthagyott csapot-papot, és följött Párizsba.

A kártyások oda-odasandítanak, próbálnak elkapni néhány szót a beszélgetésből.

Hét óra lesz tíz perc múlva. Rondonnet nyomozó és Piaulet főfelügyelő a Bűnügyi Rendőrség egyik szobájában telefonál. A magas ablakok a Szajnára nyílnak; épp elpöfög egy vontatóhajó.

– Halló! Orgeval? Kérem, kisasszony, legyen szíves, hívja a telefonhoz Maigret főfelügyelőt.

A kisasszony integet, Lucas már fut is. Maigret, a homárral a kezében, kászálódik a biciklire.

– Magát keresik, főnök.

– Halló! Piaulet? Mi újság?

– Rondonnet azt mondja, hogy talált valamit. A Pélicannal szemben van a Sancho. És az ottani kifutófiú azt állítja, hogy a Pélican tulaja, miközben maga pont ott volt a bárjában, kiszaladt a sarokra telefonálni… egy másik bárba. Egy kicsit később megállt egy taxi. Senki nem szállt ki belőle. A tulaj halkan beszélt valakivel, aki a kocsiban volt. Érti? Valami bűzlik ezen a vonalon. És a másik: szombat este verekedés tört ki a Fontaine utcai presszóban… Nem lehet tudni pontosan, de olyasmiről volt szó, hogy egy pasas nem fizet rendesen.

– Jaj! – mordul Maigret.

– Mi van?

– Semmi, semmi. Csak a homár… Mondd csak!

– Hát kábé ennyi. Puhítjuk, puhítgatjuk őket. Vannak köztük, akik láthatólag sokkal többet tudnak az ügyről.

– Mire visszamegyek… Halló! Utána kellene nézni az archívumban. Úgy tizenhárom hónapja… rablás vagy valami hasonló, esetleg csalás… Megtudni, hogy a Pigalle tér környékén kinek volt a szeretője egy Adèle nevű nő. Egész éjszaka lehet hívni. Lucas telefonközelben marad… Tessék?

– Pillanat! Rondonnet-nál a másik kagyló, és nagyon mond valamit. Átadom neki.

– Halló! Üdv, főnök! Nem tudom, van-e bármi köze hozzá… de hirtelen eszembe jutott, mert az időponttal egybevág… Tavaly áprilisban… Én foglalkoztam az üggyel. A Blanche utcában, emlékszik? Pedro, a Chamois *jaki* tulaja.

A homár nem hajlandó nyugton maradni, ezért Maigret óvatosan leteszi a földre, és rászól:

– Maradj veszteg!

– Tessék?

– Csak a homárnak szóltam… Pedro… Emlékeztessél csak!

– Olyasféle kis műintézmény, mint a Pélican, csak még sötétebb. A Blanche utcában… Magas, sovány, sápadt pasas, fekete hajú, de van egy ősz tincse, egyetlenegy…

– Aha, megvan.

– Hajnali három volt. Már éppen zártak. Megállt egy kocsi, de nem állították le a motort, kiszállt öt pasas, félrelökték az üzletvezetőt, aki már húzta volna le a rolót, bementek…

– Valami rémlik.

– Pedrót belökdösték egy kis helyiségbe a bár mögött… És néhány másodperc múlva volt nagy lövöldözés, ripityára mentek a tükrök, repkedtek az üvegek, aztán egyszer csak sötét lett. Itt voltam a környéken. Kész csoda, hogy idejében odaértünk, és lekapcsoltunk négy pasast, köztük a Kalimpát, aki fölmenekült a tetőre. Pedro négy-öt golyót kapott, azonnal meghalt. Egyetlen tettes tudott meglépni, és több napba telt, mire megtudtuk, hogy ki az: Albert Babeau, a Zenész… Akinek az volt a csúfneve, hogy a Kisember, merthogy csakugyan alacsony volt, és magasított cipőben járt, hogy nagyobbnak látsszon… Pillanat! Piaulet főfelügyelő úr mond valamit. Ja, nem… Beszélni akar magával. Átadom a kagylót…

– Halló! Én is emlékszem. Ott az ügyirat a szobámban. Ha gondolja, szívesen…

– Ne fáradjon! Le Havre-ban kapták el a Zenészt, közben nekem is eszembe jutott. Hány nap múlva is?

– Egy hét lehetett. Hála egy névtelen levélnek…

– Mennyit kapott?

– Ezt már meg kellene néznem a Dokumentációban… Az biztos, hogy Kalimpa kapta a legtöbbet, mivel neki három golyó hiányzott a revolvere tárából. Húsz évre mázsálták, ha jól emlékszem. A többieket egy évtől ötig… Pedróról az volt a hír, hogy mindig nagy pénzeket tart magánál, és semmit sem találtunk… Szerintem összeérnek a szálak… Az lenne a legjobb, ha most ideugrana, nem?

Maigret tétovázik, véletlenül belerúg a homárba.

– Most nem tudok… A következőket kell csinálni. Lucas egész éjjel telefonkapcsolatban marad… – Kijön a fülkéből, és bejelenti a postás kisasszonynak: – Mondtam, ugye, hogy

nem sokat fog aludni az éjjel… No, hát azt hiszem, hogy semmit nem fog aludni.

Mond egy-két szót Lucas-nak, aki szomorkásan szemléli a homárt.

– Rendben van, főnök… Értettem, főnök… itt tartsam a taxit?

– Igen. Biztos, ami biztos…

És Maigret, színpompás naplementében, újra megteszi az utóbbi napok útját. Elégedetten nézi Jeanneville játék házait, az otthonossá vált tájékot, amely már nem sokáig marad az, hamarosan emlékké halványul.

A föld jó szagot áraszt, harsogóan zöld a fű, megszólal a tücsökzene, és nincs annál ártatlanabb és pihentetőbb látvány, mint mikor szalmakalapos nyugdíjasok locsolgatnak gondosan ápolt veteményeskertek ágyásai közt.

– Megjöttem! – jelenti belépve a *Horn-fok* előszobájába, amelyet már betölt a sülő hurka szaga. – És a homárt a háta mögé tartva: – Hanem, mondja csak, Félicie! Van egy fontos kérdésem. – A lány azonnal védekező állást foglal el. – Tud maga majonézt csinálni? – Felsőbbséges mosoly a válasz. – Na, hát akkor keverjen gyorsan egy kis jó majonézt, és tegye fel főni ezt az uraságot.

Széles jókedve van. Dörzsöli a kezét. Látva, hogy nyitva az ebédlőajtó, belép, összevonja a szemöldökét, merthogy ott van terítve: piros kockás abrosz, kristálypohár, ezüst evőeszközök, szép kenyérkosár – ott van terítve, de csak egy személyre.

Nem szól semmit. Vár. Tudván tudja, hogy ez a homár, amely már kezd pirosodni a forró vízben, alkalmat ad majd a feleségének, hogy az idők végezetéig csúfolódjon vele. Madame Maigret nem féltékeny, legalábbis ő ezt állítja. *Jaj,*

istenem, hát mire volnék féltékeny? El-elhangzik ez a kis mondat, de a vele járó kacaj nem valami természetes. Akárhogy is, gyakran elő fog rukkolni vele rokoni vagy baráti társaságban, ha Maigret szakmai tevékenysége kerül majd szóba: *Nem mindig olyan borzasztó ám, mint amilyennek gondolná az ember! Előfordul, hogy nyomozás közben homárt lakmározik egy bizonyos Félicie nevű leányzóval, és utána vele tölti az éjszakát.*

Szegény Félicie! Őneki aztán igazán nem bolondozáson jár az esze. Sürög-forog, és abban a kemény normand fejében aggodalmas és csüggedt gondolatok kergetőznek. A leszálló alkony is nyugtalanítja, szomorítja. A nyitott ablakon át a szemével követi a kertben járkáló Maigret-t. Talán (Krisztus után szabadon) azon töpreng, hogy mikor múlik el tőle végre-valahára a keserű pohár.

Maigret pedig virágot hoz, és maga rendezi vázába a csokrot.

– Jut eszembe, Félicie! Szegény Lapie hol evett?

– A konyhában. Miért? Egyedül őmiatta kár lett volna piszkot csinálni az ebédlőben, nem?

– A hétszázát! – És máris kapja a terítéket, az abroszt, és megterít a gáztűzhely mellett, Félicie pedig, nagy zavarában, érzi, hogy az lesz a vége, hogy elrontja a majonézt. – Ha minden jól alakul, és maga is jól viselkedik, lehet, hogy holnap reggel lesz egy jó hírem.

– Micsoda?

– De hiszen mondom, hogy csak holnap reggel!

Nem akarja bántani Félicie-t, mégis keseríti. Érzi, hogy szenved, hogy gyámoltalan, hogy kivannak az idegei, mégsem állja meg, hogy ne ingerkedjen vele, mintha mindenáron meg akarna bosszulni valamit.

Talán azért, mert egy kicsit zavarja, hogy itt múlatja az időt, ahelyett, hogy a nagyzenekart dirigálná, vagyis irányítaná a Pigalle tér környékén hamarosan kezdődő hadműveleteket. „A tábornok ne vegyen részt a kézitusában!” Jó, jó! De ki mondja, hogy az is elő van írva, hogy maradjon távol a csatától, és valóságos híradóláncot kelljen létrehozni, mozgósítani a postás kisasszonyt, és ingajáratban közlekedtetni Orgeval-Jeanneville-Orgeval viszonylatban a falusi postássá lefokozott derék Lucas-t?

Lehet, hogy a dohányt kereső férfinak is eszébe jut a bútorcsere, lehet, hogy visszajön, és isten tudja, beéri-e majd annyival, hogy egy ökölcsapással hallgattassa el Félicie-t.

Ez az okoskodás megáll a lábán, hanem azért ez mind csak ürügy. Az az igazság, hogy ő, Maigret, örömét leli benne, hogy itt maradt, élvezi, hogy a játék falucska valószerűtlen és békés kulisszái közt egy nagyon is valóságos és brutális világ szálait tartja a kezében.

– Miért hozta ki a terítékét?

– Mert magával akarok vacsorázni. Megmondtam, amikor meghívattam magam. Ez az első és alighanem az utolsó közös vacsoránk. Hacsak…

Mosolyog.

Félicie nem hagyja annyiban.

– Hacsak?

– Semmi, semmi… Holnap reggel majd megbeszéljük, és ha lesz rá időnk, szépen számba vesszük, hogy mi mindent hazudott… Vegye ezt az ollóját! Dehogyisnem!

Eszegetnek a lámpa alatt, és Maigret-nek hirtelen, önkéntelenül az jut eszébe: „De hát megölték Tuskólábot!”

Szegény Tuskóláb! Milyen különös sorsa volt! Annyira irtózik a kalandoktól, hogy a legközönségesebb kalandba, a

házasságba se megy bele, de ez nem védi meg attól, hogy elveszítse a lábát egy háromárbocoson a világ végén, a Horn-foknál. Nyugalomra vágyik, ideköltözik hát Jeanneville-be, ahová, úgy látszik, nem törhetnek be az emberi szenvedélyek: a házak játék kockák, és olyanok a fák, mint a gyerekek fából való pásztortanyáinak festett fácskái. És mégis, itt is rátalál a kaland, újra utoléri, egy olyan világ felől közelít, amelybe soha be nem tette a lábát, és amelynek a borzalmairól valószínűleg fogalma sincs, a Pigalle tér felől; külön világ az, párizsi vadon, ahol a tigriseknek brillantinos hajuk van, és Smith and Wessont hordanak a zsebükben.

Egy szép reggelen, ugyanolyanon, mint a többi reggel, egy halvány vízfestékszínű reggelen szalmakalappal a fején a kertben kertészkedik, ártatlan paradicsompalántákat ültet ki, és lelki szemeivel talán már látja is a súlyos testű, lédús, pirosló termést, a paradicsom napfényben csillámló finom bőrét… és néhány perc múlva holtan hever a viasz- és vidékillatú szobában.

Félicie, ahogy azelőtt is, az asztal sarkánál ül, folyton felugrál, a fedő alá néz, leveszi a lángot, forró vizet tölt a kávéfőzőbe. Nyitva az ablak, és a sötétség kékje bársonyossá válik, átütnek rajta a csillagok, láthatatlan tücskök felelgetnek egymásnak, a békák is bekapcsolódnak a koncertbe, vonat halad el a völgyben, kártyáznak az Anneau d'Orban, és a hűséges Lucas karajt eszik homár helyett.

– Mit csinál?

– Mosogatok.

– Ne ma este! Kimerítő volt a mai nap. Tegye meg nekem azt a szívességet, lelkem, hogy megy és lefekszik. De, de! Zárja kulcsra a szobát!

– Nem vagyok álmos.

– Nem? No hát én adok magának valamit, attól majd aludni fog. Kérek egy fél pohár vizet. Itt van két pirula… Kész is van… És most igya meg! Ne féljen! Nem akarom megmérgezni.

Megissza, csak hogy bizonyítsa, hogy nem fél. Maigret atyáskodó modorára válaszul sokadszor is elmondja:

– Akkor is utálom magát… Egyszer még bánni fogja, hogy ennyi sok fájdalmat okozott. Különben is… holnap elmegyek innét.

– Hová?

– Akárhová. Soha többé nem akarom látni magát. Nem akarok itt maradni ebben a házban, ahol maga azt művelhet, amit csak akar.

– Rendben van. Holnap…

– Hova megy?

– Felkísérem magát. Látni akarom, hogy bent van a szobájában. Jól van. A zsaluk becsukva. Jó éjszakát, Félicie!

Lemegy a konyhába. A homár páncélja ott van egy cseréptálon; egész éjszaka látni fogja.

Fél tízet mutat a kandallópárkányon lévő ébresztőóra, amikor Maigret leveszi a cipőjét, nesztelenül fölmegy, fülel, és megbizonyosodik róla, hogy Félicie, a Gardenaltól kiütve, mélyen alszik.

Háromnegyed tíz. Maigret Tuskóláb nádfonatú karosszékében ül. Pipázik, a szeme résnyire nyitva. Autózúgás közeledik, csapódik a kocsiajtó, Lucas a sötét előszobában nekimegy a bambuszfogasnak, elkáromkodja magát.

– Most telefonáltak, főnök.

– Pszt! Halkabban! Alszik.

Lucas egy kicsit neheztelve nézi a homárt.

– A Zenésznek volt egy Adèle néven ismert nője. Megtalálták a dossziéját. Az igazi neve Jeanne Grosbois. Moulins környékén született…

– Mondd a lényeget!

– A chamois-beli rablógyilkosság idején Rouenban dolgozott, a Tivoli Sörházban. Pedro halálának másnapján lelépett…

– Biztos Le Havre-ba ment a Zenésszel… Mondd tovább!

– Egypár hónapig Toulonban volt a Floralies-ban, aztán Béziers-ben. Nem titkolta, hogy a fiúja a Santéban ül.

– És most felbukkant Párizsban?

– Vasárnap. Az egyik kis régi barátnője összefutott vele a Clichy téren… Azt mondta neki, hogy készül Brazíliába.

– Más nincs?

– De van. A Zenész múlt pénteken szabadult.

Ez mind csak afféle rutinmunka, ahogy Maigret szokta mondani. Ugyanezen az órán már rendőrségi buszok állnak lesben a Pigalle tér környéki kihalt utcákon. Bent, a központban még mindig tart a kihallgatás, és a tisztelt uraságok egyre türelmetlenebbek, és egyre büdösebbnek érzik a helyzetet.

– Telefonálj, hogy azonnal küldjenek egy fényképet a Zenészről. Biztosan megvan a nyilvántartásban… Vagy tudod mit? Telefonálj, és küldd érte a taxit!

– Más parancs, főnök?

– Ha megjön a taxis a fotóval, ugorj le Poissyba. Van egy zöldvendéglő a híd mellett. Már zárva lesz, de nyugodtan ébreszd fel a tulajt. Egykori nehézfiú… Mutasd meg neki a fényképet, és kérdezd meg, hogy ezzel a pasassal pofozkodott-e Félicie múlt vasárnap.

Elmegy az autó. Újra csend van, háborítatlan éjszaka; Maigret töltött magának egy kupica pálinkát, melengeti a kezében, aprókat kortyint, fölnéz a plafonra.

Félicie álmában megfordult, és megcsikordult az ágy. Vajon mit álmodik? Álmában is olyan élénk a képzelete, mint amikor ébren van?

Tizenegy óra. Az igazságügyi palota padlásterében egy szürke köpenyes polgári alkalmazott kivesz két éles kontúrú fényképet egy dossziéból; az egyik szemből, a másik profilból készült. Odaadja őket a taxisnak, akit Lucas küldött.

A Pigalle tér környékén kitódul a közönség a montmartre-i mozikból; a Moulin-Rouge fényvitorlái egyre forognak az embersűrű fölött, amelyen csak üggyel-bajjal vergődnek keresztül az autóbuszok, a kék, piros, zöld ruhás ajtónállók, kozákjelmezes kidobóemberek, néger boynak öltözött kifutók elfoglalják őrhelyüket az éjjeli mulatók előtt, és ezenközben Piaulet főfelügyelő az üres telekről irányítja a láthatatlan hadműveletet.

Janvier a bárpultnál ül a félhomályos Pélican-ban, ahol a zenészek most veszik le hangszerükről a védőhuzatot, és nem kerüli el a figyelmét, hogy egy pincér ijedt képpel jön vissza valahonnan, és behúzza magával a tulajt a mosdóba.

Vannak a jóravaló emberek, akik eltöltöttek egy kellemes estét, és mielőtt aludni térnének, isznak még egy korsóval a sörözők teraszán, és van a másik Montmartre, az, amelyik csak most ébredezik; feszültség vibrál a levegőben, jön vissza a tulaj a mosdók felől, rámosolyog Janvier-ra, odamegy a sarokba az egyik lányhoz, súg neki valamit.

– Azt hiszem, nem maradok sokáig ma éjszaka. Fáradt vagyok – közli a lány.

Sokan vannak így vele: amióta megtudták, hogy rendőrségi járművek gyülekeznek, úgy érzik, jobb mielőbb elhagyni a veszélyes zónát… Hanem hát a Rochechouart körúton, a Douai utcán, a Notre-Dame-de-Lorette utcán, a negyed minden egérútján azt kell tapasztalniuk az érintett hölgyeknek-uraknak, hogy hirtelen alakok válnak ki a sötétből.

– Kérem az iratokat.

A többi már a hangulatukon múlik.

– Mehet!

Vagy gyakrabban:

– Szálljon be!

Mármint a meseautóba; ott sorakoznak végig az úttest szélén, csak a jelzőfényük világít.

A Zenész és Adèle vajon benne vannak-e a hálóban? És ha igen, átjutnak-e a háló szemei közt? Tudni tudnak az akcióról, az biztos. És még ha egy padláson dekkolnak is, nyilván volt egy jótét lélek, aki figyelmeztette őket.

Háromnegyed tizenkettő. Lucas, aki azzal üti agyon az időt, hogy az Anneau d'Or tulajával dominózik (egyetlen lámpa ég az elnéptelenedett teremben), feláll az asztaltól, mert hallja, hogy egy autó megáll a ház előtt.

– Fél óra múlva itt vagyok. Épp csak leugrom Poissyba, és aztán jelentek a főfelügyelő úrnak.

Sötét a zöldvendéglő, Lucas kopogtatása messzire hangzik a csendes éjszakában, egy nő hajcsavarós feje jelenik meg az egyik ablakban.

– Fernand! Hozzád jöttek.

Fény, léptek, dohogás, résnyire nyílik az ajtó.

– Hogy? Mi? Tudtam, hogy balhé lesz belőle! Én fizetem az iparűzési adót, uram. Nekem kiadásaim vannak! Semmibe se akarok belekeveredni. – Lógó nadrágtartóval,

kócosan áll a szürke terem söntéspultjánál, és nézi a két fényképet. – Na, lássuk! Mire kíváncsi?

– Ezt a pasast utasította rendre Félicie?

– Még mit akar tudni?

– Semmit. Ennyi volt… Ismerte korábbról?

– Aznap láttam először… Mit követett el?

Éjfél. Lucas kiszáll a kocsiból, és Maigret úgy rezzen össze a fotelban, mint akit álmából ébresztenek. Csak fél füllel hallgatja Janvier jelentését.

– Sejtettem.

Az a helyzet ezekkel a nehézfiúkkal, hogy akármilyen fifikásnak képzelik is magukat, átlát rajtuk az ember. Könnyen kiismerhetők. Lehet tudni, hogy mi lesz a következő lépésük. Nem úgy van velük, mint ezzel a Félicie nevű csodalénnyel, aki bezzeg jó sok galibát okozott.

– Hogyan tovább, főnök?

– Menj vissza Orgevalba… És dominózz tovább, amíg telefonhoz nem hívnak.

– Honnan tudja, hogy dominózunk?

– Hát, mert kettesben vagytok, a fogadós meg te, és te nem tudsz kártyázni.

– Maga szerint lesz itt valami ma éjszaka?

Vállat von. Nem tudja. Nincs jelentősége.

– Jó éjszakát!

Éjjel egy óra. Félicie álmában beszél. Maigret az ajtón át próbálja kivenni, hogy mit mond, de nem ért semmit. Önkéntelenül elfordítja az ajtógombot, és az ajtó kinyílik.

Mosolyog. Ez kedves tőle! Mégiscsak bízik benne, hiszen nem zárta kulcsra az ajtót. Hallgatja egy ideig a légzését, a kislányos hangot, ahogy érthetetlen szavakat mormol, nézi az ágy derengő körvonalait és a haj sötét foltját a párnán,

halkan becsukja maga mögött az ajtót, és lábujjhegyen lemegy a lépcsőn.

Éles sípszó a Pigalle téren. Ez a jeladás. Minden kivezető út lezárva. Az egyenruhás rendőrök csatárláncban haladnak, röptében elkapják az innen-onnan előbukkanó férfiakat és nőket, akik megpróbálnak kitörni az ostromgyűrűből. Egy estélyi ruhás, vörös hajú, kövér nő vadul megharapja egy rendőrbiztos ujját. Megtelnek a meseautók.

A Pélican tulajdonosa kint áll a mulató előtt, idegesen szippant a cigarettából, és erőtlenül tiltakozik:

– Biztosíthatom magukat, uraim, hogy nincs nálam semmi… Csak néhány jókedvű amerikai.

Valaki a zakójánál fogva félrehúzza a fiatal Dunan nyomozót. Nicsak, az a szobapincér, aki délután Maigret-vel is beszélt a Beauséjour Szállóban. Talán idejött kíváncsiskodni?

– Gyorsan! Ott az a nő!

Egy presszó üvegajtajára mutat; odabent már csak a tulaj áll a söntéspult mögött. Hátul csukódik az ajtó, de a nyomozó még éppen látta az elsuhanó alakot.

– Ő jött a pasassal.

Adèle! A nyomozó maga mellé vesz két egyenruhást. Berontanak a helyiségbe, átszáguldanak a mosdófolyosón, lerohannak egy lőre- és húgyszagú, miazmás lépcsőn.

– Kinyitni!

Pince van előttük. Az ajtó zárva. Az egyik rendőr vállal benyomja.

– Fel a kezekkel!

Elemlámpa fénye világít meg hordókat, üres palackokkal és aperitifes üvegekkel teli rekeszeket. Semmit sem hallani. Illetve, ha senki se moccan, ahogy arra a

nyomozó parancsot adott, inkább sejteni, mintsem hallani lehet, hogy valaki szaporán veszi a levegőt, és kalimpál a szíve.

– Jöjjön elő, Adèle!

Dühödten ugrik ki egy rekesztorony mögül, rúgkapál, mintha a legcsekélyebb esélye volna rá, hogy kiszabaduljon a három rendőr markából. Kínkeservesen, de rákattintják a bilincset.

– A fiúd?

– Nem t'om.

– Mit csináltál az utcán?

– Nem t'om. – A képükbe röhög. – Könnyebb leteperni egy védtelen nőt, mint elkapni a Zenészt, mi?

Kiszedik a kezéből a táskáját. Az ivóban kinyitják, és nem találnak benne csak egy büszkeségre nemigen okot adó bárcát, kevéske aprópénzt és ceruzával írt leveleket, amiket bizonyára a Zenész küldött a börtönből a nőjének, merthogy Béziers-be vannak címezve.

Az első meseautó megtelt, már el is indult a Gyűjtőbe, lesz nagy tömeg ma éjszaka. Sok a szmokingos gentleman és az estélyi ruhás hölgy, de pincéreket meg portásokat is begyűjtöttek.

– De itt van legalább a tyúkja, főfelügyelő úr.

Piaulet főfelügyelő fölteszi a kérdéseket, de nem nagyon remél választ.

– Nincs kedve kipakolni? Hol a fiú?

– Nem fogják megtalálni.

– Vigyétek! De ne rabszállítón. Vigyétek Rondonnet-nak!

A garniszállókban minden szobába bekopognak, végigellenőrzik az igazolványokat, és jó néhány lengén öltözött úriember kesereg, amiért ott van, ahol van, és ráadásul nem is egyedül.

– Azt az egyet kérem, hogy a feleségem lehetőleg…

Na persze!

– Halló! Lucas? Legyen szíves, mondja meg Maigret-nek, hogy Adèle-t begyűjtöttük… Igen, persze hogy hallgat… Nem, a Zenészről semmi hír… Igen, kihallgatják… Tart a razzia.

Most, hogy a durva rostálás megtörtént, nyugalomféle honol a Pigalle tér környékén, vihar utáni csend; az utcákon kevesebb a mozgás, mint máskor, és a belvárosból érkező korhelyek csodálkoznak, hogy ilyen kihaltak a kabarék, és hogy ilyen ímmel-ámmal próbálják becsalni őket a felhajtók.

Négy óra. Lucas harmadszor hatol be a *Horn-fok*ba. Maigret-n nincs nyakkendő, se inggallér.

– Nincsen dohányod véletlenül? Fél órája szívtam el az utolsó pipát.

– Adèle-t lekapcsolták.

– És a Zenészt?

Fél, hogy téved, de… A Zenésznek nincs egy vasa se, ezt jóformán biztosra veszi. Adèle egy nappal az ő szabadulása előtt jött el Béziers-ből, ugyancsak pénz nélkül… Eljön Poissyba… Vasárnap van… Az is lehet, hogy ide, Jeanneville-be is eljött. Követi Félicie-t a zöldvendéglőbe. Hát nem az lenne a legegyszerűbb, ha sikerülne levennie a lábáról ezt a kis kakadunak öltözött cselédlánykát? Akkor szabad bejárása lenne a házba…

A leányzó felpofozza!

És másnap, hétfő reggel az öreg Lapie-t megölik a hálószobájában. A Zenész kénytelen a dohány nélkül elhúzni a csíkot.

– Hány órakor kapták el Adèle-t?

– Fél órája. Azonnal telefonáltak.

– Eredj! Vidd a taxit!

– Gondolja, hogy?

– Siess! Eredj már!

Maigret gondosan bezárja az ajtót, egy futó pillantást vet az asztalra, a homár vöröslő páncéljára, aztán leoltja a lámpát, és visszaül a helyére, a konyhaablak mellé.

NYOLCADIK FEJEZET

Félicie tejeskávéja

A szeme tágra nyitva. Nem tudja, hány óra. Tegnap este elfelejtette felhúzni az ébresztőórát, pedig sose szokta elfelejteni. Félhomály van a szobában, a kelő napból csak a zsalu résein át betűző ezüstös pászmák látszanak. Félicie hallgatja a neszeket. Nem tudja, mi van. Zsibbadt, mintha kimerült volna a mély alvástól, nem tudja különválasztani a valóságot, és amit összeálmodott; veszekedett, emlékszik, szenvedélyesen vitatkozott, sőt még verekedett is evvel a rendíthetetlen nyugalmú férfival, akit tiszta szívből utál, és aki az ő vesztére esküdött. Ó, mennyire gyűlöli!

De ki nyitotta ki az ajtót? Mert valaki kinyitotta éjjel az ajtót. Várt és félt. Sötét volt. Sárga fény jött a folyosóról, aztán csukódott az ajtó, motorzúgás hallatszott. Az egész álmát keresztül-kasul szabdalta a motorzúgás.

Nem mozdul, nem mer mozdulni, úgy érzi, veszélyben van, valami nyomja a gyomrát. A homár! Igen, már emlékszik. Nem kellett volna annyi homárt ennie… És valami vacak pirulát is lenyelt. Az az ember lenyeletett vele valami pirulát!

Nagyon figyel. Mi az? Valaki van a konyhában. Megismeri, hogyne ismerné: ez a kávédaráló hangja. Biztos csak álmodik. Ugyan ki darálna kávét őhelyette?

Nézi a mennyezetet, most már minden érzékszerve élesre állítva. Most öntik a forró vizet a kávéra. Száll föl a kávé illata, már az orrában érzi. Cserép koccan. Még egy

ismerős hang: ahogy nyílik a cukrosdoboz… a konyhaszekrény ajtaja.

Valaki jön föl a lépcsőn. És tegnap este nem zárta kulcsra az ajtót, most jut eszébe. Miért nem fordította rá a kulcsot? Büszkeségből. Igenis büszkeségből! Hogy ne árulja el annak az embernek, hogy fél. Eltervezte, hogy később, amikor az az ember már lemegy, ő nesztelenül bezárja az ajtót, de letette a fejét, és már aludt is.

Kopogtatnak. Félicie félkönyékre emelkedik. Rémülten nézi az ajtót, az idegei pattanásig feszülnek. Újra kopognak.

– Ki az?

– A reggelit hozom.

Félicie váltig nem érti, keresi a köntösét, nem találja, magára rántja a takarót, mert már nyílik is az ajtó, és a nyílásban megjelenik egy asztalkendővel borított tálca, rajta egy kék pettyes bögre.

– Jól aludt, Félicie?

Maigret az, a nyugalma rendíthetetlenebb, mint valaha. Ügyet se vet rá, hogy egy lányszobában van, és hogy a szoba lakója ágyban van.

– Mit akar tőlem már megint?

Maigret leteszi a tálcát az asztalkára. Friss és élénk. Vajon hol mosakodott? Biztosan odalent. A konyhában vagy a kútkáván. A haja még nedves.

– Tejeskávét iszik reggelire, ha jól tudom. Sajnos nem volt módom elmenni Mélanie Chochoi-hoz friss kenyérért… Egyen, kislány! Ha óhajtja, elfordulok, amíg fölveszi ezt a pongyolát.

Önkéntelenül szót fogad, és iszik egy kortyot a forró kávéból, megmerevedik, a mozdulat megáll a levegőben.

– Ki van lenn? – Valami mozgás volt, egészen biztos benne. – Ki van odalenn? Válaszoljon már!

– A gyilkos.

– Mi… mi… miket beszél? – Kiugrik az ágyból. – Mit forral már megint? Maga az őrületbe akar kergetni engem. És nincs senki, aki megvédjen, nincs, aki…

Maigret leül az ágy szélére, nézi, ahogy hadonászik, aztán megcsóválja a fejét, sóhajt egyet.

– Mondom, hogy a gyilkos van odalent! Jól sejtettem, hogy visszajön. Úgy sarokba volt szorítva, hogy kénytelen volt dupla vagy semmit játszani… Meg hát persze nyilván azt gondolta, hogy én irányítom a hadműveletet Párizsban. Meg se fordult a fejében, hogy makacsul őrzöm a házat.

– Idejött? – Összeszedi magát, elbizonytalanodik. Megragadja Maigret csuklóját, úgy kiáltja: – De hát ki az? Ki a gyilkos? Hogy lehet, hogy… – Annyira tudni akarja, hogy kiszalad a lépcsőhöz, szalad egyedül, vékony, inas alak hupikék köpenyben, de aztán csak megáll, megállítja a félelem. – Ki az?

– Még mindig utál?

– Igen… Nem tudom.

– Miért hazudott nekem?

– Csak!

– Hallgasson ide, Félicie…

– Nem érdekel, amit mond. Ki akarom nyitni az ablakot, segítségért akarok kiáltani…

– Miért nem mondta meg nekem, hogy hétfő délelőtt, amikor jött haza, meglátta Jacques Pétillont, pont mikor szaladt ki a kertből. Merthogy maga látta a fiút. Gondolom, ott jött, a sövény mögött… Őt akarta megkínálni az öreg Lapie, azért ment be a konyhába a metszett üvegért meg a két kupicáért. Azt hitte, hogy kibékülni jött az unokaöccse, bocsánatot kérni, vagy tudom is én.

Félicie moccanatlanul hallgatja, nem is próbál közbeszólni, Maigret pedig folytatja:

– Maga pedig azt hitte, hogy Jacques gyilkolta meg a bácsikáját. Megtalálta a revolvert a szobában, és három napig tartogatta magánál, mire végre sikerült megszabadulnia tőle: besuvasztotta egy utas kabátzsebébe a metrón. Hősnőnek képzelte magát. Bármi áron meg akarta menteni a szeretett férfit, és annak, szegénynek, fogalma sincs az egészről. Az lett belőle, hogy a maga hazugságai miatt majdnem letartóztattuk egy olyan bűntény miatt, amelyet nem ő követett el.

– Honnan tudja?

– Onnan, hogy a gyilkos odalent van.

– Ki az?

– Nem ismeri.

– Ez megint csak trükk, hogy kiszedje belőlem, amit akar. De én akkor se mondok semmit, érti? Hiába faggat. És most menjen ki, föl akarok öltözni… Ne! Maradjon! Miért jött volna ide Jacques, és pont hétfő reggel?

– Mert a Zenész megkérte rá.

– Milyen Zenész?

– Egy haverja… Párizsban, tudja, fűvel-fával összeismerkedik az ember, jófélékkel is, meg rosszfélékkel is. Pláne, ha valaki szaxofonos egy éjszakai mulatóban. Szerintem igya meg a kávét, amíg ki nem hűl. – Időközben kinyitotta a zsalukat, kinéz az ablakon. – Hohó! Ott a maga Léontine barátnéja, most megy friss kenyérért. Errefelé néz. Hú, mennyi mindent mesélhet majd neki!

– Semmit se mesélek neki.

– Fogadunk?

– Nem fogadok magával.

– Még mindig annyira utál?

– Jacques ártatlan?

– Ha ártatlan, akkor nem utál. Ha viszont nem ártatlan… A kutyafáját, Félicie! No hát, Jacques abban bűnös, hogy egy este, jó egy évvel ezelőtt, amikor itt élt, ebben a házban, egy vagy több éjszakára befogadott egy embert, akit a Montmartre-ról ismert. Albert Babeau volt az illető, más néven a Zenész vagy Kisember…

– Miért Kisember?

– Mindegy, nem érdekes… Körözte a rendőrség, és akkor a Zenésznek eszébe jutott az ő Pétillon barátja, aki most egy öreg bácsikájánál él vidéken… Jó kis rejtekhely egy zsiványnak, akit keres a rendőrség…

– Emlékszem – szólal meg váratlanul Félicie.

– Mire?

– Az volt az egyetlen eset, hogy… hogy Jacques goromba volt velem. Kopogtatás nélkül mentem be a szobájába… És olyan zajt hallottam, mint amikor gyorsan eldugnak valamit.

– Nem valamit, hanem valakit dugott el, vagy az rejtőzött el magától, mindenesetre nem lett volna szabad ott lennie. És az a bizonyos személy, mielőtt odébbállt volna, jónak látta, ha ott, a szobában rejti el a dohányt, mégpedig a ruhásszekrény tetődeszkája alá… Elfogták. Egy évet ült… Miért néz így rám?

– Semmi… Mondja csak tovább!

Elpirult. Elfordítja a tekintetét, amelyből önkéntelen csodálat sugárzott a felügyelő iránt.

– Amikor aztán szabadult, és nem volt egy vasa sem, szeretett volna minél előbb hozzájutni a pénzéhez. Először azt tervezte, hogy udvarol magának, az igencsak kényelmes módja lett volna, hogy bejusson a házba.

– Udvarol? Nekem? Csak nem képzeli, hogy…

– Maga felpofozta… Erre megkereste Pétillont, bemesélt neki valamit, mondjuk, hogy itt hagyott valami fontosat, és szüksége van a segítségére, hogy visszaszerezze. Miközben Jacques és az öreg Lapie a kertben beszélgetnek…

– Értem.

– Végre-valahára!

– Köszönöm!

– Nincs mit… Tuskóláb valószínűleg meghallotta a zajt. Éles hallása lehetett.

– Nagyon is!

– Fölment a szobájába, a Zenész pedig, aki éppen fel akart állni egy székre, elvesztette a fejét, és lelőtte szegény öreget. Pétillon úgy megijedt a durranástól, hogy azonnal kereket oldott, és a gyilkos is elszaladt. Maga meglátta Jacques-ot, a maga Jacques-ját, élete nagy szerelmét, nem látta meg viszont a Zenészt, aki más irányba menekült. Ez történt… Jacques persze nem beszélt. Azt hitte, ő a gyanúsított, pánikba esett, mint egy kölyök… persze mi más is: kölyök…

– Nem igaz!

– Nem tetszik, hogy kölyöknek nevezem? Hát jó. Ha nem kölyök, akkor hülye. Ahelyett, hogy mindent kitálalt volna nekem, a fejébe vette, hogy megkeresi és kérdőre vonja a Zenészt. Mindenhol kereste, minden sötét helyen, ahol meg szokott fordulni, sőt végső elkeseredésében még Rouen-ba is elment, hogy a barátnőjét megkérdezze.

Félicie-be belemar a féltékenység.

– Honnan ismerte volna a barátnőjét?

– Hát azt nem tudom, fiam… Hja, Párizsban… Elég az hozzá, hogy egyre idegesebb… Kivan. Este már nem bírja tovább, azon a ponton van, hogy vallomást tesz, amikor a

Zenész, aki közben fülest kapott, beleereszt egy golyót, hogy el ne járjon a szája.

– Ne beszéljen így!

– Ugyanazon az éjszakán visszajön ide, hátha végre sikerül visszaszereznie a dohányt. De nem könnyű ám pénz nélkül eltűnni a rendőrség szeme elől. Semmit se talál a szekrény tetején… Hagy viszont magának egy kis emléket… Talán azért nincs itt a pénz, mert Pétillon megtalálta, megbízza hát Adèle-t, hogy látogasson el a Lepic utcai hotelszobába… Ott sincs semmi… Ma éjszaka ostromállapot van a Montmartre-on. A tettes űzött vad. Adèle-t elkapja a rendőrség. Ő, isten tudja, hogyan, kijut a gyűrűből, és, ez jellemző az ilyenekre, eltökéltebb, mint valaha. Poissyba viteti magát, de pénze nem lévén, azzal fizeti ki a taxist, hogy jól tarkón vágja.

Félicie megborzong. Úgy nézi Maigret arcát, mintha egy film lélegzetelállító jelenetei peregnének rajta.

– Idejött?

– Ide. Szép csöndesen jött. Egyetlen ág meg nem reccsent a kertben, és aztán odaért a nyitott konyhaablakhoz, és…

Félicie már igazi hősnek látja Maigret-t.

– Verekedtek? – kérdi révülten.

– Nem. Amikor a legkevésbé várta, egy pisztoly csöve nyomódott a halántékának.

– S akkor mit csinált?

– Semmit. Csak azt mondta, hogy „Elkaptak, a rohadt életbe!”

Félicie csalódott. Nem, az nem lehet, hogy ilyen egyszerűen történtek a dolgok. Föltámad benne a gyanakvás, újra fagyos az arca.

– Nem sebesült meg?

– De ha egyszer mondom, hogy…

Csak kíméli, nem akarja megrémíteni. Szinte látja, ahogy hősiesen küzdött, és…

Hirtelen meglátja a tálcát a kis asztalon.

– És kávét is darált! És volt olyan… olyan figyelmes, hogy tejeskávét készített nekem, és fölhozta a reggelit. – Mindjárt sírva fakad! Sírva fakad a meghatottságtól, a csodálattól… – Ezt csinálta! De hát miért? Mondja meg, miért!

– Hogyhogy miért? Hát, mert utálom magát. Annyira utálom, hogy mihelyt Lucas megjön, itthagyom magát, és viszem a sonkát… Elfelejtettem mondani, hogy a Zenész pont úgy néz ki, mint egy kötözött sonka… Kölcsönvettem szegény Lapie szárítókötelét.

– És én?

Nehezen állja meg, hogy el ne mosolyodjon erre az „és én?”-re, amelybe önkéntelenül az egész lelkét beleadta.

„És én? Én itt maradok egyedül? Elmegy az egyetlen ember, aki komolyan vett engem? Senki se fog faggatni, senki se fog ugratni, senki se…”

– És én?!

– Intézze el Jacques-kal a dolgot! Mindig lehet narancsot, szőlőt, pezsgőt venni abban a Fabourg Saint-Honoré utcai üzletben, ahol már vásárolt. Elfelejtettem, mikor van látogatási idő, de majd megmondják.

Taxi közeledik; ami Párizsban olyan megszokott, itt, a réten át kanyargó úton némiképp meglepő látvány.

– Mindenesetre öltözzön fel!

Már megy is lefelé a lépcsőn, hátra se fordul, de hallja Félicie halk szavait:

– Miért ilyen rossz maga hozzám?

Maigret körbesétál az öreg Lapie karosszékébe kötözött Zenész körül. Léptek a feje fölött, víz csobog, vállfa csikordul, leejtett cipő koppan, és hallani, ahogy egy izgatott hangocska magában beszél.

Hát igen: itt van Félicie!

L'Aiguillon-sur-Mer, 1942

Tördelés: Alinea Kft.
Készült az Eto-Print Nyomdaipari Kft.-ben.

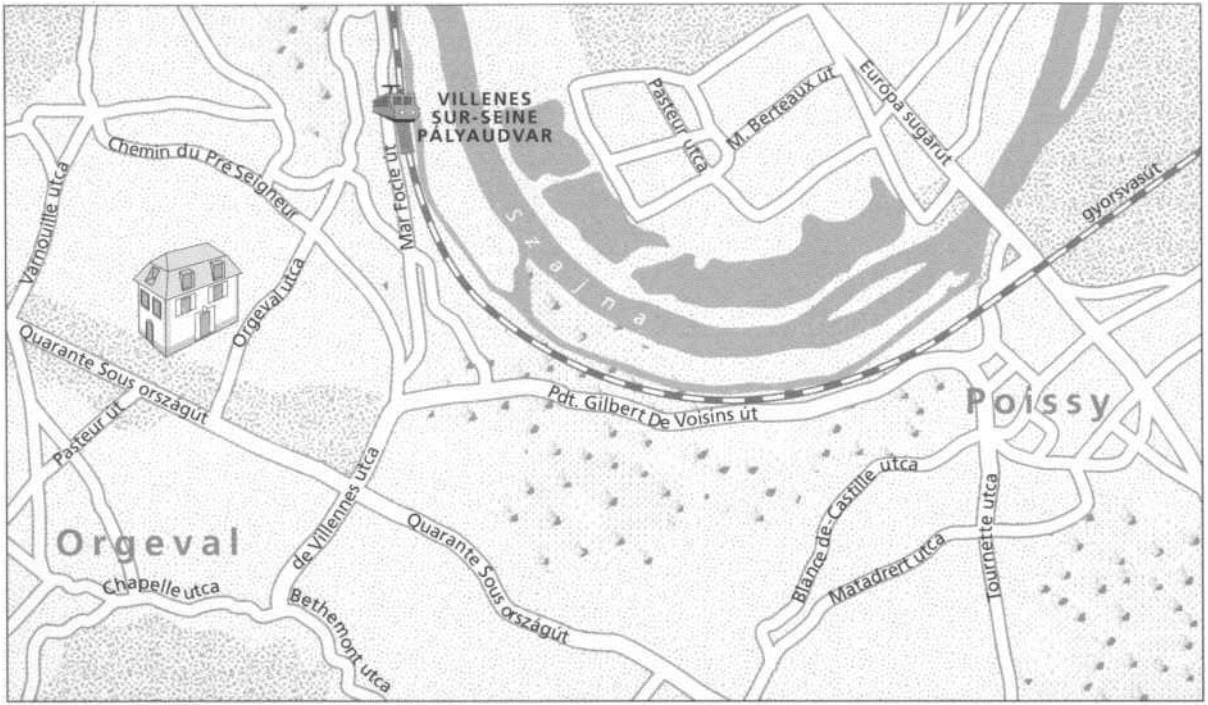
VILLENES
SUR-SEINE
PÁLYAUDVAR
Chemin du Pré Seigneur
Varnouille utca
Mar Foche út
Pasteur utca
M. Berteaux út
Európa sugárút
gyorsvasút
Szajna
Orgeval utca
Quarante Sous országút
Pasteur út
Pdt. Gilbert De Voisins út
Poissy
de Villennes utca
Blanche de Castille utca
Tournette utca
Orgeval
Quarante Sous országút
Matadrert utca
Chapelle utca
Bethemont utca